Split by PDF Splitter

230.A

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

230 B

[illegible]

[illegible]

No. 224 Wanted. 21-6-24

A stenographer for the Settlement Officer, Orissa, on Rs. 60 p. m. Application must have passed the Matriculation or a Corresponding Examination of a recognized University, be domiciled in the Province of Bihar and Orissa, and be able to read and write Uriya fluently Preference will be given to one with experience. Applications with copies of testimonials and of the dimicile certificate, where necessary, should reach the undersigned by the 29th June 1924.

Sd. Chantamani Das
Assistant Settlement Officer,
Head Quarters,
Orissa Settlement Cuttack.

No. 225 NOTICE

Wanted a secondmaster for the Asureswar M. E. School in the District of cuttack on a monthly salary of Rs. 35. None need apply who has not passed the matriculation Examination. Preference will be given to these having previous experience in teaching Applications with copies of testimonials should reach the undersigned on or before 27th June 1924.

Secretary
Asureswar M. E. School

No. 223 NOTICE 14 6 24

1. Office — Incomtax Office, cuttack circle
2. Post Vacant and pay — Personal clerk on Rs 60-1-80
3. Qualifications required — Should have possessed previous Office experience and must have a fair knowledge of Book keeping and account checking preference will be given to those who have passed the Intermediate Examination in Arts on Science and have the above qualifications. He must be a genuine Uriya or domiciled in Orissa in the latter case he should produce domicile certificate.
4. Date by which application should be Submitted. — 26th June 1924.
5. Officer to whom application should be submitted — Incomtax Officer Cuttack Circle

The application should be in the candidates own handwriting and must the state the age.

No 227. Advertisement 14-6-24

Two mayo Scholarships of Rs 10- each a month are vacant under the district Board cuttack which are available for those who after passing the Intermediate Examination, from the Ravenshaw College, wish to read for the B. A. Or B. Sc. Examination in that college. The applicants must have permanently resided in Orissa and have no home elsewher. They must have been wholly educated in Orissa Schools.

The candidates are required to apply in the annexed from to the undersigned on or before the 15th July 1924.

Chairman
Dist. Board. Cuttack.

1	Name age of the applicant	
2	Name of his father and his Occupation	
3	Residence in Orissa: temporary or Permanent whether he has home elsewher than Orissa, where educated, race and mother tongue	
4	What examination the candidate has passed, in what division and what chance	
5	Name of College and class in which he is reading.	
6	Certificates from respectable persons about the character and circumstances of the candidate.	
7	Remarks giving other Particulars which the candidate may wish give.	

Digitized by srujanika@gmail.com

Registered No. C-6

ଉତ୍କଳଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

THE UTKAL DIPIKA.

ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ ଲୋକନାଥ ଦାସ ବି, ଏ,

ଭାଗ ୫୯ ଶ

ସଂ ୨୫ ସଂଖ୍ୟା

Cuttack Saturday the June. 21st. 1924.

ଆଷାଢ଼ ୭ ୮ ନ ସନ ୧୩୩୧ ସାଲ ଶନିବାର ।

ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଅଗ୍ରୀମ ଟ ୩୮
ଅନ-ଅ ଟ୬୮
ପ୍ରତିଖଣ୍ଡ ଟ ୦୯୧

କଟକରେ ମହିଳା ସମ୍ମିଳନୀ ।

ପ୍ରାନ୍ତଦେଶିକ ସମ୍ମିଳନୀ ମଣ୍ଡପରେ ଉତ୍କଳ ମହିଳାମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ସମ୍ମିଳନୀ ମଧ୍ୟ ଏମାନେ ବସିବ । ଉତ୍କଳରେ ମହିଳାମାନଙ୍କର ଏ ସମ୍ମିଳନୀ ନୂତନ । ବଙ୍ଗଳା ଜିଲ୍ଲାର ନାନ୍ସମାନେ ଏଥିରେ ଯୋଗଦେବେ କେବଳ ବାଲେଶ୍ୱରରୁ ପ୍ରାୟ ୩୦।୪୦ ଜଣ ମହିଳା ଅସିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଛି । କେନ୍ଦୁଝରର ଶ୍ରୀମତୀ ରମାମଣି ଦେବୀ ଏ ବିଷୟରେ ବହୁତ ଉଦ୍ୟୋଗ କରୁଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କପାଇଁ ଏଠାରେ ବାସଭବନର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରାଯାଇଅଛି ଆଶାକରୁଁ ଉତ୍କଳର ସବୁଅଞ୍ଚଳ ମହିଳାମାନେ ଆସି ଏଥିରେ ଯୋଗଦେଇ ନାରୀଜାତିର ଟେକ ରଖିବେ ।

ସ୍ୱାୟତ୍ତଶାସନ ଦାବୀ ।

କାଶୀରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ରୀ ନିବାସ ଶାସ୍ତ୍ରୀ, ଶ୍ରୀମତୀ ଆନିବେସାନ୍ତ ଓ ସାର ଅନ୍ୟ ଲୋମନ୍ସ ପ୍ରଭୃତି ନରମପନ୍ଥୀ ନେତାମାନେ ଭାରତରେ ଔପନିବେଶିକ ସ୍ୱାୟତ୍ତଶାସନ ଦାବୀ କରି ବଡ଼ଲାଟ ସରକାର ଦରବାରରେ ଯେଉଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଲାତ ସରକାରଙ୍କର ମୁଷ୍ଟିମେୟ ମୁଷ୍ଟିଆ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ତହିଁ ମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରିନାହାନ୍ତି ବୋଲି ପ୍ରକାଶ ।

ଶିଖ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ଆନ୍ଦୋଳନ ।

ଶିଖ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ଆନ୍ଦୋଳନ ପୂର୍ବପରି ଚାଲିଛି ଏହାମଧ୍ୟରେ ପଞ୍ଜାବ ସରକାର ଗୋଟିଏ କମିଟି ବସାଇ ଶିଖମାନଙ୍କ ସହିତ କୌଣସି ପ୍ରକାର ମିଳାମିଶା କରିବାପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଶିଖମାନେ ପ୍ରଥମରୁ ଏହି ସର୍ତ୍ତ ଧରି ବସିଲେ ଯେ ମିଳାମିଶା ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତ ଶିଖ କଏଦୀମାନଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିଦିଆଯାଉ ଓ ଯେଉଁ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ଶିଖମାନଙ୍କ ସଙ୍ଘକୁ ବେ-ଆଇନ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି ସେହି ଆଇନ ଉଠାଇ ନିଆଯାଉ କିନ୍ତୁ ସରକାର ଏଥିରେ ସମ୍ମତ ହେଲେନାହିଁ ଫଳରେ ମିଳାମିଶା କଥା ଏକବେଳକେ ବୁଡ଼ିଗଲା ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପାର୍ବତୀ ଦେବୀ ଜେଲରୁ ଖଲାସ ହେଲେ ।

ପଞ୍ଜାବ ବୀରରମଣୀ ଶ୍ରୀମତୀ ପାର୍ବତୀଦେବୀ କଂଗ୍ରେସ କାମକରି ୨ ବର୍ଷ ସଶ୍ରମ ଜେଲ ଯାଇଥିଲେ ବର୍ଷେ ଜେଲ ଭୋଗକାପରେ ତାଙ୍କର ଶରୀର ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇପଡ଼ିଲା ଜାଣି ଛାଡ଼ିଦେବାପାଇଁ ପଞ୍ଜାବ ଲେଜିସ୍ଲେଟିଭ କାଉନ୍ସିଲରେ ଏଥି ପୂର୍ବରୁ ଦୁଇଥର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଥିଲେହେଁ ସରକାର ଏଥିରେ କର୍ଣ୍ଣପାତ କଲେନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୁଣି ଖୁସୀହେଲୁଁ ଯେ ଗତ ତା ୧୫ ରିଖ ଦିନ ତାଙ୍କର ଜେଲ ନ ପୂର୍ଣ୍ଣୁଁ ସରକାର ତାଙ୍କୁ ଖଲାସ କରିଦେଇଛନ୍ତି ।

ତଥାପି ତାଙ୍କ ଦେହ ଖରାପ ହେଲେହେଁ ତାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିଦେବାରେ ସରକାର ଲୋକମତ ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଭଲ କରିଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତା ଉତ୍କଳ ନିବାସ ।

କଲିକତା ପ୍ରବାସୀ ଶିକ୍ଷିତ ଉତ୍କଳୀୟ ଯୁବକମାନଙ୍କ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଏକ ନୂତନ ହୋଷ୍ଟେଲ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଅଛି । ସେଥିରେ ସ୍ଥାୟୀ ଓ ଅସ୍ଥାୟୀ ମେମ୍ବରମାନେ ରହିପାରିବେ । ଯେ କୌଣସି ଉତ୍କଳବାସୀ ମଧ୍ୟ କଲିକତା ଗଲେ ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ମୁଲଧାମରେ ରହିପାରିବେ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍କଳରୁ ଯେଉଁସବୁ ଲୋକ କାର୍ଯ୍ୟୋପଲକ୍ଷେ କଲିକତା ଯାଉଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ସେଠାରେ ରହିବାବିଷୟରେ ଯେଉଁ ଅସୁବିଧାମାନ ଭୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଥିଲା ତାହା ଏହାଦ୍ୱାରା ଦୂରୀଭୂତ ହୋଇଅଛି । ଭଡ଼ା, ଚୁଲଭଡ଼ା, ମାସେ କିମ୍ବା ବର୍ଷେ ରହିବାକୁ ଇଚ୍ଛାକଲେ ଜଣେ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେଇ ରହିହେବ । ସେଠାରେ ସାଧାରଣତଃ ଉତ୍କଳର ସମସ୍ତ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକେ ଅଛନ୍ତି ଓ ଅନେକ ମଧ୍ୟ ସେଠାକୁ ଯାଆନ୍ତି । କେତେକ ଉତ୍କଳୀୟ ଛାତ୍ର ଓ କର୍ମଚାରୀ ସେଠାରେ ସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ଅଛନ୍ତି । ସେଠାରେ ରହିଲେ ଅନେକ ରକମର କଲିକତା ଖବର ସହଜରେ ମିଳେ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ସୁବିଧାରେ କରାଯାଇପାରେ । ମିର୍ଜାପୁର ଷ୍ଟ୍ରୀଟର ୬୪।୧ ନମ୍ବର ଏହାର ଠିକଣା । ଏହି ସ୍ଥାନରୁ ଅତି ନିକଟରେ ଟ୍ରାମ ରାସ୍ତାମାନ କଲିକତାର ସବୁ ଦିଗକୁ ଯାଇଅଛି । ଏହା କଲିକତାର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ଥାନ । କଲେଜ ସ୍କ୍ୱେର, ଉଦ୍ୟାନ, ଡାକ୍ତରଖାନା, ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଏହାର ଅତିବ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ । ମଟର, ଗାଡ଼ି ଟ୍ରାମ ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ଯାନ ଗାଡ଼ି ପାଖରେ ମିଳେ । ଯେଉଁମାନେ ଓଡ଼ିଶାରୁ ଯିବେ ସେମାନେ ହାବଡ଼ା ଷ୍ଟେସନରେ ଯାଇ କଲେଜଷ୍ଟ୍ରୀଟ ଛକଠାରୁ କଲେଜଷ୍ଟ୍ରୀଟ ମାର୍କେଟ କଲେଜ ସ୍କ୍ୱେର ଗୋଲଦିଘି ପାର୍ଶ୍ୱସ୍ଥିତ ମିର୍ଜାପୁର ରାସ୍ତାରେ ଯାଇ ଏହି ହାତ ଫାଟକ ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିବେ । ଯେଉଁମାନେ ଟ୍ରାମରେ ଯିବେ ସେମାନେ ଉକ୍ତ ଛକଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଓହ୍ଲାଇ ଯାଇପାରିବେ । ଯେଉଁମାନେ ସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ରହିବେ ସେମାନେ ପ୍ରଥମ, ଦ୍ୱିତୀୟ ବା ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀପାଇଁ (ରହିବା ଓ ଖାଇବା ଖର୍ଚ୍ଚ ସମେତ) ଯଥାକ୍ରମେ ଟ ୨୨, ଟ ୨୩ ଓ ଟ ୨୦ ଦେବେ । ଯେଉଁମାନେ ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ରହିବେ ସେମାନଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀ ଅନୁସାରେ ଦୈନିକ ଟ ୩, ଟ ୨।, ବା ୧୭ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଓଡ଼ିଶାରୁ ଛାତ୍ରମାନେ ଗଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦୈନିକ ଟ ୧ ଦେବାକୁ ପଡ଼େ । ଯେଉଁମାନେ ସ୍ଥାୟୀ ମେମ୍ବରମାନଙ୍କର ପରିଚିତ ବନ୍ଧୁଭାବରେ ରହିବେ, ସେମାନଙ୍କୁ ଦୈନିକ ଟ।୯ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ, … ଓଡ଼ିଶାରୁ ଗଲେ ଏଠାରେ ସବୁ ଜିନିଷ ଓ ଖାଦ୍ୟ ଭଣ୍ଡାର ସମସ୍ତ ବିଷୟର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଛି । … ସୁବିଧା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହେବ । ଯେଉଁ କାଉନ୍ସିଲ ମେମ୍ବରମାନେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସଭ୍ୟ ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଧାନ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପଲକ୍ଷରେ ପାଟଣା ରାଞ୍ଚିପ୍ରଭୃତି ଯାନ୍ତି, ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ ରହିଥାନ୍ତି । ଆଶା କରୁଁ ଏ ଉତ୍କଳୀୟ ବନ୍ଧୁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏଣିକି କଲିକତା ଗଲେ ସେହିଠାରେ ରହିବେ, ଓ ସେଠାରେ ସଭ୍ୟଭାବରେ ଯୋଗଦେବେ । ଏ ଉତ୍କଳ ନିବାସର ଉଦ୍ୟୋଗୀମାନଙ୍କୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏ ଅଭାବ ଦୂରୀକରଣ ନିମିତ୍ତ ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛୁଁ ।

ଅସହଯୋଗୀ ମ୍ୟୁନିସିପାଲ କମିଶନରମାନଙ୍କ ନାମରେ ମୋକଦ୍ଦମା ।

ଅସହଯୋଗ ଆନ୍ଦୋଳନ ଶୁରୁ ହୋଇବାରେ ସୁରାଟ ସହରର ସୁରାଟ ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟିର କମିଶନରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶଙ୍କ ମତାନୁସାରେ ସହରର ଜାତୀୟ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କ ପରିଚାଳନା ନିମନ୍ତେ ୪୮ ହଜାର ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା । ମ୍ୟୁନିସିପାଲଟି ଅଧୀନରେ ଥିବା ବିଦ୍ୟାଳୟମାନ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷର ପରିଦର୍ଶକ କର୍ମଚାରୀମାନେ ପରିଦର୍ଶନ କରୁଥିବାରୁ ସେ କାହିଁକି ନେଇ ମଧ୍ୟ ମ୍ୟୁନିସିପାଲଟି ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ । ଫଳରେ ଜାତୀୟ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କ ଅର୍ଥ ଜାଗାକୁ ଦିଆଯାଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିବାରୁ ମ୍ୟୁନିସିପାଲଟିର ଯେଉଁ ୩୧ ଜଣ କମିଶନରଙ୍କ ମତରେ ଏହି ମ୍ୟୁନିସିପାଲ ଅର୍ଥର ଅପବ୍ୟୟ ହୋଇ କରାଯାଇଥିଲା, ସେମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଟ ୧୦୭୦୦୦ ର ଦାବୀରେ ସରକାର ମୋକଦ୍ଦମା କରାଯାଇଥିଲା; ଏହି ମୋକଦ୍ଦମାଫଳରେ ପୂର୍ବୋକ୍ତ କମିଶନରମାନଙ୍କ ନାମରେ ଟ ୫୦୦୦୦ ର ଡିକ୍ରୀ ହୋଇଅଛି । ଏହାଛଡ଼ା ମୋକଦ୍ଦମାର ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ଶତକଡ଼ା ଟଙ୍କା ହାରରେ ଡିକ୍ରୀଟଙ୍କାର ସୁଧ ମଧ୍ୟ ଏହି କମିଶନରମାନଙ୍କୁ ବହନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ମୋକଦ୍ଦମାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରାୟ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ହସ୍ତଗତ ହୋଇନାହିଁ । ତେବେ ଏତିକି ମାତ୍ର ଆମ୍ଭେମାନେ କହିପାରୁଁ ଯେ ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାୟତ୍ତଶାସନ ଦିଆ-ନୋହୁଥିବାରୁ ସରକାର ଆଗରୁ ତେବେ ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି କି ନିଜ ହାତରେ ନେଇଥାନ୍ତି ତେବେ ଏତେ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ହୋଇନଥାନ୍ତା । ସରକାର ଏହି ଗଣ୍ଡଗୋଳ ନିମନ୍ତେ ଦାୟୀ ।

ଅତଏବ କମିଶନରମାନଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟିକୁ କହୁଥିବା ଭଳିରେ ଅଳ୍ପ ଭାବ ରୂପରେ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ପକାଇବା ନାହିଁ ଲେଖସୀମା ଛାଡ଼ି ମକଦ୍ଦମାକୁ ଅବସ୍ଥାର ଗୋଲକାଳୁକ ମକଦ୍ଦମ Munition case ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବ କାଳ ବୁଝାଇଲେ କେତେକ । ଅନେକଙ୍କୁ କଷ୍ଟ ଓ ଲାଭୁଛନ୍ତି । ସେଥିରେ କାହାର ସାହ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ । ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଭ୍ରମଜନିତ error of Judgement କ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ସୃଷ୍ଟିଯାଏ ତାହା ସହଜେ ଜାଣନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି କମିଶନରମାନେ ଜାଗାକୁ ଏ ମାନେ ୧ ବା ଅବଲମ୍ବନ କଲେ ବୋଲି ଜରିମାନା, ଧନ୍ୟବେ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ । ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟିମାନଙ୍କର ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ କମିଶନର ହେବାକୁ ଯେଉଁମାନେ ଲାଳାୟିତ ହେବେ, ଏହା ସେମାନଙ୍କ ବୋଧାର୍ଥି ଛଡ଼ା ଆଉ କଣ ?

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ଜୁନ ତା ୨୧ ରିଖ ଶନିବାର ।

କଲିକତାର ଚେମ୍ବାରମ୍ୟାନ ।

ଗତ ସପ୍ତାହ ସମ୍ବାଦରେ ମ୍ୟୁନିସିପାଲ ସଭାର ଚେମ୍ବାରମ୍ୟାନ ଲର୍ଡ ଲିଟନଙ୍କ ... ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲୁଁ । ଚେମ୍ବାରମ୍ୟାନ ମହାଶୟ ଯୋଗଦାନ ... ଅବଲମ୍ବନ ପତ୍ର ଦେଇ ପ୍ରସ୍ତାବ ନିମ୍ନଲିଖିତ କାରଣରୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ବୋଲି ଦେଇଥିଲେ ।

୧ । ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ମୁଖ୍ୟ ଓ ଗୌଣଭାବରେ କର୍ପୋରେସନର କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ମଧ୍ୟରେ ନୁହେଁ ।

୨ । ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ଗୋଟିଏ ରାଜନୈତିକ ସଭା ନୁହେଁ ଏବଂ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗୃହୀତ ହେଲେ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ... ରାଜନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀରେ ଏହାର ପ୍ରବେଶ ... ଲୋକ ଜଣାପଡ଼ିବ ।

୩ । ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ଆଇନର ... ଧାରା ଅନୁସାରେ ଏରୂପ ପ୍ରସ୍ତାବ ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟିର ସୀମାବାହାର ।

ତତ୍ପରେ ... କଲିକତା ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ଆଇନର ... ଅନୁସାରେ ସେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ... ସ୍ଥାନରେ ... ନେତାମାନଙ୍କୁ ... ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ... ନେତାମାନଙ୍କର ରାଜନୈତିକ ମତର ... ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ... ଦୋଷ ... ମୁକ୍ତ ... "ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ... ଧାରାର ... ପ୍ରସ୍ତାବ ଅର୍ଥାତ ସେହି ପ୍ରସ୍ତାବଦ୍ୱାରା ... ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟିର କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା ... କୌଣସି ରାଜନୈତିକ ... ନୁହେଁ ।

ସେହିପରି ... ରାଜନୈତିକ ... ଗୋଟିଏ ... ରାଜନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀକୁ ... ହୁଏ ପଡ଼େ ।"

ଚେମ୍ବାରମ୍ୟାନ ମହାଶୟ ... ଉତ୍ତର ଦେଇଅଛନ୍ତି । ... ଅନୁମୋଦନ ... ପ୍ରକାଶ କଲେ ।

ଚେମ୍ବାରମ୍ୟାନ ... ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ରାଜନୈତିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ନୁହେଁ । ସେ ମହାଶୟ ... ଗୋଟିଏ ... ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ... ରାଜନୈତିକ ନୁହେଁ ତେବେ କଅଣ ଏହା ସାମାଜିକ ? ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ? ... ପ୍ରକାର ଅନୁଷ୍ଠାନ ବୋଲି ... ସେ ... "ଏହା ଗୋଟିଏ ରାଜନୈତିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ (Political body)

ଏ ଶବ୍ଦଟିର ଯେ ... ଅର୍ଥ ଚେମ୍ବାରମ୍ୟାନ ମହାଶୟ ... ଜଣାନାହିଁ ।

... ମହାଶୟ ତାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଅସହଯୋଗର ... ବିଶେଷତଃ ... ଲୋକସେବା ... ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ଏ ବିଷୟରେ ... ଚେମ୍ବାରମ୍ୟାନଙ୍କର ... ନାହିଁ, ... ସେ ... ମୁକ୍ତିପଥରେ ଅଗ୍ରସର ... ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ଅସହଯୋଗ

ଅଦାଲତର ଗୋଟିଏ ... ବୋଲି ... ପ୍ରମାଣିତ ହେବ ।

ଚେମ୍ବାରମ୍ୟାନ ମହାଶୟ ବୋଧହୁଏ ... କାରାମୁକ୍ତ ଅସହଯୋଗୀମାନେ ... ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟିର ... ଅଛନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ ... ଅପରାଧ କରିଥାଇ ... ଚେମ୍ବାରମ୍ୟାନ ... ଏପରି ଅବୈଧ ପ୍ରସ୍ତାବ ... ହୋଇଯାଉଅଛି; ଆମ୍ଭେମାନେ ମଧ୍ୟ ଏପରି ... ରହିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ।

କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଲର୍ଡ କର୍ଜନ ... ଦେଶବନ୍ଧୁ ... ମନ୍ତ୍ରୀସଭା ଗଠନ କରିବାକୁ ଆହ୍ୱାନ କରିଥିଲେ, ଯେତେବେଳେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ... ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଶାସନ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ତେତେବେଳେ ... ଅସହଯୋଗର ... ଚେମ୍ବାରମ୍ୟାନ ... କରିବେ କି ନା ? ... ଅସହଯୋଗ ... ଅସହଯୋଗରେ ତାଙ୍କର ... ଅସହଯୋଗରୁ ... ମଧ୍ୟର ... ଦେଖାଇଲେ; କିନ୍ତୁ ଆମ ଚେମ୍ବାରମ୍ୟାନ ସାହେବ ... "ଅନାବଳ ... ଧାଇଁ" ।

ତାପରେ ... ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟରେ ଲର୍ଡ ଅଲିଭର ... ଚେମ୍ବାରମ୍ୟାନ ... ଅବଧାନକୁ ଆସିଥିବ । ... ମଧ୍ୟରେ ସେ ... କାରାମୁକ୍ତରେ ସେ ... ଶୀତ ଅଛନ୍ତି । ... ମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ... ଏ ... କାହାରିବା କେତେ କଥା, ... ଥାଉଥିବେ; କିନ୍ତୁ ଲର୍ଡ ଅଲିଭରଙ୍କ ଆମ ଚେମ୍ବାରମ୍ୟାନଙ୍କପରି ନିଷ୍ଠାପର ନୁହନ୍ତି । ... କୌଣସି ... ନ ହୁଏ, ସେଥିପ୍ରତି ସାବଧାନ ! ! !

... ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ଆଇନର ୩ ୩ ଧାରା ଅନୁସାରେ ... ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟିର କୌଣସି ... ପ୍ରସ୍ତାବ ବା ଆଦେଶ ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ... ଜନସାଧାରଣ ... କୌଣସି ... ପ୍ରସ୍ତାବ ... ଆଦେଶ ... ପ୍ରାଦେଶିକ ସରକାରଙ୍କ ... ଅନୁସାରେ ସେ ... ପ୍ରସ୍ତାବ ବା ଆଦେଶ ... ଅନୁସାରେ ସେ ... ପ୍ରାନ୍ତୀୟ ସରକାରଙ୍କ ... କରିବାର କ୍ଷମତା ।

ତେବେ ଏ ଧାରାରେ ... ଚେମ୍ବାରମ୍ୟାନ ମହାଶୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ... ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ... ଆମ୍ଭେମାନେ ... ଅକ୍ଷମ, ଚେମ୍ବାରମ୍ୟାନଙ୍କର ... ନ ଥିଲା ... ଏପରି ... ନ ଦେଖି ... ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ପରିଚୟ ।

ପରନ୍ତୁ ... ୩୩ ଧାରାର ... ଚେମ୍ବାରମ୍ୟାନଙ୍କ ... ଗୋଟିଏ ... ଅଛନ୍ତି ।

ପାଠକମାନେ ଦେଖନ୍ତୁ, କିଏ ଧାରାଟି କଅଣ ? ଧାରାଟି ଏହି :—

"ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିବେଶନର କାର୍ଯ୍ୟବଳୀରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବାନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗୃହୀତ ... ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟରେ ଚେମ୍ବାରମ୍ୟାନଙ୍କ ପାଖରୁ ... ସେକ୍ରେଟେରୀ ଥିଲେ ... ପ୍ରେରିତ ହେବ । ... ସେହି ଅଧିବେଶନରେ ... ନ ... ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିବେଶନରେ ... ହେବ ।"

ପାଠକମାନେ ... ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ଅର୍ଥ ବୁଝିବେ ... ଚେମ୍ବାରମ୍ୟାନ ... ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ ... ମ୍ୟୁନିସିପାଲ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ... ଆଗତ ହେବ ... କୌଣସି ରାଜନୈତିକ ... ନ ହୁଏ ।

... ରାଜନୈତିକ ... ଏହାର ... ଦେଉଅଛୁଁ ।

କିନ୍ତୁ ଏହା ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି କାର୍ଯ୍ୟମଧ୍ୟରେ ... ଯେଉଁ ଅସାର ଆପତ୍ତି ... ଅଛ ଏଥିରେ ... ନ ... ପାରୁନାହିଁ ।

... ଏ ଅର୍ଥରେ ... କାର୍ଯ୍ୟ ... ସମୟରେ ... ଚେମ୍ବାରମ୍ୟାନ ସାହେବ ... ଦେଶ ... ରାସ୍ତା ... ଓ ନଗରର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ... କାର୍ଯ୍ୟ ... ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ... ଆଦର କରିବାକୁ ... ଚେମ୍ବାରମ୍ୟାନ ମହାଶୟଙ୍କ ବୋଧହୁଏ ... Free dom of London ... ଅନୁଷ୍ଠାନ ... ଦେଶରେ ଅଛି । ... ଭାରତରେ ହେବ ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ ।

... ଧାରାର ଏପରି ଅର୍ଥକରଣ ... ପାଠକେ ବୁଝିପାରୁଥିବେ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଏ ବିଷୟରେ ... ମତ ... କରୁଅଛୁଁ ସେମାନେ ... ଏପରି ଅର୍ଥ ... ଅଛନ୍ତି ।

... ଚେମ୍ବାରମ୍ୟାନ ... ମହାଶୟଙ୍କୁ ... ହୁଏ ଦେବ ।

... ଧାରା ଅନୁସାରେ ... କୌଣସି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ... ଚେମ୍ବାରମ୍ୟାନଙ୍କର ... ଅଧିକାର ... ନାହିଁ ... (Contemplation) ... ସାଧାରଣଙ୍କ ... ଚେମ୍ବାରମ୍ୟାନ ... ଅନେକ ... ମହାଶୟ ... "ସକଳ କାର୍ଯ୍ୟ ... ହେବ" ବୋଲି ... ଅଧିବେଶନରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ... ଅଧିବେଶନର ... ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କ ... ନିର୍ବାଚକମାନଙ୍କ ... ସମ୍ପାଦନ କରନ୍ତେ କି ନା ... ସେମାନେ ... ପ୍ରସ୍ତାବିତ ... ହୋଇ ରହନ୍ତୁ ।

—(ଟଂ)

ଭାରତର ଭବିଷ୍ୟତ ।

ଆଜିକାଲି ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟରେ ଯେତେବେଳେ ଭାରତସମ୍ବନ୍ଧରେ ... ଆଲୋଚନା ହେଉଅଛି ସେତେବେଳେ ... ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ... ନୀତିର ଏକବାର ... ସୀମା ... ଦେଖାଯାଉଅଛି ... ସମ୍ବନ୍ଧରେ ... ଲର୍ଡ ସଭାରେ ... ଲର୍ଡ ଅଲିଭର ଭାରତସମ୍ବନ୍ଧରେ ତାଙ୍କର ... ଅଭିଜ୍ଞତା ... ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ଲର୍ଡ ପିଲ ଓ ଲର୍ଡ ... ସେ ... ଧୃଷ୍ଟ ... ତାଙ୍କର ... ଏହା ... ପ୍ରକାଶ ନକରି ... ସେ କହିଅଛନ୍ତି "ଭାରତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜନୈତିକ ଦଳ ... ସ୍ୱରାଜ୍ୟଦଳ ... ସରକାରଙ୍କ ... କେବଳ ... ତାହା ... ସେମାନଙ୍କ ... ଭାଙ୍ଗିବା ନୁହେଁ ।" ... ଏ କଥାର ମୂଲ୍ୟ ସେ ... ।

ସେ ... ଲର୍ଡ ଅଲିଭରଙ୍କ ସ୍ୱାଧୀନତା ... ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଲୋଚନା କରିବେ, ... ମିଃ ... ସିଃ ... ପ୍ରଭୃତି ... ପ୍ରସ୍ତାବଟି ... ଆମ୍ଭେମାନେ ... ସେ ... ଦଳ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ... ।

ଏ ସବୁ କଥାରୁ ... ଗୋଟିଏ ... ଭାରତରେ ... ବର୍ତ୍ତମାନ ... ଏ ଅଦ୍ଭୁତ ... ସେମାନଙ୍କର ... । ଏ ... ଏହାର ... ଏବେ ... ଯେତେବେଳେ ଅସହଯୋଗର ... ପ୍ରକାର ... ତେବେ ... ମନ୍ତ୍ରୀ ... ସାହେବ ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟରେ ଅସହଯୋଗ ଆନ୍ଦୋଳନସମୟରେ ... ମାନଙ୍କୁ ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ... ଏ ସବୁ ... । ଏଥିରେ ... ସହିତ ... କଥାର ... ମେଳ ... ସମୟରେ ... ଗୋଟିଏ ନୂତନ ... ହୋଇଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ... ।

... ଅନୁଷ୍ଠାନର ... ଅବସ୍ଥାନୁସାରେ ... ହେବ । ... କୌଣସି ... ହୋଇପାରେ, ତେବେ ସେମାନଙ୍କ ... ସରକାର ...

ଶେଷ ସମ୍ବାଦ।

[illegible]

ନୋଟିସ।

କଲିକତାରେ ନୂତନ ଉଦ୍ୟମ।

[illegible]

No. 221 21-6-24

WANTED

An I. A. L. T. for the post of the head Master of the Gup Middle English School a[t] [Na]jigurh of this State, on Rs 45 [4]2-5-65 per mensem, He will enjoy free Pucca quarter attached to the school The applications with copies of testimonials, stating age and respectability will be received by the under-signed on or before the 25th June, 1924

Superintendent,
Nayagurh State.

ନୋଟିସ।

[illegible]

—*—

[illegible] ଗାନ୍ଧୀ [illegible]

[illegible]

କୋଟ ନ୍ଦ୍ ସୁନ୍ଦର।

ଘଣ୍ଟା ପର୍ଷ ଉଦ୍ଧ୍

[illegible]

B. DAS & Co.
Engineers, Contractors & Agent
Chaudnichauk, Cuttack.

[illegible]

For sale.

No. 236. 28-6-24

One Bay colour gelding young & robust fit for riding & carriage. Can be inspected at owners residence for price, apply to

P. K. Mitra
Assistant Settlement Officer
sabasingh's House
Chauliaganj
Cuttack.

No. 240 5-7-24.

NOTICE.

Wanted a Sub-Inspector of Schools for the Pal-lahara state on a monthly salary of Rs, 30- to Rs. 40- with an annual increment of Re 1- plus Rs. 10- as horse allowance and free quarters, Non need apply who has not passed at least the Matriculation Examination. Preference will be given to trained men. Applications will be received by the undersigned till 20th. July next.

Superintendent,
Pal-Lahara State,
Orissa.

କାଲିର ଟ୍ୟାବଲେଟ

[illegible]

Rabi Seyre & Co
14 A Dehi
Serampur Road
Calcutta

No. 151

Hollow Ground Razor Free of Charge.

Each tablet will give an inkpot of brilliant blue black ink. Each gross of 144 tablets is packed in a fancy printed tin box. Price Re 1/2 postage 7 as. Anyone taking one such gross will get as reward one strong durable hollow ground razor with a fine case. This razor does not require whetting and also it is free from rust. Trial solicited.

Teachers & Co.
Post Box 7808, Bowbazar.
CALCUTTA.

[illegible]

Student's Store
Post Box 7889
Bowbazar
Calcutta

[illegible]

—*—

ବିଜ୍ଞାପନ

[illegible]

No. 241 28-6-24

WANTED.

An experienced M. B. or L. M. S. for the post of the Chief Medical officer of the Bonai Feudatory state (orissa) on a monthly salary of Rs. 200- plus Jail allowance of Rs. 25. Applications stating age, qualifications, Nationality and particulars of previous service if any with copies of certificates will be received by the undersigned up to the 30th instant. The selected candidate will be on probation for one year and he will be informed by wire to join at once.

Banaigarh, the Head Quarters Stations of the state is 37 miles from Panposh railway station B. N. Ry.

B. C. Nayak
Dewan
Bonai state
P O Bonaigarh
Via. Panposh B. N. R.

No. 235 21 6 24

PATNA UNIVERSITY.

NOTICE.

Supplementary Examinations.

Candidates are warned that unless the rains break both in Patna and Cuttack before June 24, the examinations will commence at 7 A. M. on June the 24th, 1924, and there will be only one sitting daily from 7 to 10 A. M. The candidates should, therefor, be present at their respective Centres on Monday, June the 23rd, 1924, and make due enquiries from the Superintendents at what hour the examinations will begin.

B. Shaw
Registrar,

Digitized by srujanika@gmail.com

ନୋଟସ

[illegible]

କର୍ମଖାଲି

[illegible]

Dewan,
Mayurbhanj state

No. 238 Wanted 21-6-24

1. Office — Superintending Engineer Public Health Department Bihar and Orissa

2. Post vacant and pay — Two temporary Sanitary Overseers on Rs 120-4-140 per month

3. Qualifications required — Upper Subordinates. Men with previous experience in sanitary engineering preferred.

4. Officers to whom application should be Submitted — Superintending Engineer, Public Health Department Bihar & Orissa

5. Date by which application should be submitted — 25th June 1924,

Applicants should be either natives of Bihar & Orissa or domiciled therein. No person will be regarded as domiciled in the province unless he can produce a certificate to that effect from the District Officer of the district in which he claims to be resident.

Applications from persons already in service should be submitted through the head of the office concerned.

F. Plomer.
Offg. Superintending Engineer.
Public Health Department

Patna
The 28th May 1924

No 234. NOTICE 21-6-24

It is notified for general information that a Kanungo-ship examination will be held from the 18th to the 21st August 1924 at the Collectorate Cuttack. Whoever wishes to Appear in the examination must apply to the undersigned in the following form for enrolment of his name before the 1st August 1924. No candidate should apply who has not passed the Matriculation Examination. The candidates will be examined in the following subjects and when declared passed will be eligible for appointment as Chakla Kanungoes in future vacancies.

Sd. H. E. Beal,
Collector

From of application.

Name of candidate, his father's name, residence &c. Age. Caste. Qualification. Remarks.

Subject.
(1) Survey and mapping.
(2) Revenue Laws-
(3) Arithmetics, Mensuration and Zamindary accounts.
(4) Writing Oriya reports and Rabaharis reading and writing English fluently.

No 224 Wanted. 21-6-24

A stenographer for the Settlement Officer, Orissa, on Rs. 60 p. m. Application must have passed the Matriculation or a Corresponding Examination of a recognized University, be domiciled in the Province of Bihar and Orissa, and be able to read and write Uriya fluently. Preference will be given to one with experience. Applications with copies of testimonials and of the dimicile certificate, where necessary, should reach the undersigned by the 20th June 1924.

Sd. Chantamani Das
Assistant Settlement Officer,
Head Quarters,
Orissa Settlement Cuttack.

ନୋଟସ

[illegible]

ନୋଟସ

[illegible]

ସରସ୍ୱତୀ ସାହିତ୍ୟ ମନ୍ଦିର।

[illegible]

Split by PDF Splitter

Digitized by srujanika@gmail.com

গুণের পরীক্ষা
দুই সপ্তাহ মাত্র, স্বর্ণ-ঘটিত
অমৃতকুণ্ড সালসা
সেবন করিয়া আপনার দেহ ওজন করিবেন।
দেখিবেন ওজন পূর্বাপেক্ষা বৃদ্ধি পাইতেছে।

ନ ୯୦ ନମ୍ବର ତା ୧୨।୧୧।୨୪

୧। ତେଜକ୍ଷୟ ଦେହର ଦୁର୍ବଳ ରକ୍ତ ସଞ୍ଚାର ଦୋଷ ଏବଂ ପାରଦଜ, ବାତ, ବାତର ରୋଗ ରକ୍ତ ଶୁକ୍ରତା ଅଗ୍ନି ମାନ୍ଦ୍ୟ ଶାରୀରିକ ଓ ମାନସିକ ଦୁର୍ବଳତା ଅତିଶୀଘ୍ର ନଷ୍ଟ କରି ପୁଷ୍ଟି ବୃଦ୍ଧି ଓ ବଳବୃଦ୍ଧି କରେ ।

ମୂଲ୍ୟ ୧ ଶିଶି ଟ ୧। ୧ ବୋ ମାସୁଲ ଟ ୦। ୩ ଶିଶିକୁ ଟ ୨। ଟଙ୍କା ମାସୁଲ ଟ ୦।୵

ମହାରାଜାଙ୍କ ପତ୍ର ।

ମହାଶୟ !

ଆପଣଙ୍କର ଔଷଧ ବ୍ୟବହାର କରି ଯେଉଁପରି ଫଳ ପାଇ ଅଛୁ ... ... ଆରୋଗ୍ୟ ଲାଭ କରି ଅଛୁ ।

ମୁଁ ଏହାର ଗୁଣରେ ଓ ଉପକାରିତାରେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇଅଛୁ ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମହାରାଜ ମଣୀନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ନନ୍ଦୀ ।

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରେ ଦେଶଗତ, ... ।

ବୋଡାଖଣ୍ଡି, ଗଞ୍ଜାମ ।

ଏହି ଗୁଣର ... ବ୍ୟବହାରେ ... ... ପାଇଥିଲେ, ... ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିଲେ ଅଦ୍ଭୁତ ଫଳ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ ।

ମୂଲ୍ୟ ୧ ଶିଶି ଟ ୧। ୧ ବୋ ମାସୁଲ ଟ ୦।
୩ " ଟ ୨।୮ " ଟ ୦।୵
୬ " ୫।୧ " ଟ ୧।୵

ଠିକଣା— ଶ୍ରୀ ... ... ନ ୨ ନମ୍ବର ... ... ଷ୍ଟ୍ରିଟ ଡାକଘର, କଲିକତା ।

No. 20

Imperial bank of India

BANKERS OTHE GOVERNMENT OF INDIA

Anthorise Capital. - - — - —	= Rs. 11,25,00,000.
Pa.d up Capital. - - - - - -	Rs. 5,63 1250
Reserve Fund. - - - - - -	Rs. 4,01,79,005
Reserve iability of shareholders. - - -	Rs. 5,61,72.750.

BE NCHES in all principal towns of India, Burma and Ceylon;
CURRENT ACCOUNTS opened free of charge
FIXED DEPOSITS received at interest
SAVINGS BANK. Small sums received at interest- Present rate 4 o/o P. A
GOVERNMENT AND OTHER SECURITIES received for safe custody. Purchases and sales effected. Interest and dividends collected and credited to account or remitted according to instructions.
DRAFTS AND TELEGRAPHIC transfers issued,
LOANS granted on approved security and all genera banking business transacted.

Rates and rules on application

to the Officer in Charge.

CUTTACK BRANCH.

Situated Collectorate building.

ନ ୪ ନମ୍ବର

ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୟୀ ଇଙ୍କ୍

ସ୍ୱଦେଶ ଶିଳ୍ପ ... ସସ୍ତା ।

ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ... ... ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଅଛି । ... ... ଗ୍ରାହକ ... ।

ଉତ୍ତମ ନୀଳ, ଲାଲ, ସବୁଜ ଓ ଭାୟୋଲେଟ୍, ଅଉନ୍ସ (୧୪୪) ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦।୵ ମାସୁଲ ... ଟ ୦।୵, ... ଟ ୦।୵, ... ଟ ୦।୵, ... ଟ ୦।୵, ଏଜେଣ୍ଟ ମାନଙ୍କୁ ... କମିଶନ ଦିଆଯିବ ।

Sworna mayee
Ink Store
14 Deh
serampur Road
Intaly
calcutta

ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୟୀ ଇଙ୍କଷ୍ଟୋର ୧୪ । ଦେହ ଶ୍ରୀରାମପୁର ରୋଡ୍ ଇଣ୍ଟାଲି । କଲିକତା ।

ସ୍ୱରାଜ ଔଷଧାଳୟ

ସତ୍ୱାଧିକାରୀ ଡାକ୍ତର ଶ୍ରୀ ଅଟଳବିହାରୀ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଏମ୍, ବି ଦ୍ୱାରା

ଏଣ୍ଟି ମେଲେରିଆ ମିକ୍ସଚର

ମେଲେରିଆ ରୋଗରେ ... ... ନାହିଁ ।

ଡାକ୍ତର ଶ୍ରୀ ଅଟଳବିହାରୀ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଏମ୍ ବି ଙ୍କ ନୂତନ ଏଣ୍ଟି ମେଲେରିଆ ମିକ୍ସଚର ମେଲେରିଆ ରୋଗର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଧନ୍ୱନ୍ତରୀ— ... ... ରୋଗୀ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରି ଅବ୍ୟର୍ଥ ଫଳ ପାଇଅଛନ୍ତି । ଏହା ... ... କାର୍ଯ୍ୟ କରେ । ବ୍ୟବସ୍ଥା ... ... ଦେଖନ୍ତୁ ।

ମୂଲ୍ୟ ଅଠ ଗୁଣର— ବଡ଼ଶିଶି ଟ ୧।
ଛୋଟ ଶିଶି ୦।୵, ଡାକ ମାସୁଲ ଟ ୦।୵

ଏହାଛଡ଼ା ... ... ।

ଆଉ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱରାଜ ଔଷଧାଳୟରେ ... ... ଅଛି । ଠିକଣା—

ସ୍ୱରାଜ ଔଷଧାଳୟ, ... ।

ନ ୭୨ ନମ୍ବର

... ...

ମେଲେରିଆ, ପ୍ଲୀହା ଓ ଜ୍ୱର ... ... ଅଧିକ ହବେ ।

ଡାକ୍ତର କୃଷ୍ଣ ଏଣ୍ଡ ବ୍ରଦର୍ସ

ନ ୨୨୨ ନମ୍ବର ବହୁବଜାର ଷ୍ଟ୍ରିଟ, କଲିକତା ।

ନୋଟିସ

—୦୫୦—

... ...

... ...

ତା ... ...
କଟକ ... ...

ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ [illegible]

[illegible]

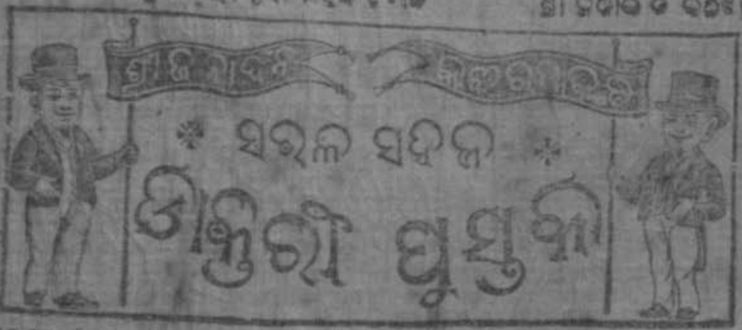

[illegible]

କୋକଶାସ୍ତ୍ର ବା ଆଦିଶାସ୍ତ୍ର।

[illegible]

କାମାକ୍ଷ୍ୟା ତନ୍ତ୍ର ବା ବଶୀକରଣତନ୍ତ୍ର

[illegible]

ନୋଟିସ।

[illegible]

Dr. J. Pattanaik & Sons.
Tusura. P. o. Balangir.
Dt. Sambalpur. B. N. Ry

Ulcerine

No free from Mercury Copper sulphur OPERATION, NO BANDAGE NO DRESSING. A

Sovereign remedy for all sorts of boils sarbun sinuses gangrenes whitlow, carbuncle, piles, fistula, bedsores necrosis, buboe syphilis burns, cuts ect. On application; it may also be taken internally as the best blood puri, fier, relieves pain of poisonous boils and ulcers magically in a day. It plays miracle in Syphilis and Burns ask for free particulars,

Price Rs 1-4 per bottle
Postage Extra.

Baboo Atulchandar Gangooly Professor Ravenshaw College Cuttack chemist says—Ulcerine contains no mercury, copper, sulphur.

KEEP YOUR EYE,

From any trouble cataract Corneal ulcer iritis, Glaucoma, Redness etc, without a knife by our safe remedy of nature Lotus Honey, one dram Rs. 2-8 two drams Rs 4 Postage Extra,

As for free particular,

Itoli, add. Ulcer Kundi } New formula & Co. Kin[illegible] gal India.

ବିପଦବନ୍ଧୁ ଔଷଧାଳୟ।

[illegible]

[illegible]

Sole Agency
No. 186 Upper Chitpur
Hatkhola Calcutta

ବିଜ୍ଞାପନ

[illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉପରେ ହିଁ ଏବେ କଠୋର ଶାସ୍ତି ଅବଲମ୍ବନ କରିବେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ପଷ୍ଟ କିଛି କହି ହେଉନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଗୁଜବ ଜଳର ଅନୁସାରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ବୋଧ ହୁଏ ପ୍ରବଳ ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ ବିଦ୍ରୋହ ଦେଖି ପାରୁଛୁ । ଅଲ୍ପଦିନେ ସବୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ ଯିବ ।

—୦—

କଲିକତାରେ ହୁଲସ୍ଥୂଲ !

ଗତ ଥର ଶନି କଲିକତାରେ ଜନରବ ଉଠିଥିଲା ଯେ ଖିଦିରପୁର କଂଗ୍ରେସ ଡକ୍ ୟାର୍ଡ ଉପରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଧର ନିଆଯାଇ ବଳି ଦିଆ ଯାଉଅଛି । ଏହି ବଡ଼ ଚଞ୍ଚଳ ଭଳି ହେବା ସମ୍ଭବରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏ ପ୍ରକାର ଅମୂଳକ ଜନରବ ଅନେକ ଶୁଣିଥାଉଁ । କଲିକତାର ଏହି ଜନରବରେ ଭୟାନକ ଗୋଳମାଳ ହୋଇଯାଇଅଛି । ଶିଖମାନଙ୍କ ଅନେକଙ୍କର ଉଜଣ ଶିଖଙ୍କୁ ମୁସଲମାନମାନେ ମାଡ଼ ମାରିଅଛନ୍ତି । ଶିଖମାନେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତି ଶୋଧ ନେବାରେ ଲାଗିଅଛନ୍ତି । ଟାକ୍ସିବାଲାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ମାଡ଼ ହୋଇଛି । କାରଣ ଲୋକେ ଏହିମାନଙ୍କ ଦେଖି ସନ୍ଦେହ କରନ୍ତି । ଗୋଳମାଳ ବନ୍ଦ କରିବାପାଇଁ ପୋଲିସ ସାହାଯ୍ୟ କରି ଲାଗିଛି, ଏହିମଧ୍ୟ କଲିକତାର ପୁଲିସ କମିଶନର ଟେଗାର୍ଟ ସାହେବ, ମେୟର ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାସ ଓ ମୁସଲମାନ ନେତା ମୌଲବୀ ଆକ୍ରମ ଏ ଜନରବ ଅମୂଳକ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଅଛନ୍ତି ।

—*—

ଜଳକର

ଉଡ଼ିଶାର ସେଟ୍‌ଲମେଣ୍ଟ ଅଫିସର ଜେମସ୍ ସାହେବଙ୍କ ରିପୋର୍ଟରେ ୧୮୯୯—୧୯୦୦ ସନ ଠାରୁ ୧୯୦୯—୧୧ ସନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦଶବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କାନାଲ୍‌ମିଥି ଜଳକାଳେ ଯେଉଁ ଫସଲ ହିସାବ ହୋଇଥିଲା, ତଦନୁସାରେ କେନାଲ ପାଣିମଡ଼ା ଜମିର ଫସଲ ମୂଲ୍ୟ କେବଳ ପାଣି ଅମଡ଼ା ଜମିର ଫସଲ ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ପ୍ରତି ଏକରେ ୧୫/୯ କେଶି । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଥମ ସେଟେଲମେଣ୍ଟ ଅଫିସର ମାଡକସ ସାହେବଙ୍କ ହିସାବରେ ପାଣିମଡ଼ା ସାଧାରଣ ଜମି ଓ ପାଣି ଅମଡ଼ା ସାଧାରଣ ଜମି ଏ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ଫସଲର ମୂଲ୍ୟ ... କାର ପ୍ରଭେଦ । ଅର୍ଥାତ୍ ପାଣି ମଡ଼ା ସାଧାରଣ ଜମିରୁ ଯାହା ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ ତାହାର ମୂଲ୍ୟ ପାଣି ଅମଡ଼ା ଜମିର ଫସଲ ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ପ୍ରତି ଏକରରେ ୪ ଟଙ୍କା କେଶି ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଠିକ ବୃଷ୍ଟି ପରିମାଣ ଯେତେବେଳେ ହୁଏ ସେତେବେଳେ ପାଣିର ଅଭାବ ହୁଏ ନାହିଁ । ଉଥାପି ଧାନ ରୁଆ ସମୟରେ ଓ ଥୋଡ଼ ସମୟରେ ଯେଉଁ ଅନାବୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ, ସେ ସମୟରେ କେନାଲ ପାଣି କୃଷିମାନଙ୍କର ଉପକାର କରିଥାଏ । ସେହିଭଳି ବର୍ଷ ବର୍ଷାଜଳର ଅଭାବ ନ ଥାଏ ସେ ବର୍ଷ କେନାଲ ପାଣି ଦ୍ୱାରା ଉପକାର ହେବାର ଅପେକ୍ଷା ସ୍ଥଳରେ କେଶି ଜଳଦ୍ୱାରା କ୍ଷତି ହୋଇଥାଏ । ଏସବୁ ଆଲୋଚନା ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ କେନାଲ ପାଣିର ଆବଶ୍ୟକତା ବର୍ଷ ବର୍ଷକେ ହୋଇଥିଲେ ଜମିରେ ଆସିବା ଉଚିତ କେଶି ନୁହେଁ । ଯେପରି ବଢ଼ିବାରୁ ରୁଆ ହେଉଛି ସମୟରେ ବର୍ଷା ପାଣି ଯଥେଷ୍ଟ ନହୁଏ କମ୍ ବର୍ଷାଜଳ ହୋଇଥିବା ପରେ ଅଶ୍ୱିନ କାର୍ତ୍ତିକ ଥୋଡ଼ କାଳକୁ ବର୍ଷା ନ ହୁଏ ତାହାହେଲେ କେନାଲ ପାଣି ଲୋଡ଼ା ଅଟେ, । ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ କିମ୍ବା ଦଶବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କେନାଲ ପାଣି କବୁଲିୟତ କରିବାର ଯେଉଁ ବର୍ଷ ପାଣିଦରକାର ହେଲା ସେହି ବର୍ଷ ସକାଶ କବୁଲ କରିବାକୁ ସେମାନଙ୍କ ଇଚ୍ଛା । ମାତ୍ର ଏହାର ଅନୁ-

ବାଧା ହେଉଛି ଏହି କି ଆଗରୁ ଜଳ ଯୋଗାଇବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଓ ସୋଠସବୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲେ ଆବଶ୍ୟକମତେ ଜଳ ଯୋଗାଇ ହେବନାହିଁ । ସେ ସବୁର କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ଅନୁସାରେ ରକ୍ଷିବାକୁ ହେଲେ କେନାଲକୁ ଅନ୍ତମିତରୂପେ ଜାଣିବା ଓ ସେଥି ସକାଶ କୃଷିମାନେ ବର୍ଷକର ଜଳ କବୁଲିୟତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଅଛି । ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ପ୍ରତି ଶ୍ୱଳ ସ୍ୱଳ୍ପବର୍ଷରେ ଅଳ୍ପ ବୃଷ୍ଟି ହେତୁ ଯେ ଅଭାବ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଁ ରୁ ଜୟପଦରେ ରହିବା ସକାଶେ କୃଷିମାନଙ୍କୁ କ୍ରମଶଃଭାବରେ ଜଳ କବୁଲିୟତ କରିବାକୁ ହେଉଛି । ଶ୍ୟ ପାଞ୍ଚବର୍ଷରେ ଥରେ କାମରେ ଲାଗିବା କେନାଲରେ କୃଷିମାନେ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତି ବର୍ଷ କିଛି ଅତି ସହି ଜଳକର ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅନ୍ତି ତାହାହେଲେ ଜଳକରର ପରିମାଣ ଯେପରି ଅତ୍ୟଧିକ ନ ହୁଏ, ତହିଁ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବା ସରକାରଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ଅନେକ ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ମଚାରୀମାନେ ମନେ କରିଥାନ୍ତି ଯେ ରଇତମାନେ କାମଧେନୁ ଅଟନ୍ତି । ଯେତେ ଦୁହିଁବ ସେତେ ଦୁଧ ଦେବେ । ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଶା ରଇତଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ସେପରି ନୁହେଁ । ସେମାନେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଶାଗ ଭାତରେ ଦିନ ନେଉଥାନ୍ତି । ଜମିରୁ ଯାହା ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ ତହିଁରୁ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଦୈନିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଚଳାଇ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନରେ ଟଙ୍କା ସକାଶ କିଛି ରହେ ନଥାଏ । ଯେଉଁମାନେ କୃଷି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ଗୃହସ୍ଥମାନେ ତାଙ୍କ ଖର୍ଚ୍ଚ ସକାଶ ଜମିର ଉତ୍ପନ୍ନ ଫସଲ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି । ଏପରି ସ୍ଥଳେ ସେମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ନ ଦେଇ ଜଳକର ବସାଇଲେ ସେମାନଙ୍କର ଅତ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟ ହେବ ।

ଗତ କେତେକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନର ଜଳ କବୁଲିୟତ ମିଆଦ ଶେଷ ହୋଇଅଛି, ସେ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରତି ଏକର ୫ ଟଙ୍କାରେ ଜଳ କବୁଲିୟତ ନେବା ସକାଶ ଚେଷ୍ଟା ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ର ଯେ ପରିମାଣ କମ ସକାଶ ସାହା କବୁଲିୟତ ହୋଇନାହିଁ ତହିଁରୁ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ମନୋଭାବ ବୁଝିପାରିବେ । ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ମଚାରୀମାନେ କହୁଥାନ୍ତି କେନାଲ ଧାରର ରଇତମାନେ ଅଶାଗତ ବାହାରୁଅଛନ୍ତି; କେବଳ ନବୋଧତା ବା ଦୁଷ୍ଟତା ଦୋଷରୁ ଅଧିକ କର ଦେବାକୁ ସମ୍ମତ ହେଉନାହାନ୍ତି । ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତରେ ତାହା ନୁହେଁ । ସେମାନେ ପାଣିମଡ଼ା ଜମିରୁ ଯେତେ ଅଧିକ ଲାଭ କରନ୍ତି ତାହା ଉପରେ ପ୍ରକାଶ କରଅଛୁଁ । ଏଥିରେ ଯେବେ ସେମାନେ ୫ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ସ୍ୱୀକୃତ ନ ହୋଇ କବୁଲିୟତ ନ କରନ୍ତି ତାହାହେଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦୋଷ ଦିଆଯାଇ ନପାରେ । ଜଳକର ଅଧିକ ଦେବାପ୍ରତି କୃଷିମାନଙ୍କର ଆପତ୍ତିର ମଧ୍ୟ ଅନେକ କାରଣ ଅଛି ।

୧—ଆବଶ୍ୟକ ମତେ ଜଳ ମିଳେନାହିଁ । ଯେଉଁମାନଙ୍କ ଷ୍ଟାରରେ ଗୃହ ତାଙ୍କ ଗୃହ-ମଧରେ ନେଇଦେବା ପାଏ । ଶେଷରେ ଗୃହ ଖୋଲିଦେଲେ ମଧ୍ୟ ମଝିରେ ଲାଗିବା ସବୁ ଜମିରେ ଯଥା ସମୟରେ ପାଣି ମାଡ଼ିପାରେ ନାହିଁ ।

୨—ତହିଁ କ୍ଷୟରେ ପାଣିପାଇଁ ଦଉଡ଼ିବାଙ୍କ ଯେ କ୍ଷତିହେବାର ସତ୍ତ୍ୱ ନ ଥିବ, ଏକଥା କେହି କହିପାରିବେନାହିଁ ।

୩—ସାଧାରଣତଃ ପାଣି ନ ପାଇବାହେତୁ ଫସଲ ନୁକସାନ ହେଲେ ଜଳକର ମାଫ କରିବାର ବିଧି ଅଛି ମାତ୍ର ତାହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇବା ବଡ଼ ଶ୍ରମସାଧ୍ୟ ଓ ବ୍ୟୟସାଧ୍ୟ ।

୪—ଓଡ଼ିଶ ଅପେକ୍ଷା ଶୁଣାଯିବାପୂର୍ବରୁ ଜଳକର ଅଦାୟ । ଏବେତ ହାରରେ ଜଳକର ଦେବାଦ୍ୱାରା ଲୋକଙ୍କର ବଳ ଯାଇ

ବହୁନାହିଁ । ତହିଁରେ ପୁଣି ଉପରୋକ୍ତ ଅସୁବିଧାମାନ । ଏପରିସ୍ଥଳେ ନେଟା ନାପର ଅବସ୍ଥାରେ ନ ପଡ଼ିଲେ ଲୋକେ ଯେ ଜଳ କବୁଲିୟତ କରିବାକୁ ଅନିଚ୍ଛୁକ ଏଥିରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କିଛିନାହିଁ ।

—*—

ଡୋମରାଜନ ମୋକଦ୍ଦମା !

ମହାରାଜାଙ୍କର ପରାଜୟ ।

ଡୋମରାଜ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଡୋମରାଜ ମହାରାଜା ହାରିଗଲେ ଓ ରାୟ ବାହାଦୁର ହରିହରପ୍ରସାଦ ସିଂହ ଉଚ୍ଚ ଅଦାଲତରେ ମୋକଦ୍ଦମାର ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଜିତିଗଲେ ।

ଏ ମୋକଦ୍ଦମା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପାଠକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବୋଧହୁଏ ଅନେକେ ଜାଣନ୍ତି । ରାୟ ବାହାଦୁର ହରିହରପ୍ରସାଦଙ୍କର ପିତା ଜୟପ୍ରକାଶ ଲାଲ ସି, ଆଇ, ଇ ଡୋମରାଜ ମହାରାଜାଙ୍କର ଦେୱାନ ଥିଲେ । ସେ ୧୮୮୯ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ବର୍ମା ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କଠାରୁ ୧୫ ହଜାର ଏକର ଜମି ପଟ୍ଟାନେଇ ଆବାଦ କରିଥିଲେ । ସେ ଯେତେବେଳେ ପଟ୍ଟା ନିଅନ୍ତି, ସେ ସେତେବେଳେ ଡୋମରାଜର ପୂର୍ବ ମହାରାଜା ତାଙ୍କୁ ୨୫ ହଜାର ଟଙ୍କା ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ।

୧୯୧୭ ସାଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଜମି ଦେୱାନଙ୍କର ଖାସଦଖଲରେ ଥିଲା । ପୂର୍ବ ମହାରାଜା ଓ ଦେୱାନଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁପରେ ଡୋମରାଜର ବର୍ତ୍ତମାନ ମହାରାଜା, ହରିହରପ୍ରସାଦଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ଜମି ଦଖଲ ସମ୍ପର୍କରେ ଜିଲ୍ଲାକୋର୍ଟରେ ମୋକଦ୍ଦମା ଦାଏରକଲେ । ତାଙ୍କ ଏହି କୋର୍ଟରେ ପ୍ରକାଶକଲେ କି ଉକ୍ତ ୨୫ ହଜାର ଟଙ୍କା ଦେୱାନଙ୍କ ନାମରେ ରାଜାଙ୍କ ତରଫରୁ ବର୍ମାର ଜମି ଧରିବା ସକାଶେ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଜିଲ୍ଲା କୋର୍ଟରେ ଜଷ୍ଟିସ୍, ସି, ଆର, ଦାସ, ସାର ଆଲି ଇମାମ୍ ଓ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ସିହ୍ନଙ୍କପରି ଲୋକ ବାଦୀଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସାକ୍ଷୀ ଦେଇଥିଲେ । ଫଳରେ ମହାରାଜାଙ୍କର ଜିତି ହୋଇଥିଲା ।

ପରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଏହି ରାୟବିରୁଦ୍ଧରେ ପାଟନା ହାଇକୋର୍ଟରେ ଅପିଲ ଦାଏରକଲେ । ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବାରିଷ୍ଟର ମିଃ ହାସନ ଇମାମ ଓ ବାଦୀଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ପ୍ରଥମେ ମିଃ, ସି,

ଆର, ଦାସ ଓ ପରେ କେଦାରନାଥ ଗୋସ୍ୱାମୀ ଗଲେ ଗତ ସାଲ ଅଗଷ୍ଟମାସ ମୁଖଳି ମୋକଦ୍ଦମା ଚଳାଇଥିଲେ ।

ଏହି ମୋକଦ୍ଦମାରେ ସୁଦ୍ଧା ଗୋଟାଏ ଲକ୍ଷାଧିକ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଯାଇଅଛି ।

—*୦*—

ଓଡ଼ିଶା ଗେଜେଟ ।

ବାଲେଶ୍ୱର ସବଡିଭିଜନାଲ ଅଫିସର ମିଃ ଓ ଜେଃ କା ମିଃ ସାମୁଏଲ ଦାସ ଜୁଲାଇ ତା ୧୫ ରୁ ଛଅମାସ ଛୁଟି ପାଇଲେ ।

ଛୁଟିରେ ଥିବା ଡେଃ ମଃ ଓ ଡେଃ କଲ୍ ମୌଲବୀ କାଜ ଅବଦୁଲ ଓ୍ୱାହେଦ କାଟକରେ ସଦରରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ହେଲେ ।

ଛୁଟିରେ ଥିବା ଡେଃ ମଃ ଓ ଡେଃ କଲ୍ ବାବୁ ବାଲମୁକୁନ୍ଦ କାନନଗୋ ସଦରମୁକାମ ଭଦ୍ରକ ସବଡିଭିଜନରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ହେଲେ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କଟକ ଜିଲ୍ଲାବୋର୍ଡର ସଭ୍ୟରୂପେ ମନୋନୀତ ହେଲେ ।

୧ ସିଭିଲ ସର୍ଜନ, କଟକ
୨ କଟକ ଜେଲ ସୁପରିଣ୍ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ...
୩ ସଦର ସବଡିଭିଜନାଲ ଅଫିସର
୪ ସବଡିଭିଜନାଲ ଅଫିସର, ଯାଜପୁର
୫ ... କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା
୬ ରାୟ ... ସାହେବ ମହାପାତ୍ର
୭ ମୌଲବୀ ଅବ୍‌ଦୁଲ ...
୮ ବାବୁ ... ଦାସ
୯ ରାୟ ବାହାଦୁର ...
୧୦ ମିଃ ...

ପ୍ରାଦେଶିକ ସମ୍ମିଳନୀ ।

ପ୍ରାଦେଶିକ ସମ୍ମିଳନୀ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସମ୍ମିଳନୀର ଜେଜେ ପ୍ରଧାନ ... ଦେବୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ... ଆୟୋଜନ କରିଥିବାର ଶୁଣି ଖୁସି ହେଲୁଁ ।

ଏ ସମ୍ମିଳନୀ ଦୁଇଥର ଅସରଏ ଲେଖିଲେ ଆଶା କର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବାରୁ ... ଅଳ୍ପ ଅଛି ...

ସ୍ଥାନୀୟ ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ... ପାଇଁ ଦିନ ଦେଇଅଛି ।

—*—

କଟକରେ
ଉତ୍କଳ ପ୍ରାଦେଶିକ ସମ୍ମିଳନୀ

ଜୁନ ତା ୨୮ ଓ ୨୯ ରିଖ ଶନିବାର ଓ ରବିବାର

ବଙ୍ଗଳାର ବିଖ୍ୟାତ ନେତା **ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲଚନ୍ଦ୍ର ରାୟ**

ସଭାପତି ହେବେ ।

ପଣ୍ଡିତ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ ଓ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଭଗୀରଥି ମହାପାତ୍ର

ଓ ଅନ୍ୟ ବାହାର ଲୋକେ ଯୋଗ ଦେବେ ।

ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳବାସୀ ଏଥିରେ ଯୋଗ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଇସ୍ତାହାର

ନଂ ୨ ପତ୍ର

କଟକ ଉତ୍କଳ ଓ ଖାଦି ଓ ଶିଳ୍ପପ୍ରଦର୍ଶନୀ ତା ୨୮ ମେ ସନ ୧୯୨୪ ମସିହାରେ ଜୁନ ୨୮/୨୯ ରେ କଟକରେ ହେବ ବୋଲି ଏବେ ... ମାନଙ୍କରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଏଥିପାଇଁ ଉତ୍କଳର ନାନାସ୍ଥାନରୁ ପ୍ରଦର୍ଶନୀଯୋଗ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଅଥବା ପଠାଇବା । ବର୍ତ୍ତମାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍କଳରୁ ଓ ଅନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରୁ ଅନେକ ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେବାପାଇଁ ପଠା ଯାଇଅଛି । କିନ୍ତୁ ଉତ୍କଳରୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାହା ଆସିବାର ଖବର ମିଳିଛି ତାହା ଅଧିକ । ଏହି ମେଳାରେ ଓଡ଼ିଶାର କାରିଗର ଖଦି ଓ ଉଦ୍ୟାନଜାତ ଫଳମୂଳ ଓ ନାନାବିଧ ଶିଳ୍ପଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେବାକଥା । ଉତ୍କଳ

ସ୍ୱାନ୍ତୁ ଏତେବେଳେ ଅର୍ଥପୁଷ୍ଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍କଳର କାରିଗର ଓ ଶିଳ୍ପ ମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଏ କ୍ଷଣମାତ୍ର । ତେଣୁ ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ସେମାନେ ପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ ଭଲ ଭଲ ଜିନିଷ ପ୍ରଦର୍ଶନୀକୁ ପଠାଇ ପ୍ରଦର୍ଶନୀର ପୂର୍ଣ୍ଣାବସ୍ଥ ପ୍ରାପ୍ତି କରାଇବେ । ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ସମ୍ପାଦକ, ନିଖିଳ ଉତ୍କଳ ଖଦଡ ଓ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ପୋଃ ଅଃ ଗୁଡ଼ଶାରଜନ, କଟକର ଠିକଣାରେ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ଓ ସେଥିପାଇଁ କେତେସ୍ଥାନ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ତାହା ଆଗରୁ ଜଣାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ପ୍ରଦର୍ଶନୀର ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ଖରଚ ପାଇଁ ଉତ୍କଳର ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ନିଧି ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ । ସେ ସମସ୍ତ ଉପରୋକ୍ତ ଠିକଣାକୁ ପଠାଇବେ ।

ପ୍ରଦର୍ଶନୀର ଉପକାରିତା ଓ ଉପାଦେୟତା ଅଧିକ ବୁଝାଇବା ଦରକାର ନାହିଁ । ଦେଶର ଶିଳ୍ପ, ବାଣିଜ୍ୟର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଏହିପରି ମେଳାର ଆବଶ୍ୟକତା ଯଥେଷ୍ଟ ଅଛି ଓ ଏହାହିଁ ଉନ୍ନତିର ପ୍ରଥମ ସୋପାନ ।

ଶ୍ରୀ ବଂଶୀଧର ମିଶ୍ର

ପ୍ରଦର୍ଶନୀ କମିଟି ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ,

ପୋଃ ଅଃ ଗୁଡ଼ଶାରଜନ,

କଟକ

ନିଖିଳ ଉତ୍କଳ ଖଦଡ ଓ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ।

ଓ

ନିୟମାବଳୀ

୧ । ପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ ଦୁଇଟି ବିଭାଗ ରହିବ [କ] ଖଦଡ ବିଭାଗ [ଖ] ଶିଳ୍ପ ବିଭାଗ ।

[କ] ଖଦଡ ବିଭାଗ—

(୧) ଉତ୍କଳ-ପ୍ରସ୍ତୁତ ଖଦଡ, ଅବାକ୍ଷଟ ସୂତା, ତୁଳା, ଚରଖା ପ୍ରଭୃତି ଦ୍ରବ୍ୟ ଓ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉତ୍କଳର ଉନ୍ନତି ଥିଲେ ତାହାର ତଥ୍ୟ ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେବ ।

(୨) ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ କର୍ମୀମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେବ ।

(୩) ସୂତାକଟା, ଲୁଗାବୁଣା, ତୁଳାଭଣା, ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଭିଜ୍ଞ କର୍ମୀମାନେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରିବେ ।

(୪) ଖଦଡ ଦେଶବାସୀର ଦୋକାନମାନ ରହିବ ।

[ଖ] ଶିଳ୍ପ ବିଭାଗ—

[୧] ଦ୍ରବ୍ୟସମ୍ଭାର ଜନସମାଜ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେବ ।

[୨] ଉତ୍କଳ ପ୍ରଭାରିର ଜନିଷର ଦୋକାନମାନ ।

୨ । ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦ୍ରବ୍ୟମାନଙ୍କ ଦେଖା ଥିଲା ଉପରେ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ସମ୍ବନ୍ଧ ଜାଣିବେ ଓ ଦେଖା ଶିକ୍ଷାରେ ଉତ୍ସବ କୌଣସି ପ୍ରଚାର କମିଟି ଦାୟୀ ନୁହନ୍ତି । ପ୍ରଦର୍ଶନୀମଣ୍ଡପରେ ଜିନିଷ ପଠେଇ ଦେଇ କମିଟି ସେଥିପାଇଁ ଦାୟୀ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ରସିଦ ଦିଆଯିବ ।

୩ । କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖାଇବାପାଇଁ ଯେଉଁମାନେ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ପ୍ରଥମରେ ଜଣାଇଲେ ଅଗ୍ରିମ ଓ ଆଉ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଧିକାର ଖରଚ କମିଟି ଦେବେ । ସେମାନଙ୍କର ଏଠାରେ ରହିବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କମିଟି ତରଫରୁ କରାଯିବ ।

୪ । ସୂତାକଟା, ଲୁଗାବୁଣା ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଯେଉଁମାନେ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବେ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ନିଜ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଆସିବାର ଓ ଫେରି ଯିବାର ଅଧିକାର ପାଇବେ । ଯେଉଁମାନେ ଚାହିଁବେ ପାଇବେ ଉପଯୁକ୍ତ

କେବଳ କମିଟି ସ୍ୱୀକୃତି ଦେଲେ ଯା ଅଂଶବ ଗ୍ରହଣ କରିପାରନ୍ତି ।

୫ । ଯେଉଁମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖାଇବେ, ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରିବେ ବା ଦୋକାନ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ କେତେ ସ୍ଥାନ ଦରକାର ସେ କଥା ଆଗରୁ ଜଣାଇବା ଉଚିତ ।

୬ । କେବଳ ଖଦଡ ଓ ଶିଳ୍ପ ବିଭାଗ ଜନସମାଜ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେବ ଓ ସେଥିପାଇଁ କଂଗ୍ରେସ କମିଟି ଓ ଖଦଡ ସେବକମାନଙ୍କର ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦରକାର ।

୭ । ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ମଣ୍ଡପରେ ଥିବ । କେହି କିଛି କିଣିପାରିଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ପରେ କମିଟିର ଅନୁମତି ଅନ୍ତର କିଣାଯାଇ ପାରିବ; ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ପୂର୍ବରୁ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ମଣ୍ଡପରୁ ଅନ୍ତର କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

୮ । କମିଟି ଦରକାର କଲେ କୌଣସି କୌଣସି ସ୍ଥଳରେ ଖରଚ ପତ୍ର ବହନ କରି ପାରନ୍ତି ।

୯ । ଦୋକାନ ଦେବାକୁ ହେଲେ ବହୁ ବସ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

(ଉପରୋକ୍ତ ନିୟମାବଳୀ ମଧ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇପାରେ ।

ଶ୍ରୀ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଚୌଧୁରୀ

ସମ୍ପାଦକ, ନିଖିଳ ଉତ୍କଳ ଖଦଡ ଓ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ କମିଟି

କଟକ

—୦୦୦—

ଉତ୍କଳ ପ୍ରାଦେଶିକ ସମ୍ମିଳନୀ ।

କଟକରେ ବିରାଟ ଅୟୋଜନ ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରାଦେଶିକ ସମ୍ମିଳନୀପାଇଁ ବିରାଟ ଆୟୋଜନ ଲାଗିଛି । ଆସନ୍ତା ତା ୨୮।୨୯ ଡିସେମ୍ବରରେ ସମ୍ମିଳନୀ ବସିବ । ତା ୨୨ ରିଖ ଦିନ ସମ୍ମିଳନୀର ସଭାପତି ବଙ୍ଗର ବୃଦ୍ଧ ସନ୍ତାନ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲଚନ୍ଦ୍ର ରାୟ କଟକରେ ପହଞ୍ଚିବେ । ଉତ୍କଳ ବାହାରର ଜଣେ ବଡ଼ ନେତା ଆସି ସମ୍ମିଳନୀରେ ସଭାପତି ହେବା ଉତ୍କଳ ରାଜନୈତିକ ଜୀବନରେ ଏହା ପ୍ରଥମ । ସେହିପରି ପଣ୍ଡିତ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ ଓ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଭଗୀରଥି ମହାପାତ୍ର ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟପରେ ଜେଲରୁ ଫେରି କଟକରେ ପଦାର୍ପଣ କରିବେ । ଉତ୍କଳର ଲୋକେ ଆଉ ଏପରି ସୁଯୋଗ ପାଇବେ ନାହିଁ । ଏହି ସମୟରେ—ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲଚନ୍ଦ୍ର, ଲୋକପୂଜ୍ୟ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଓ ଦେଶପ୍ରାଣ ଭଗୀରଥି ଙ୍କ ଶୁଭାଗମନ । ସ୍ୱାଗତକାରୀ ସମିତି ସେମାନଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଦେବାପାଇଁ ଆଗରୁ ଲାଗିଛନ୍ତି ।

ସମ୍ମିଳନୀ ବସିବାକୁ ଆଉ କେବଳ ୧୦ ଦିନ ମାତ୍ର ବାକି । ସମସ୍ତ ଆୟୋଜନ ଖୁବ ଯୋରରେ ଚାଲିଛି । ସଭା ମଣ୍ଡପର କାର୍ଯ୍ୟ ଆଉ ୩।୪ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଶେଷ ହୋଇଯିବ । ମଣ୍ଡପ ତୋଳିବାର ଭାର କଟକର ପ୍ରଧାନ ଇଞ୍ଜିନିୟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମନମୋହନ ଘୋଷ ନେଇଅଛନ୍ତି । ମଣ୍ଡପଟି ଚମତ୍କାର ହେଉଛି । ତେଣୁ ବର୍ଷା ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା କୌଣସି ଅସୁବିଧା ହେବ ନାହିଁ ।

ପ୍ରତିନିଧି ଓ ନିମନ୍ତ୍ରିତ ଭଦ୍ରଲୋକମାନଙ୍କ ରହିବାପାଇଁ ୬ଟି ପ୍ରକାଣ୍ଡ ଘରମାନ କୋଠା ଓ କେତେକ ଘରମାନ ମଧ୍ୟ ନିଆଯାଇଅଛି । ଅନ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱାଗତ ସମିତିର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅଚ୍ୟୁତାନନ୍ଦ ଆଗ୍ରହୀଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କଲୋନି ବସି ଯାଉଅଛି । ସେ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ଭାର ନେବେ । ଭଲ ଭଲ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କର ତାଲିକା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାହାରି ନାହିଁ । ଆସନ୍ତା ସପ୍ତାହରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବକମାନଙ୍କ ଛଡ଼ା ପ୍ରାୟ ୨୦୦୦ ଦର୍ଶକଙ୍କର ବସିବାପାଇଁ ସଭାମଣ୍ଡପରେ ସ୍ଥାନ କରାଯାଉଛି । ବାଲେଶ୍ୱରରୁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବକମାନେ ଆସି କଟକର ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବକମାନଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗଦେଇ ସହର ଓ ମଫସଲର ସ୍ୱରାଜ ଓ ଚାନ୍ଦା ଆଦାୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉତ୍ସାହର ସହିତ ଲାଗି ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ମିଳି ସହରରେ ପ୍ରତ୍ୟହ ଶୋଭାଯାତ୍ରା ଦ୍ୱାରା ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ ଗାଇ ସମ୍ମିଳନୀର ପ୍ରଚାର କରୁଛନ୍ତି ।

ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ସମିତିର ସଭ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ୧୦୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେଲାଣି । ମଫସଲର ସଭ୍ୟ ଏ ସଂଖ୍ୟାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ନୁହନ୍ତି । ମଫସଲରୁ ଆଦାୟ ହେଉଥିବା ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବକମାନେ ଆଦାୟ ଓ ପ୍ରଚାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଖୁବ୍ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କର ସଭ୍ୟ ଓ ଚାନ୍ଦା ତାଲିକା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଠାଇ ପାରିନାହାନ୍ତି । ସେମାନେ ତା ୨୫ ରିଖ ପୂର୍ବରୁ ସହରକୁ ଫେରିବା ବେଳେ ସବୁ ଖବର ମିଳିବ ।

କେବଳ କଟକ ସହରରୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୫୨୦୦୦ଙ୍କା ଚାନ୍ଦା ଉଠିଅଛି । ଅନ୍ତତଃ ୫୧୫୦୦ଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଦାୟ ହେବାର ଆଶା କରାଯାଏ । ମଫସଲରୁ ଚାନ୍ଦା ୫ଙ୍କା ଛଡ଼ା ଚାଉଳ ଡାଲି, ପରିବା, ଘିଅ ଓ ଦହିଅ ପ୍ରଭୃତି ପରିମାଣରେ ମିଳିବାର ଆଶା ଅଛି ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗୋପାଳ ଦାସ ଓ ବୈଷ୍ଣବପାଣି ଯାଆଦଳ ଓ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମୋହନସୁନ୍ଦର ଗୋସ୍ୱାମୀ, ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର, କୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ ବୋଷ, ଅଶ୍ୱିନୀକୁମାର ଘୋଷ ଓ ଦେବେନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ବସୁ ପ୍ରଭୃତି ଉତ୍କଳର ବିଖ୍ୟାତ ଗାୟକ ଓ ବାଦକମାନେ ଅଭିନୟ ଦେଖାଇବା ଲାଗି ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଅଛି । ସେସବୁ ଦେଖିବାକୁ ଆସିବାର ଖବର ପାଇ ଯାଉଛନ୍ତି । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେତେଦୂର ଖବର ମିଳିଛି ସେଥିରୁ ଜଣାଯାଏ କଟକ ଓ ବାଲେଶ୍ୱରରୁ ସଙ୍କାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ପ୍ରତିନିଧି ଆସିବେ ।

ଶ୍ରୀ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ

ସମ୍ପାଦକ, ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ସମିତି

ସତ୍ୟାଗ୍ରହାଶ୍ରମ, ସାବରମତୀ

ସମସ୍ତ ଜଗତ ଆଜ ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀ ଙ୍କ ମୁଖରୁ ତାଙ୍କର ଆଶ୍ରମ—ସତ୍ୟାଗ୍ରହାଶ୍ରମ, ସାବରମତୀରେ ଅଛନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ସେ ଆଶ୍ରମ ଉପରେ ଅଳ୍ପ କେତେମାନ, ସେ ତଥ୍ୟ ଅନେକ ଲୋକେ ଜାଣନ୍ତି । ମହାତ୍ମା ୨୫ ଜଣ ଲୋକ ପୁରୁଷ, ସ୍ତ୍ରୀ, ବାଳକ, ବାଳିକା ସେଠି ବର୍ତ୍ତମାନ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀମାନେ କାଳଯାପନ କରୁଅଛନ୍ତି । ସକାଳ ୪ଟା ଠାରୁ ରାତି ୯ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନୀତି ନିୟମ ଅଛି ସେ ସମସ୍ତ ଲେଖାପଢ଼ା ଚଳା ରହିଛି । ୫ଟାରେ ଉଠିବାକୁ, ଅଭିନ୍ନ ସହିତରେ ବାହ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟ, ଭ୍ରମଣ, ଆଶ୍ରମର ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରଭୃତି ପରିଦର୍ଶନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ୭ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆପଣାକୁ ନିଯୁକ୍ତ ରଖନ୍ତି । ୭ଟା ଠାରୁ ୮ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାଧାରଣ ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ଯୋଗ ଦେଇ ପରେ ବିଶ୍ରାମ କରିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି । ପ୍ରାୟ ୮ଟା ବେଳକୁ ଶୋଇପଡ଼ନ୍ତି ଏବଂ ସକାଳ ୪ଟା ବେଳକୁ ଉଠନ୍ତି । ପ୍ରାତଃ ୪ଟା ବେଳକୁ ପ୍ରାର୍ଥନାପାଇଁ ପୁଣି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଯାଆନ୍ତି । ପ୍ରାତଃ ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ସନ୍ଧ୍ୟାପ୍ରାର୍ଥନାପରି ସମସ୍ତେ ଅନ୍ତେବାସୀ ଏକତ୍ର ହୁଅନ୍ତି । ସୁରଦାସ, ମୀରାବାଈ, ତୁଳସୀଦାସ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କର ସଙ୍ଗୀତ କଳା ସଙ୍ଗୀତାଚାର୍ଯ୍ୟ ଗାନ କରନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ସଙ୍ଗୀତ ଆଉ ଗୋଟିଏ ସଙ୍ଗୀତ ସମସ୍ତେ ମିଳି ଗାନ କରନ୍ତି । ତତ୍ପରେ ଆରମ୍ଭରେ ଏବଂ ଶେଷରେ "ରଘୁପତି ରାଘବ ରାଜାରାମ" "ପତିତପାବନ ସୀତାରାମ" ଇତ୍ୟାଦି ଏହିପରି ଆବୃତ୍ତି କରାଯାଏ । ଗୀତାର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ ଓ ଶ୍ଳୋକ ସମସ୍ତେ ପ୍ରାର୍ଥନାବେଳେ ଏକସଙ୍ଗରେ ଆବୃତ୍ତି କରନ୍ତି ।

ଗାନ୍ଧୀଙ୍କର କଟେଜର ବାରଣ୍ଡାରେ ୨ ମୁହୂର୍ତ୍ତକୁ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କର ଉପଦେଶ ଦାନ ଦଣ୍ଡ ସମସ୍ତେ ଏବଂ ସ୍ୱରାଜର ଅଟେଳ ସାଥୀ

ସୁଦର୍ଶନଚକ୍ର ଙ୍କର ଗ୍ରାଉଣ୍ଡ ସେ ଦୁଇ ତା, କଂସ ହ୍ରାସ କରଗରେ ଶାନ୍ତି ଆଜସ୍ରନ କରିଥିଲେ । ରାମ ରାବଣ ଯୁଦ୍ଧ ଯଦ ଐତିହାସିକ ଭିତ୍ତିରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥାଏ ତାହାହେଲେ ରାମ ରାବଣଙ୍କ ବଧ୍ୟା କରି ଭାରତରେ ଶାନ୍ତି ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିଥିଲେ । ଏପରି ବ ଦ୍ରୌପଦୀର ଶିଶୁର ଜବର ଯାଦବ ଧନ୍ଦର ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିଥିଲେ । କୃଷ୍ଣ କଂସକୁ ବଧ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କର ହରିଜନ, ମହର୍ଷି, ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହିପରିରେ । ସେ ଅସ୍ତ୍ର ଧାରଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ, ହତ୍ୟା କରନ୍ତି ନାହିଁ, ଅଥଚ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅହିଂସ ହେବେ ଏବଂ ଭାରତରେ ସମସ୍ତ ଅତ୍ୟାଚାର ଓ ଶୋଷଣକର ଶତ୍ରୁକୁ ନିଷ୍ଠ କରିବେ । ଏହି ଧାରଣା ତ କମ ନୁହେଁ । କାଳିଂରେ ଅରମ୍ଭ କଲା ତ ଦୂରର କଥା କିନ୍ତୁ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ତାହା କାର୍ଯ୍ୟତଃ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଉଅଛନ୍ତି ।

ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା କହି ଏହି କ୍ଷୁଦ୍ର ବିବରଣୀ ଉପସଂହାର କରିବ । ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଆଶ୍ରମ ଅନୁକରଣୀୟ । ସବୁ ଜଣ୍ଟରେ ନ ଗାଇ ପଦ କେବେ ବଶତ୍ୱ କରିପାରିଲେ ଧୂଳିବାଲି ଝାଡ଼ିବା ପଡ଼ିବା ଥିଲେ । ସନ୍ଧ୍ୟାପରେ ଆଉ ଝାଡ଼ିବା ପିଇବାର କଥା, ଗୋଜମଳ ପରିଷ୍କାର ନ ରଖିଲେ ଶୀଘ୍ର ଶୋଇପାରିବୁ, ଶୀଘ୍ର ଉଠିପାରିବୁ, ଆଉ ଘଣ୍ଟରେ ୨ ଘଣ୍ଟା ଏକଷଣରେ କଳକ ଦୂରନ ଏବଂ ଆଲୋଚନା କରିପାରିବୁ । ଆଉ ଗୋଟିଏ, ପାଇଖାନାରେ ଯଦି ଅମେମାନେ ଲଣ୍ଡଅଛ ପାଇଖାନାକୁ ସଫା ଆସିଲେଲେ ମାଟି ବା ପାଉଁଶ ପକାଇ ମଇଳା ଉପରେ ଢାଙ୍କିଦେଲେ ଅଉ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ହୁଏ ନାହିଁ, ମାଛି ବସି ଉଣ ଜଣରେ ନାହିଁ । ଅଶ୍ରମର ପାଇଖାନା ଆଦର୍ଶ । ଏହା ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟିର ଅପେକ୍ଷା ଉତ୍ତମ । ଦୁଇଟି ବଗିଚା ଅଛି । ଗୋଟିଏ ବାଲଟି ଆଉ ଗୋଟିଏ ବାଲଟି ଅଛି ରହିଅଛି । ଦୁହାଁକଡ଼ାଇ, ପାଣି ସଫା ପାଇଁ ସାମନା ବାଲଟି ଏବଂ ମଇଳା ପାଇଁ ପଛ ବାଲଟି । ଦୁଇଟିଯାକ ପାଇଖାନା ଉପରେ ଲମ୍ବଭୋଇ ଦୁଇଖଣ୍ଡ କାଠ ପଡ଼ିଛି । ତାହାର ଉପରେ ଚଢ଼ିବାକୁ ହେବ । ମଳତ୍ୟାଗ ପରେ ପାଣି ସାହାଯ୍ୟରେ ପାଇଖାନା ଧୋଇଦେବ ଏବଂ ପରେ ମାଟି କହ୍ନି, ଗୋଟିଏ ବାଲି ଅଧିକ ମାଟିଟିକକ ଦେଶଦେଶ ମଇଳା ଢୋଡ଼ି ଦେବାକୁ ହେବ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ଭାବରେ ପାଇଖାନା ପାଇଁ ସୁଖ ହେବନାହିଁ; ପାଇଖାନା ମଧ୍ୟ ଗୁମ୍ଫା ରହିଥିବ । ଏହି ପରେ ବାଲଟି ଉଠିଗଲେ ୪ଟା ବେଳେ ଦସ୍ତା ସହିତ ସମସ୍ତରେ ପ୍ରଥା ହେବ ନିଜର ବାହାରେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଗୋଟିଏ ଗାତ୍ରରେ ପୋତିଦେବେ । ଫେରବ ସମୟରେ ବାଲଟିର ମଇଳା ପାଇଖାନା କରିବା ସମୟରେ ଖୋଲାଗଲା ଦେଖିବାକୁ ନାହିଁ କି ଗନ୍ଧ ବାହାରେ ନାହିଁ । ଏଠାକାର ପାଇଖାନା ଏପରି ଗନ୍ଧହୀନ ଯେ ଏଠାରେ ଲୋକେ ପାଇଖାନାରେ ବସି ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ିପାରେ । ଗୃହସ୍ଥ ଏହାକୁ ଯଦି ଅନୁକରଣ କରିବେ ତେବେ ବହୁ ଶାରୀରିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ହେବେ କହିବ ର ଏଥିରେ ଜାଣିଅଛି, ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିବାର ଏଥିରେ ଜଣାଯିବ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଉପକାର ହେବ । ଗୃହସ୍ଥର ମଧ୍ୟ ତା ବୁଝିହେବ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ଘୃଣାଜନକ, ସୁଣାଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ଏହି ଜଣେ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ବହୁହେବ । ଏଠାରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସବୁ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଭାବରେ କରୁଅଛନ୍ତି । ମୋ ସହିତରେ କଲିକତାରୁ ଗ୍ରାମନିର୍ମାଣ ଦେଖିବାକୁ ଆସିଥିଲେ ଏହି ଆଶ୍ରମକୁ ସେ ମଧ୍ୟ ଏହିକାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାବରେ ଆନନ୍ଦର ସହିତ ଶିକ୍ଷା କରୁଅଛନ୍ତି । ଅଉ ୧୦ ଦିନ କେତେଦିନ ରହିଲେ ସେ ଏହିକାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର କାରଣ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ସତ୍ୟାଗ୍ରହାଶ୍ରମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନେକ ଲେଖିବାର ଏବଂ କହିବାର ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ପୁଣି କେବଳ ଉପରେ ତାହା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ସୁତରାଂ ଆଜି ଏଠାରେ ଶେଷକଲି ।

ସତ୍ୟାଗ୍ରହାଶ୍ରମ,

ସାବରମତୀ

ନଭେମ୍ବର, ୧୯୨୮

ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ସାହୁ ।

Split by PDF Splitter

Registered NO. D—6

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

THE UTKAL DIPIKA.

ସମ୍ପାଦକୀୟ ଗୋପୀନାଥ ଦାସ ବି, ଏ,

ଭାଗ ୫୯ ଶ
ସଂଖ୍ୟା ୨୬ ଶ

Cuttack Saturday the June. 28th. 1924.

ଅଷାଢ଼ ୧୪ ତାରିଖ ... ସାଲ ...

ବାର୍ଷିକ ଅଗ୍ରିମ ମୂଲ୍ୟ ...

ବେରାର ।

କଂଗ୍ରେସର ଭୂତପୂର୍ବ ସଭାପତି ହାକିମ ଆଜମଲଖାଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରସ୍ତାବ କରନ୍ତି ଯେ ବେରାର ଦେଶସ୍ଥ ବର୍ତ୍ତମାନ କଂଗ୍ରେସ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବିରତ କରନ୍ତୁ, ବେରାର ଉପରେ ହାଇଦ୍ରାବାଦ ନିଜାମଙ୍କର ଦାବୀ ସମର୍ଥନ କଲେ ସ୍ୱରାଜ୍ୟପକ୍ଷରେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟପ୍ରଦ ହେବ । ନିଜାମଙ୍କ ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ ବେରାର ଫେରପାଇଲେ ସେ ତାକୁ ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ଦେବେ ଏ ବିଷୟରେ ଯେବେ କାହାର ସନ୍ଦେହ ଥାଏ ତାହାହେଲେ ...

ଜାପାନ ଆମେରିକା ବିଦ୍ବେଷ ।

ସେ ଦଳରେ ସର୍ଭା ।

ବୃଥା ଭୟ ।

ସମ୍ମିଳନୀ ସମାଗ୍ର ।

ଏବେରେଷ୍ଟ ଶୃଙ୍ଗର ଅଭିଯାନ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ।

ଜୁନ ତା ୨୮ ରଖ ବୁଧବାର ।

ଆବାହନ ।

ଆଜ ଶୁଭକ୍ଷଣରେ ଭାଗ୍ୟର ଜନ୍ମଭୂମି ଯାନକାଣକ ଉତ୍କଳମାତଙ୍କୁ ଅପୂର୍ବ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ ଭାବରେ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା କରୁଅଛୁଁ । ଯାବ ଉତ୍କଳବାସୀ ଯେ ସ୍ନେହ ମମତା ଦେଖାଉଅଛନ୍ତି ସେଥିରୁ ଜନମରେ ଶୁଭଦାୟକ ଦୃଢ଼ତା ଅର୍ଜନ କରୁଅଛୁଁ । ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା, ଉଦାରତା ଓ ଧର୍ମପ୍ରେମ ଦେଖି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇ ନ ଥିଲୁଁ, କିନ୍ତୁ ଆଜ ଉତ୍କଳର ସଦେଶ ଭଗ୍ନଦାହ ହଦାସ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଯଥୋଚିତ ସ୍ଥାନ ଦେଖାଇ ପାରନ୍ତୁ । ଉତ୍କଳର ପ୍ରାଚୀନ ଗୌରବ ନାହିଁ; ପ୍ରାଚୀନ ବୈଭବନାହିଁ, ବର୍ତ୍ତମାନର ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଗୌରବରେ ଗୌରବାନ୍ୱିତ ନୁହେଁ କୌଣସ ବୈଭବରେ ବଳୀୟାନ୍ ନୁହେଁ । ତେବେ କିପରି ମହାସମ୍ମାନରେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରିବାର ଶକ୍ତି ନାହିଁ । କେବଳ ସରଳ ହୃଦୟରୁ ଯାହା ଉଠିଆସୁଅଛି ସରଳ, କୋମଳ ଅନାବିଳ ହୃଦୟରେ ଆଜ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ପ୍ରେମାଳିଙ୍ଗନ କରୁଅଛୁଁ, ପ୍ରାଣର ଚୁମ୍ବନ ଦେଉଅଛୁଁ ଏହାଠାରୁ ଅଧିକ ଦେଇପାରୁଁ ? ସାଦରେ ଗ୍ରହଣ କଲେ କୃତାର୍ଥ ହେବୁ ।

ଧୀର ସ୍ଥିର ଶାନ୍ତ ଏ ମୂର୍ତ୍ତି କିଏ ? ଦୋହଲନ୍ତି କାହିଁକି ? ସରଳ ମୁଖ ସରଳ ଦେଖୁଛ, ବାର ମାନ ସମ୍ମାନ ସମ୍ଭ୍ରମ ଲୋଡ଼ାନାହିଁ; ଦେଶରେ କାଣ୍ଡରେ ଜନ୍ମଭୂମିରେ ଦେଶାଚାରାଚରେ ସମ୍ମାନ ଭୂଷଣରେ ଅବେଷ୍ଟିତ ଆଭରଣ ଦିଅ ନାହିଁ; ଅଳଙ୍କାରରେ ସ୍ନେହଭକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଦେଖ, ନ କହିଲ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଶ୍ରାବଣରେ ଶାନ୍ତ ନୁହଁନ୍ତି । ମାତୃଭୂମି ଜନସେବା ବ୍ରତରେ ତ୍ୟାଗ କରି, କେବଳ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ସହିଲ; ଶେଷରେ ଜାତୀୟଜୀବନ ଜାଗ୍ରତ, ହୃଦୟରେ ବଳ ଭରି ନାହିଁ, ଉତ୍କଳ ଏବେ ସ୍ୱଦେଶ ପ୍ରେମ ଯେ ତାହାର ବନ୍ଧୁ ପୂର୍ବରେ ଅସ୍ତ ହୋଇଗଲା ତୁମ୍ଭର ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ମାହାତ୍ମ୍ୟ ଭବାଶୀର ରହିବ, ଆଜ ତୁମ୍ଭର ଦେହସ୍ପର୍ଶ ଅଭିନନ୍ଦନ ଆଗରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ନତମସ୍ତକ । ହୃଦୟର କଥା ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରକାଶ କରିହେଉନାହିଁ । ଆସ ଅନ୍ତର ପ୍ରାଣରେ ଚୁମ୍ବନ ଦେଇ କୋଳରେ ବସାଉଅଛୁଁ ।

—:•:—

ଉତ୍କଳ ପ୍ରାଦେଶିକ ସମ୍ମିଳନୀ ।

ଛଅ ପାହୁଲି, ବର୍ଷିତ ବର୍ଷିତ । ଉତ୍କଳର ଉଦାର ଅନ୍ତର ସନ୍ତାନମାନଙ୍କର ଉତ୍ସ ହେଉ । ଭାବମୂର୍ତ୍ତି ସେ ଯଜ୍ଞ ଜୁଟିଥିବ ଅସି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଭଲ ରେ ଯୋଗଦେବେ । ଏହା କେତେ ଦେବ ଦୁଃଖୀ ନିର୍ଦ୍ଧନ ଭାଗ୍ୟହୀନ ଜନ୍ମବର ଯୁଗୁଛନ୍ତି ଅଛି ଉତ୍କଳ ମୁକ୍ତିରେ କେତେ ସ୍ୱଳ୍ପ ଉର୍ମି ଲେଖାଯାଇଅଛି, ସେବେ ଆଶା ବିଶ୍ୱାସମଧ୍ୟରେ କେତେ ଦର୍ଶଣର ସ୍ମୃତି ରହିଯାଇଅଛି । ଉତ୍କଳ ସମ୍ମିଳନୀ ଯେ ଉତ୍ସାହରେ ଗଢ଼ ଓ ଥିଲା ତାହା କେହି କହିପାରିବେନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ଜନର ମସ୍ତକରୁ ଏହା ପ୍ରଥମରେ ବାହାରି ୧୨ ବର୍ଷ କାଳ କେତେକେତେ ଉଦ୍ୟମ ଉତ୍ସାହ ଦେଇ ବଢ଼ାଇଥିଲ, କିନ୍ତୁ ଫଳ କହି ହୋଇନାହିଁ କୋଟି ଲୋକେ କହୁଥିଲେ ଶକ୍ତି ସ୍ୱଭାବ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଜାତିର ଜାଗରଣ ମଧ୍ୟରେ ବିଶେଷ ସ୍ୱାବଲମ୍ବନ ହୋଇଅଛି ଏଥିର କିଛି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଏକୀକରଣ ବଣ୍ଡଣ ନେଇ ଏହାର ପ୍ରଥମ ସୂତ୍ରପାତ ହୁଏ । ଏହି ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି କଳ୍ପନା ଜଳ୍ପନା ପର୍ଯ୍ୟବସିତ ହୋଇଅଛି, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳର ଏକୀକରଣ ସମସ୍ୟା ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେପରି ଆକାର ଧାରଣ କରିଅଛି ଅନ୍ତତଃ ସେଥିପାଇଁ ଉତ୍କଳ ସମ୍ମିଳନୀର ହେସରକାର ଉଦ୍ୟମର ଫଳ ।

ଉତ୍କଳପକ୍ଷରେ ଏହାଯେତେ ବଡ଼ ହେଲେ ବି ଏ ଉଲ୍ଲେଖ ଏ ସ୍ଥାନରେ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଗୋଟାଏ ଭାବ ଦେଖାଇବାର ଉଚିତ ହୋଇ ନ ପାରେ । ଅନ୍ୟ ୨ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତରମୂଳ ବିଷୟରେ ମୃଦୁଲ ମାନ ଗୁରୁତରହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏକୀକରଣ ମୂଳରେ ଥିବା ସ୍ଥଳେ ସେ ବିଷୟରେ ଯେଉଁଠି ଶକ୍ତି ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇପାରୁ ନ ଥିଲା । ୧୨ ବର୍ଷ କାଳ ଉତ୍କଳ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯାହା ହୁଏ ଯାହା କରି କରିଛି ତାହା କେତେକେହେଁ ଯେଉଁ ପୂର୍ବ ଓ ମନେ ହୋଇଥିବ ନୁହେଁ । ବାସ୍ତବରେ କହ ହୋଇଥିବ ଏହି ସର୍ବକାଳମଧ୍ୟରେ କେବଳ ଗୋଟାଏ କେବଳ ପ୍ରସ୍ତାବ କଳ୍ପନା ଜଳ୍ପନା ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି କରିପାରୁନାହିଁ କେହି କେହି ଉତ୍କଳ ସମ୍ମିଳନୀରୁ ଏତ କେତେ ବାର୍ତ୍ତା ବିଶେଷର କଥା କେଳି ମନେକଲେ ବି ତାହା ଦୋଷ କାହାର ? ମଧୁବାବୁଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ସେ ଉପାଦାନ ନାହିଁ ସେଥି ଜନ୍ମରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ସମସ୍ତେ ଦାୟୀ । ହଁ, ଆଉ ମଧ୍ୟ ଏପରି ସ୍ଥଳରେ ବାରବାର ନାହିଁ, ଏହି ଜାତି ଅନୁଷ୍ଠାନ ଶ୍ରୀ ରାମ ଦିବ୍ୟଜ୍ୟୋତି ଯେଉଁଠା ଜନସାଧାରଣ ଜାତୀୟତାର ବିକାଶ, ଏଥିରେ ସ୍ୱାର୍ଥତ୍ୟାଗୀ ଦେଶହିତୈଷୀ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଉତ୍କଳର ଦେଶହିତ ବ୍ରତ ସନ୍ତାନ ପ୍ରାଣୋତ୍ସର୍ଗ କରୁଥିବା ଲାଗିଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍କଳର ଯଥାର୍ଥ ସ୍ୱ ସ୍ୱାର୍ଥତ୍ୟାଗ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଥାନ ଯେ କେତେ ଉଚ୍ଚ ତାହା କୋଣାର୍କ ବାତୁଳ୍ୟ । ସେମାନେ ବୁଝିବାପାଇଁ ସମସ୍ତେ ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଖାଯାଉଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଉତ୍କଳର ଯେ କୌଣସି ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବିଶେଷ କିଛି ଲେଖିବାର ନାହିଁ । ଉଦ୍ୟୋଗୀମାନଙ୍କ ଏତେ ଅନୁରୋଧ ସେମାନେ କେତେଗୁଡ଼ାଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ନ କରି ଯେ କେତୋଟି ପ୍ରସ୍ତାବ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିହେବ ସେହି କେତୋଟି କରନ୍ତୁ । ସେବେ ଗୋଟିଏ କିଛି ପ୍ରସ୍ତାବ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ ହେଲେ ତ, କହିବାର, କିନ୍ତୁ କୋଡ଼ିଏ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଗଲେ କଥାର ନାମକରଣ କର୍ଣ୍ଣଜପ ହିଁ ହେବ ଯଥେଷ୍ଟ । ଏତେ ଦିନେ ଇଷ୍ଟ ହେଲେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଗୋଟାଏ ସୁରୁଟ୍ ଦାୟିତ୍ୱର ଅନୁଭୂତ ହେବ । କର୍ତ୍ତବ୍ୟକାର ପଥ ସୁଗମହେବ ସ୍ତ୍ରୀଶିକ୍ଷା ଏ ଲୋକ ଏଠରେ ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷଙ୍କ ରଣରେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଉତ୍କଳର ଏକୀକରଣ ସ୍ଥାନ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯେ ସବୁ ସମସ୍ୟା ପୁଞ୍ଜୀକର ସମାଧାନ ଦିଗରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅନେକ ପରାମର୍ଶରେ ବାହାର ଦେବନ୍ତେ ଏଠରେ ଯାହା କିଛି ଭାବି ନ ଦେଇ ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକୃତରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିବାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ସେଥିରେ ଅଗ୍ରସର ହେବା ଦରକାର ।

ଆସାର କଳ୍ପନା ।

ସଜ୍ଜନର ସମୟରେ ଲେଖ ଲିଖିବା ଲଥଲେ ବଳି ଲୋକ ଏପରି ଉତ୍ପାତ ଯେ କରନ୍ତି ସମ୍ମୁଖ ତାହାର ଦୃଷ୍ଟି ରହେ ନାହିଁ, ଲୋକ ମୁଖର କୁନ କାଞ୍ଚ ଉଚ୍ଚ ଶବ୍ଦରେ ଯାଇଲା ସ୍ୱଜାଙ୍କ ନୂଆ ଯାତ୍ରା ଶ୍ରୀର ଛପି ଛନ୍ତି ତାହାର

ସ୍ୱଳ୍ପ ବକାହରଣ । ଯାହାଲାର ସ୍ୱଜାଙ୍କହେତ କଷ୍ଟକର ଏ ବୃ କ A. D. C. ହୋଇଥିବାରୁ ସହଯୋଗୀ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଦୋଷ ଦେଉ । ସେ କହନ୍ତି ସେ କାଣ୍ଡ ହୋଇଥିବ ଅଛନ୍ତି; କିନ୍ତୁ କହେ ହେଉଥିଲେ ଏ କଥା କେଉଁ ପ୍ରଥମ । ବଲାତର ଯିବାର ପ୍ରଧାନ ହେଉଥିବ ପାର୍ କର୍ ପ୍ରେଷଣର ଏ କଥା ହେବାରୁ କହନ୍ତି ମହାସମ୍ମାନିତ ଛିନ କରିଥିଲେ । ଜଣେ କଷ୍ଟକର ସେପରି ଶଦ୍ଧାସ୍ପଦ ହେଲେ ତାଙ୍କୁ ଏ କଥା କହି ତାଠାରେ ଯେପରି ନଜର ଜାତର ସମର୍ପଣ କରିବାକୁ ହୋଇ ଥାଏ ଅଚିରେ ପାଇଲା ସ୍ୱଜାଙ୍କର ଏଥିରେ କାହି ସମ୍ମାନ ହାନି ହେଉନାହିଁ ଯେପରି ଜୀ କହନ୍ତି । ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଲଟ ଲଷେ କୋଡ଼ିଏ ହଜାର ଟଙ୍କା ପାଆନ୍ତି କିନ୍ତୁ ପାଇଲାର ସ୍ୱଜାଙ୍କ ରଚ ଲଷ ଆସ୍, ଟଙ୍କା ପରରେ ଦେଖିଲେ ମଧ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଲଟଙ୍କର ଅନ୍ତର ପାଇ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଦେଇ କରତ ବୁଝ ତା ନ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମାନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଲାଟ ବି ପାଇଲା ସ୍ୱଜାଙ୍କଠାରୁ ସାନ ହୋଇଥାନ୍ତେ । ସାଧାରଣ ଜମିଦାର ଜଣେ ସ୍ୱଜବବର୍ତ୍ତିର ସ୍ଥଜନଠାରୁ କ୍ଷମତା କହ ତାହା ଅମ୍ଭେମାନେ ବୁଝିବାକୁ ଅକ୍ଷମ । ଜଣେ ସାଧାରଣ ଦରୋଗି ଅପେକ୍ଷା ତାଙ୍କର ସ୍ୱଜନୈତିକ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବିଶେଷ ଛଡ଼ି ଅଛି କି ? ବର୍ତ୍ତମାନର ଏକଠାରେ ସବୁ ସ୍ୱଜ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦ ରଖି ଅଞ୍ଚଳର "ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅଗରେ ସିଦ୍ଧ ଶାଳିକ" ଭଳାରେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଜଳନା ଶୁଭଙ୍କ ପୁରୁଷ ଦେଖାଇବା ଉଚିତ ହୋଇନାହିଁ ।

ସହଯୋଗ ଛଳରେ ଏ ସବୁ କହନ୍ତି କୋଇ କେହି ଯେପରି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କଠାରେ ଦେଖି ଗାଳଟା ଆରୋପ ନ କରେ । ମାନ୍ଦାଜ ଲାଟଙ୍କୁ ଅବଶ୍ୟ ଅମ୍ଭେମାନେ କହୁନାହୁଁ "ଦେଖ ମେ ପଦପଲ୍ଲବ ମୁଦାରଂ" କରୁ ଯାଉଲା ସ୍ୱଜାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଜଣେ ଥିବ ସେ ସହଯୋଗୀ ତାଙ୍କ ଉପାଧି ସ୍ୱସ୍ତିରେ ମର୍ମାହତ, ଯେବେ ଉପାଧିଗୁଡ଼ ସେ ସାଉଁଥିବା ଦୂଷଣ୍ଡ ତେବେ ଅଧିକାର ବୃଦ୍ଧ ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ନ ଦେଇ କେବଳ ସେ କୌଣସି ଲେଖକଙ୍କୁ ବେଇଜତ ଉଦାସୀନ ହେବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇ ପାରନ୍ତି ।

—o—

କଟକ ମ୍ୟୁନିସି-ପାଲିଟି ।

ସମ୍ବାଦଦାତାଙ୍କ ନୂଆ ।

ଗତ ସଂଖ୍ୟାରେ ଏଠା ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟିର ଚେୟାରମ୍ୟାନଙ୍କ ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରତିବାଦ କରିଥିଲୁଁ । ଖୁସି ଶୁଣି ହେଲୁ ଯେ ସେ ମହାଶୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବୃନ୍ଦାବନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଉତ୍ତର କରିବାକୁ ଛାଡ଼ିଦେବେ । ସୁତରାଂ ୨୧ ତା ବହୁତ କମିଶନରମାନଙ୍କ ସହ ସ୍ଥଗିତ ଇଛିତା ପ୍ରସ୍ତାବ ବୃନ୍ଦାବନଙ୍କୁ ପୁନର୍ବାର କଲେ ପରେ ପଣ୍ଡିତ ଗୋପବନ୍ଧୁ, ଦାସଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ହେବା ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଗତ ଭାବରେ ନମସ୍କାର ଅସ୍ତ୍ର ତାଙ୍କର ଦେଶସେବା ଓ ସ୍ୱାର୍ଥତ୍ୟାଗ ପ୍ରତି ଲକ୍ଷକରି ସହକାରୀଙ୍କର ଦେଶବନ୍ଧୁ ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ସ୍ୱାଗତ କରିବାର ବଳବତ୍ତର କମିଶନରମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ ଏବଂ ସ୍ୱଜାତିର ଦୁଃଖ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଦେଶପୂଜ୍ୟ ନେତାମାନଙ୍କ ଏହିପରି ଅଭିନନ୍ଦନ ଦିଆଯାଇଥିବାର ଓ ଦିଆଯିବାର କେତେକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଦେଲେ । ପ୍ରସ୍ତାବଟି ସମର୍ଥିତ ହେବାପରେ ସଭାପତିମହାଶୟ ଏହା ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କଲେ ଏବଂ ବେ-ଆଇନ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରି ତାହା ଖାରଜ କଲେ । ଅଧିମ୍ୟାନେ ଏଥିପାଇଁ ସଭାପତିଙ୍କର ଏହିପରି ଉକ୍ତି ଏକ ଅଭିନବ ଅଦେଶର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୁଝିବାକୁ କୌତୂହଳ ବଢ଼ୁଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାନରେ କହିଲ

ସମ୍ପାଦକର ପ୍ରତିବାଦ କମିଶନରମାନଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାନ ଅନୁମତି ବୃଦ୍ଧି ବାବରେ ସଦ୍ଧ ଦିନ ଏକ ଅନୁମତି ଶତର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକାରରେ ଦ୍ୱିଗୁଣ ସେ ଦଣ୍ଡ ଶାସ୍ତ୍ର ଛାଡ଼ିଲେ ।

ଏହାପରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବୃନ୍ଦାବନ ଚନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ସେ ଅଗତ କଲେ । ସେ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରୁ ମନ୍ତବ୍ୟ କଲେ ଯେ, ଏ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ମଧ୍ୟ ସଭାପତି ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବାର ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କଲେ ସେ ଯେଉଁ ଆଇନ ଅନୁସାରେ ତାହା ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ବୋଲି ଘୋଷଣା କଲେ ପ୍ରସ୍ତାବକ ମ୍ୟୁନିସିପାଲ ଆଇନର ସେ ଧାରାରେ [illegible] ସ୍ୱଜଧାଳୀ ଉପଯୁକ୍ତ କମିଶନରମାନଙ୍କର ସ୍ୱଜାଙ୍କୁ ଏହା ଗ୍ରାହ୍ୟ ବୋଲି ଉତ୍ତର ଦେଲେ । ଅଧିକାଂଶ କମିଶନରଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଥିଲେ ଏହା ମ୍ୟୁନିସିପାଲ ଅଧିକାର ସୀମାମଧ୍ୟରେ ଆସୁନାହିଁ ବୋଲି କହି ଏ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କଲେ ।

ତାପରେ ବୃନ୍ଦାବନବାବୁଙ୍କ ଆଉ ପ୍ରସ୍ତାବ "ସହରର ରାସ୍ତା ସ୍ଥାନରେ ବାହାରିଥିବା ବେଶ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଉଠାଇ ଦେଇ [illegible] ସ୍ଥାନରେ ରହିବାପାଇଁ [illegible] କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ [illegible] ଗଢ଼ାହେଉ ବୋଲି ସେ [illegible] ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି କରିବାପାଇଁ ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି [illegible] ଯୁକ୍ତ ବୁଝିବାବାବୁ ମ୍ୟୁନିସିପାଲ [illegible] ଏପରି କରିବାର କ୍ଷମତା [illegible] ଅଛି ବୋଲି ଦର୍ଶାଇଦେବାକୁ [illegible] ସମ୍ପ୍ରତି ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିପାରିବେନାହିଁ [illegible] ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଅବକାଶ ଉପଯୁକ୍ତ ବିଚାର କରିବାପାଇଁ କେତେକ କମିଶନରଙ୍କୁ ପଠାଇବାପାଇଁ ତାଙ୍କଠାରୁ ସମ୍ମତି ଅଛି । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ବିଚାରରେ ଦେଖା ସମୟରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆସିଲା ଯେ ସବୁ ବିଷୟ ଅବଗତ [illegible] । ଉତ୍ତାର ମର୍ମ ଏହି ଯେ ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅନୁରୋଧ ଯେ । ସେମାନେ advisory commitee [illegible] କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ସେଥିରେ ଏ ବିଷୟରୁ [illegible] ଏକ କେତେକେ ବାଦ ହୋଇଥିବ । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ସମର୍ଥନ କଲେବେଳେ ବୃନ୍ଦାବନଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ ଯେ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ମତାମତ ସଙ୍ଗେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଏଥି ପେରି କାର୍ଯ୍ୟକରିବାକୁ କହୁଥିବାରେ ବୋଲି ହେଉ ! ବନ୍ଧୁମାନେ ଉଭୟ ଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ [illegible] ଜଣ ମତ ଦେବାକୁ ଉତ୍ତ ବନ୍ଧୁବାବୁ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦୃଢ଼ି ଦେଇଥିଲେ ।

ଏହିପରି ଅନେକ ସ୍ୱଜ୍ଞ କମିଶନରମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଶୁଣି ହୁଏ ଯେ ସଭାପତି ମହାଶୟଙ୍କ [illegible] ମଧ୍ୟ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କଲେ ।

ଏହି ଅନ୍ୟାୟ ବିଚାରର ପ୍ରତିକାର [illegible] ଘୋଷଣାକରିବାକୁ ସର୍ବ ସାଧାରଣଙ୍କ ମ୍ୟୁନିସିପାଲ [illegible]

କଟକ ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟିର ଜନସାଧାରଣ ଓ କରଦାତାମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚେୟାରମ୍ୟାନ ଓ କମିଶନରମାନଙ୍କ ଠାରୁ କି ସୁବିଧା ପାଉଛନ୍ତି ?

ପୂର୍ବେ ବଙ୍ଗଳାର ଜଣାଶୁଣା [illegible] ପ୍ରସିଦ୍ଧ, ବନ୍ଧୁ ଦକ୍ଷ [illegible] ତିନଜଣଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଦେବାପାଇଁ [illegible] ଦରଖାସ୍ତ ସଭା ଡାକିବାପାଇଁ ଜଣ ମ୍ୟୁନିସିପାଲ କମିଶନରଙ୍କ ଦସ୍ତଖତରେ ଚେୟାରମ୍ୟାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା । ସେଥି [illegible] କାରଣରୁ ସ୍ୱୀକୃତ କରିବାର ନାହିଁ [illegible] ଚେୟାରମ୍ୟାନ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରଥିଲେ, [illegible]

Split by PDF Splitter

Digitized by srujanika@gmail.com

ବିଶେଷ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ।

[illegible]

ନୋଟିସ ।

... ନୂତନ ଉଦ୍ୟମ ।

[illegible]

ଦୀପିକା ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ।

[illegible]

ମ୍ୟାନେଜର ...

କୋଟ ବ୍ରହ୍ମସୁନ୍ଦରୀ

[illegible]

ପ୍ରବନ୍ଧ-ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର

[illegible]

B. DAS & Co.
Engineers, Contractors & Agent
Chandnichauk, Cuttack.

[illegible]

କାଳି ଟାବଲେଟ

[illegible]

R. N. Seyl & Co.
14 A Dehi
Serampur Road
Calcutta

No. 151

Hollow Ground Razor Free of Charge.

Each tablet will give an ink-pot of brilliant blue black ink. Each gross or 144 tablets is packed in a fancy printed tin box. Price Re 1/2 postage 7 as. Anyone taking one such gross will get as reward one strong durable hollow ground razor with a fine case. This razor does not require whetting and also it is free from rust. Trial solicited.

Teachers & co.
Post Box 7808, Bowbazar.
CALCUTTA.

[illegible]

Student's Store
Post Box 7889
Bowbazar
Calcutta

[illegible]

No. 241

WANTED.

An experienced M. L. M. S. for the post of Chief Medical officer of Bonai Feudatory state on a monthly salary of Rs ... plus Jail allowance of ... Applications stating age, qualifications, Nationality and particulars of previous service with copies of certificates ... be received by the undersigned up to the 30th instant. The selected candidate will be on probation for one year and will be informed by wire to join at once.

Banaigarh, the Head Quarters Stations of the State is 87 miles from Panposh railway stations B. N. Ry.

B. C. Nayak
Dewan
Bonai State
P O Bonaigarh
Via. Panposh B. N. Ry.

No. 245   5-7-24

WANTED.

Applications with testimonials invited by the undersigned for the post of a sub-Assistant Surgeon on Rs 80-5-110 with free quarters.

J. H. Price,
Superintendent,
Keonjhar State,
Orissa.

No. 236.   28-6-24

For sale.

One Bay colour gelding young & robust fit for riding & carriage. Can be inspected at owners residence for Price, apply to

P. K. Mitra
Assistant Settlement Officer
Sabasingh's House
Chauliaganj
Cuttack.

No. 244   5. 7. 24

NOTICE.

Wanted a Local Indian Doctor for the Nampo charitable Dispensary under the Bainchee Trust Estate on Rs 60/- a month with free quarters.

None need apply who has not passed the departmental medical Examination from any recognised school.

All applications with copies of testimonials and deploma shall be received up to 7th July 1924 by the Civil surgeon Balasore

General Manager.

No. 240   5-7-24.

NOTICE.

Wanted a Sub-Inspector of Schools for the Pal-lahara state on a monthly salary of Rs. 30-to Rs. 40- with an annual increment of Re 1- plus Rs. 10- as horse allowance and free quarters. Non need apply who has not passed at least the Matriculation Examination. Preference will be given to trained men. Applications will be received by the undersigned till 20th July next.

Superintendent,
Pal-Lahara State,
Orissa.

[illegible]

G. H. FARUQ
Qazi Street Bijnor.

Split by PDF Splitter
Digitized by srujanika@gmail.com

ଇସ୍ତାହାର ।

[illegible] ସନ ୧୯୨୪ ମସିହା
[illegible] ସୁଲତାନ ବେହେରା
[illegible] ୨ କଲମ ଅ ୩ ଗ୍ରାମରୁ ।
[illegible]

[illegible] ଉପରୋକ୍ତ ଖାଜଣା ବକେୟା ଉପରେ [illegible] ଅସୁଲ ବଖାସ୍ତ ରହିଥିବା [illegible] ୧୯୨୪ ମସିହା ଜୁଲାଇ ମାସ ତା ୧୫ ରଖରେ ନିଲାମ ହେବ ।

ଗ୍ରାମ ଭାସନ୍ତପୁର ତୌଜି ୧୫୦୨ ର ଉତ୍ତର ... [illegible] ୬୩ ରୁ କମା ୫ ୧୩୯୯ । ଅଙ୍କ ... [illegible]

ମୂଲ୍ୟ ୫ ୧୦୦ ।

୧୫୨ ନମ୍ବର ଡ଼ିକ୍ରିଜାରି ସନ ୧୯୨୪ ମସିହା

କଟକ ମୁନସଫ ଅଦାଲତ

[illegible]
[illegible] ଉପରୋକ୍ତ ଡିକ୍ରୀଜାରି ମୋକଦ୍ଦମାରେ ... ୧୯୨୪ ... ନିଲାମ ହେବ ।

୧ । ... [illegible]

୨ । ... [illegible] ... ଅଃ ମୂଃ ୫ ୧୦୧ ଟା

୩ । ... [illegible] ... ଅଃ ମୂଃ ୫ ୬୩ ଟା

୪ । ... [illegible] ... ଅଃ ମୂଃ ୫ ୫ ଟା

... [illegible] ... ଅଃ ମୂଃ ୫ ୮ ଟା

୧୫୪ ନମ୍ବର ଡ଼ିକ୍ରୀଜାରି ସନ ୧୯୨୪ ମସିହା

କଟକ । ମୁ । ଅଦାଲତ ।

... [illegible] ... ୧୯୨୪ ... ନିଲାମ ହେବ ।

୧ । ... [illegible] ... ଅଃ ମୂଃ ୫ ୩୦୦୦ ଟା

୨ । ... [illegible] ... ଅଃ ମୂଃ ୫ ୪୦୦ ଟା

୩ । ... [illegible] ... ଅଃ ମୂଃ ୫ ୨୫୦ ଟା

୪ । ... [illegible] ... ଅଃ ମୂଃ ୫ ୨୫ ଟା

* । ... [illegible] ... ଅଃ ମୂଃ ୫ ୪୦୦ ଟା

୫୧୩ ନମ୍ବର ଡ଼ିକ୍ରୀଜାରି ସନ ୧୯୨୪ ମସିହା

କଟକ । ମୁ । ଅଦାଲତ ।

... [illegible] ... ୧୫।୭।୨୪ ... ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି ।

୧ । ... [illegible] ... ଅଃ ମୂଃ ୫ ୧୦୧୪ ଟା

୨ । ... [illegible] ... ଅଃ ମୂଃ ୫ ୭୦ ଟା

୩ । ... [illegible] ... ଅଃ ମୂଃ ୫ ୨୫ ଟା

୪ । ... [illegible] ... ଅଃ ମୂଃ ୫ ୧୫୪ ଟା

୬୪୨ ନମ୍ବର ଡ଼ିକ୍ରୀଜାରି ସନ ୧୯୨୪ ମସିହା

ଅଦାଲତ ... [illegible]

... [illegible] ... ୧୫।୭।୨୪ ... ନିଲାମ ହେବ ।

୧ । ... [illegible] ... ଅଃ ମୂଃ ୫ ୩୨୫ ଟା

୨ । ... [illegible] ... ଅନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୫୦୦ ଟା

୩ । ... [illegible] ... ୫ ୨୫୪ ଅଟେ ।

... [illegible] ... ଅନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୧୦୯ ଟା ।

୬୪୭ ନମ୍ବର ... ତା ୩।୭।୨୪ ରଖ

ନୋଟିସ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ !! ନୂତନ ପୁସ୍ତକ !!

" ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ... [illegible] "

... [illegible] ...

ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦/୦ ।

* ... [illegible] ... ହେବ ।

ଏଜେଣ୍ଟ ... [illegible] —

ଶ୍ରୀ ... [illegible]

ଗ୍ରାମ—... [illegible]

ପୋଃ ... [illegible]

କଟକ ।

... ଧର୍ମଶାଳା ... ତା ୩।୭।୨୪

... [illegible] ...

... [illegible] ... ଛଅ ମାସ ... ପାଇଁ ... ଦରଖାସ୍ତ ... ମାସିକ ... ୫ ୬୦ ଟା ... ୫ ୨୫ ଟା ... ୫ ୩୦ ଟା ... ୫ ୨୫ ଟା ।

Dewan,
Mayurbhanj state

No 248 Notice. 28 6 24

During the period the Treasury and Revenue Department at Cuttack observe the Office hours form 10-30 A. M. to 4-30- P. M., the Imperial Bank of India, cuttack Branch will remain open for business as under :-

Hours of business :- Daily 10 A. M. to 3 P. M. Saturdays 10 A. M. to 1 P. M.

Government Treasury Department ; Daily 10 2 A. M. to 2P. M. Saturdays and last working days of the month 10 A. to 12 A. M.

Yours faithfully,
Officer-in-charge.

... [illegible] ...

Robinseyne & Co.
P. O. Intaly
Calcutta

ନୋଟିସ

... [illegible] ...

ଉତ୍କଳଦୀପିକା ।

ସତ୍ୟବାଦୀ ସାହିତ୍ୟ ମନ୍ଦିର ।

... ବୃହତ୍ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଓ ଷ୍ଟେସନରୀ ଦୋକାନ ।

... [illegible] ...

ଠିକଣା—ସତ୍ୟବାଦୀ ... [illegible]

କଟକ ।

—୦—

Digitized by srujanika@gmail.com

গুণের পরীক্ষা

দুই সপ্তাহ মাত্র, স্বর্ণ-ঘটিত

অমৃতকুণ্ড সালসা

সেবন করিয়া আপনার দেহ ওজন করিবেন।

দেখিবেন ওজন পূর্বাপেক্ষা বৃদ্ধি পাইতেছে।

[illegible]

ସ୍ୱରାଜ ଔଷଧାଳୟ

[illegible]

ନୋଟିସ

[illegible]

No. 20

Imperial Bank of India

BANKERS TO THE GOVERNMENT OF INDIA

Authorised Capital.	Rs. 11,25,00,000.
Paid up Capital.	Rs. 5,62 [illegible] 250
Reserve Fund.	Rs. 4,01,79,005
Reserve liability of shareholders.	Rs. 5,61,72,750.

BRANCHES in all principal towns of India, Burma and Ceylon.
CURRENT ACCOUNTS opened free of charge
FIXED DEPOSITS received at interest
SAVINGS BANK. Small sums received at interest—Present rate 4 o/o P. A.
GOVERNMENT AND OTHER SECURITIES received for safe custody. Purchases and sales effected. Interest and dividends collected and credited to account or remitted according to instructions.
DRAFTS AND TELEGRAPHIC transfers issued.
LOANS granted on approved security and all general banking business transacted.

Rates and rules on application to the Officer in Charge.

CUTTACK BRANCH.

Situated Collectorate building.

ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୟୀ ଇଙ୍କ

[illegible]

Sworna mayee Ink Store
14 Deb
serampur Road
Intaly
Calcutta

ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ଗୃହଚିକିତ୍ସା

[illegible] । ମୂଲ୍ୟ [illegible] ମାସୁଲ [illegible]

[illegible] । ମୂଲ୍ୟ [illegible] ମାସୁଲ [illegible]

[illegible] । ମୂଲ୍ୟ [illegible] ମାସୁଲ [illegible]   ଶ୍ରୀ [illegible] ।

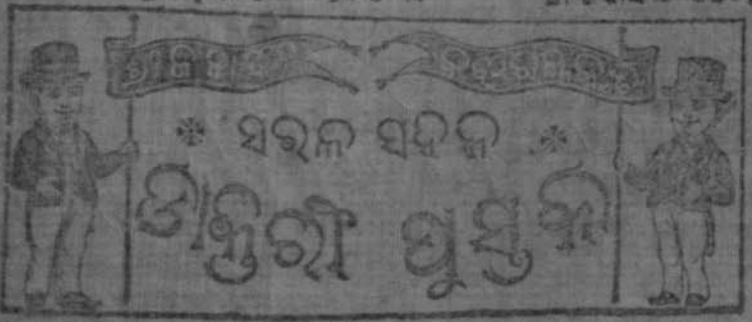

[illegible]

କୋକଶାସ୍ତ୍ର ବା ଆଦିଶାସ୍ତ୍ର ।

[illegible]

କାମାଖ୍ୟା ତନ୍ତ୍ର ବା ବଶୀକରଣ ତନ୍ତ୍ର

[illegible]

[illegible]

[illegible] ନୋଟିସ ।

[illegible]

Dr. J. Pattanaik & Sons.
Tusura. P. O. Balangir,
Dt. Sambalpur. B. N. Ry

Ulcerine

NO OPERATION, NO BANDAGE NO DRESSING. A free from Mercury Copper sulphur

Sovereign remedy for all sorts of boils sarbun sinuses gangrenes whitlow, cectoscle, piles, fistula, bedsores necrosis, biboe syphilis burns, cuts ect. On application; it may also be taken internally as the best blood purifier, relieves pain of poisonous boils and ulcers magically in a day. It plays miracle in Syphilis and Burns ask for free particulars.

Price Rs 1-4 per bottle
Postage Extra.

Baboo Atulchandar Gangooly Professor Ravenshaw College Cuttack chemist, says—Ulcerine contains no mercury, copper, sulphur.

KEEP YOUR EYE.

From any trouble cataract Cornea ulcer Iritis, G[illegible], Redness etc, with [illegible] by our safe remedy of nature Lotus Honey, one dram Rs. 2-8 two drams Rs 4 Postage Extra,

Ask for [illegible] particulars.

Itell [illegible] } [illegible]
Ulcer [illegible] } [illegible]

ବିପଦଭଞ୍ଜନ ଔଷଧାଳୟ ।

[illegible]

[illegible] } ଶ୍ରୀ [illegible]
ଶ୍ରୀ [illegible] ।

[illegible]

[illegible] । ମୂଲ୍ୟ [illegible]

Salav [illegible]
No. 186 Upper Chitpur
Hatkhola Calcutta.

ବିଜ୍ଞାପନ

[illegible]

Split by PDF Splitter

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

କାଲିଶଙ୍କୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ହେଲ ଶେଷରେ କିନ୍ତୁ ୩ ଜଣ କମିଶନର ଅଭିକାନୁସାରେ ସେ ଛାଡ଼ିଥିଲେ । ଗତ ବୁଧବାରଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ଏହି ସଭାରେ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଦେବା ପ୍ରସ୍ତାବ ହେବାରେ, ସଭାପତି ମହୋଦୟ ତାହା ମଧ୍ୟ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କଲେ ।

—)[*](—

ଖାସା ଖବର ।

କେତେକ ଦିନପୂର୍ବେ ଲକ୍ଷ୍ନୌର ଖାଜା ହୋସେନ ନାମକ ଜଣେକ ମୌଲବୀ ମହାତ୍ମାଙ୍କୁ ମୁସଲମାନ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିବାର ପାଠକମାନେ ଜାଣନ୍ତି । ମୌଲବୀ ସାହେବଙ୍କର ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରରେ ଲାହୋର ଆର୍ଯ୍ୟସମାଜର ଜଣେକ ଧର୍ମାର୍ଥୀ ଖବରକାଗଜସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଲାଲ ଚାନ୍ଦଲାଲ ମୌଲବୀ ମହମ୍ମଦ ଅଲ୍ଲୀଙ୍କୁ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି ।

—*—

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ

ବିହାର ଓଡ଼ିଶା ଗେଜେଟ

ବିହାର ଗଭର୍ଣ୍ଣର ସାହେବଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ବିହାର ଓଡ଼ିଶା ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ଏକ ଅଧିବେଶନ ଆସନ୍ତା ଅଗଷ୍ଟ ତା ୨୯ ଖରେ ହେବାର ହୁକୁମ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଅନୁଗୁଳ ସଦରର ଡେପୁଟି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ବାବୁ ବୈଦ୍ୟନାଥ ମିଶ୍ର ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାର ସଦରକୁ ବଦଳି ହେଲେ ।

ବିହାର ଓଡ଼ିଶା ସିଭିଲ ସର୍ଭିସ ଡେପୁଟି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓଡ଼ିଆରେ ଓ ବାବୁ ମନ୍ମଥନାଥ ଗୁହ ଆଇନ ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗର ସବ୍ ଡେପୁଟି ବାବୁ ସୋମନାଥ ମହାପାତ୍ର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟରେ ଅଭଳ ପ୍ରଥମ ପୁସ୍ତକ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ବିନା ସାହାଯ୍ୟରେ ଦ୍ୱିତୀୟରେ କାଠସ୍ତ୍ରିର ସ୍ଟାଣ୍ଡର୍ଡ ପରୀକ୍ଷାରେ ପାଶ କରିଅଛନ୍ତି ।

ବାବୁ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲଚନ୍ଦ୍ର ପାଠ, ମନ୍ମଥନାଥ ଗୁହ ଲୋକନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ, ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଅଭଳ ଓଡ଼ିଆର ସ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ ପରୀକ୍ଷାରେ ପାଶ କରିଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରଥମ, ଜ୍ଞାନପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆ, ହିନ୍ଦୀ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟମ୍ଭ ହିନ୍ଦୀ ପାସ କରିବାକୁ ହେବ ।

କଟକ ନଗର ଡେପୁଟି ବାବୁ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ମିଶ୍ର ଓଡ଼ିଶା ସେଟେଲମେଣ୍ଟର ଅସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ ସେଟେଲମେଣ୍ଟ ଅଫିସର କାର୍ଯ୍ୟରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ବାଲେଶ୍ୱର ସଦରକୁ ବଦଳି ହେଲେ

—†—

ଝଙ୍କଡ଼ ସମ୍ବାଦ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ମଙ୍ଗଳାଦେବୀଙ୍କ ମନ୍ଦିରର ସିଂହଦ୍ୱାର ମଣ୍ଡପରେ ୧୩ଦିନ ବ୍ୟାପୀ ଗୋଟିଏ ଯଜ୍ଞସାଗରର ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇଥିଲା, ଏହି ୧୩ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଯଜ୍ଞଦର୍ଶନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦେଶାନ୍ତରରୁ ପ୍ରାୟ ୪୦ ହଜାର ଲୋକଙ୍କର ସମାଗମ ହୋଇଥିଲା ଏହି ବୃହତ୍ ଅନୁଷ୍ଠାନଟିର ସୁଚାରୁରୂପେ ସମ୍ପାଦନ ଲାଗି ମନ୍ଦିରପରିଚାଳକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗୋବିନ୍ଦ ପଣ୍ଡା ବିଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦର ପାତ୍ର ଅଟନ୍ତି ।

ଜାଜପୁର ଭଳି ବନ୍ଧ୍ୟା ପୁରରେ ଦୁଇଦିନ ହେଉଥିବା ଯୁଗଳ ଅଗ୍ନିକାଣ୍ଡ ଘଟଣାରେ ଯାହା ସ୍ଥିରି ଏହା ଦ୍ୱାରା ଲୋକମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ଅସୁବିଧା ହେଉଅଛି, ଏ ବିଷୟରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର ମନୋଯୋଗ ଆକର୍ଷଣ କରୁଅଛୁଁ

ଇଛାପୁର ସମ୍ବାଦ ।

ସୁରଙ୍ଗୀ ଯୁବରାଜ ଶ୍ରୀମାନ୍ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରଦେବଙ୍କ ଶୁଭବିବାହ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ପ୍ରାଦେଶାନ୍ତିକ ଚନ୍ଦ୍ରକାଶୀପୁର ରାଜାଙ୍କ କନ୍ୟା କେମାଙ୍କ ସହିତ ଗତ ତା ୧୬ରିଖରେ ହୋଇଯାଇଅଛି ଏ ବିବାହରେ କାଶୀନାଥ ଓ ପଣ୍ଡୁଆର ଆଦି ଦେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛାପୁରକୁ ପ୍ରାୟ ୧୦।୧୨ ହଜାର ଲୋକଙ୍କର ସମାଗମ ହୋଇଥିଲା । ଆମ୍ଭେମାନେ ନବଦମ୍ପତ୍ତିଙ୍କର ସର୍ବାଙ୍ଗୀଣ କାମନା କରୁଅଛୁଁ ।

ଗତ ବୃଷ୍ଟିରେ ଏ ଅଞ୍ଚଳର ଧାନଫସଲ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିବାରୁ ଓଡ଼ିଶାଅଞ୍ଚଳରୁ ପ୍ରତ୍ୟହ ହଜାର ହଜାରବସ୍ତା ଧାନ ଏ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଆସୁଅଛି । ଇଥାଗୃହକ ଭାଲେଶ୍ୱର ସେ ୪ ର ଓ ଲୁଗା ୩।୨ ସେର ଦରରେ ହେଉଅଛି ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ଷା ନ ହେବାରୁ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ବ୍ୟାକୁଳତାର ସୀମାନାହିଁ । କମିଗ୍ରସ ବା ଧାନବୁଣା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇନାହିଁ ?

ଯାଜପୁର ସମ୍ବାଦ ।

ଏଠାର ଜଣେକ ବଣିଆକୁ ପୁଅ ହେବ ବୋଲି କହି ସେଇଁ ପଣ୍ଡାମାନେ ସୁନା ଓ ଟଙ୍କା ଠକି ନେଇଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ୫୦୦ଙ୍କ ଜୋରିମାନା ଓ ବର୍ଷେ ଜେଲଦଣ୍ଡ ହୋଇଅଛି ।

ବର୍ଷା ଅଭାବରୁ ଧାନ ବୁଣାବୁଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇପାରିନାହିଁ । ଶୀଘ୍ରରେ ପ୍ରଚୁର ବର୍ଷା ନ ହେଲେ ଚଳା ମରୁଡ଼ି ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ।

ଏ ଅଞ୍ଚଳର ମାଇନର ସ୍କୁଲମାନଙ୍କର ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଛୁଟି ଅଧ୍ୟାବଧି ମଞ୍ଜୁର ହୋଇ ଆସିନାହିଁ, କ୍ଷୁମିତ ସମୟରେ ଦରମା ନ ପାଇ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ବର୍ଷକେ ୩।୪ ଥର ଏହିପରି ଅସୁବିଧା ଭୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କର ଏଥି ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଆବଶ୍ୟକ ।

ନୁଆଗଁ ସମ୍ବାଦ ।

ଉକ୍ତପଡ଼ରେ ବୃଷ୍ଟି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ଧାନବୁଣା କାର୍ଯ୍ୟ ଲାଗିଅଛି ।

ଚନ୍ଦନପୁର ପଡ଼ର ତାରିଣୀଦତ୍ତ ଜଣେ ଲୋକ ଲୋକର ଅସାବଧାନତାହେତୁ ମୋଟର ଲଗରେ ଆଘାତପାଇ ସ୍ଥାନୀୟ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଚିକିତ୍ସିତ ହେଉଅଛି ।

ଗତ ତା ୧୭ ରିଖ ଦିନ ବଜ୍ରପାତରେ ଜଣେ ମୁସଲମାନ ସ୍ତ୍ରୀର ଗୋଡ଼ ପୋଡ଼ିଯାଇଅଛି ।

୧ ଟଙ୍କା ମାତ୍ରଥିଲା ଏମାସ ହେଲ ବଡ଼ ଖରେ ମାଟେଲ୍ଲର ମୋହନ ଭଣ୍ଡ ଚାଲୁ ଅଛନ୍ତି । ବଡ଼ ମନ୍ଦଭଗ୍ଯର ବାହ୍ୟଦେଶ ।

—*—

ବିବିଧ ସମ୍ବାଦ

କୋଠାଇରେ ସ୍ୱରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ଅଲଗା ଜେଠଳ ସାରାଙ୍କେ ନିଶାଣିବା ନମିଭ ଯେଉଁ ଆଇନ ପାଶ ହେବାର କଥା ଥିଲା, ତାହା ଶ୍ରୀ ମତୀ ସରୋଜିନୀ ନାଇଡୁଙ୍କର ଅନୁରୋଧ ଫଳରେ ସ୍ଥଗିତ ହୋଇଅଛି ।

ଦେଶବନ୍ଧୁ ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାସଙ୍କ ପୁତ୍ର ଶ୍ରୀମାନ ଚିରରଞ୍ଜନ ଦାଶ ଦେଶର ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ହକରେ ଯୋଗଦେଇ ଗତ ଶନିବାର ତା ୧୪ରଣ ଦିନ ଗିରଫ ହୋଇଛନ୍ତି ; ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ହୁଗଲି ଜେଲରେ ଅଛନ୍ତି ।

ମୌଲାନା ସାଉକତ ଅଲି ଗମୁଭ ଆଲୀଗଡ଼ ପ୍ରତିନିଧିଗଣ ଲୁଗଣକୁ ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ ୧୨ ଲାଗି ଲୁଇସ ଲାଇଫ ପାଇବ ସେଉଁ ଦରଖାସ୍ତ କରିଥିଲେ, ତାହା ସରକାର ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇ ଦିଆଯାଇଅଛି ତାଙ୍କ

ଠାରୁ ସେ ଉତ୍ତରାସ୍ତ ନ ପେଇବାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତର ସରକାର କଣ କରିବେ କହି ପାରୁନାହିଁ ।

ବଲାଙ୍ଗିର ୧୩ ବର୍ଷର ଗୋଟିଏ ମୁସଲମାନ ବାଳକ ୧୪ ବର୍ଷର ଗୋଟିଏ ବାଳକକୁ ବଳାତ୍କାର କରିଥିଲେ, ଦୁର୍ଘଟଣା ହେତୁ ସେ ଦୁଇ ଥାନ୍ତି ବାଳକର ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା ଶେ ଜନ୍ତୁପ୍ର କରଙ୍କ ଦୁଃଖରେ ଦୁଃଖିତ ହେବା ନିମନ୍ତେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁଁ ।

ଆସନ୍ତା ନଭେମ୍ବରମାସରେ ଦିଲ୍ଲୀରେ କଂଗ୍ରେସ ସମର୍ଥକ ମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ବୈଠକ ହେବ ।

ରାଜକେର କଲା ଗୋଲପଦା ଗ୍ରାମର ଜଣେ ହେଉଟୁଣୀ ଗୋଟିଏ ମୃତ କନ୍ୟା ପ୍ରସବ କରିଅଛି କନ୍ୟାଟିର ଦୁଇଟି ମୁଣ୍ଡ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁଣ୍ଡରେ ଆଖି କାନ ଓ ନାକ ସବୁ ଅଛି ଏଥିରେ ସବୁ ଅଦ୍ଭୁତ ସମ୍ଭବ ହେଉଅଛି ।

ବେମେଲ କର୍ପୋରେସନ ଅଧିବେଶନରେ ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ ବୌଦ୍ଧ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ ଉପରେ ଯୋଗ ଦେଇପାରିବେନାହିଁ ବୋଲି ସେଠା କର୍ପୋରେସନ ସ୍ଥିର କରିଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ମେ ମାସ ତା ୨୬ ଶନିବାରେ ଆସାମର ଶ୍ରୀହଟ୍ଟ ପାଦ୍ରୀ ଗଣ ତେଲିଗାଁ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରୁ ୪୦ ଜଣ ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ ଜାତିର ହିନ୍ଦୁଙ୍କୁ ଧରିଆଣି ଖ୍ରୀଷ୍ଟାନ ଧର୍ମରେ ଦୀକ୍ଷିତ କରିଅଛନ୍ତି

ପାଟ୍ନାର ବରଲା କାରଖାନାରେ ଗୋଟିଏ ଚାଳିଶ୍ୟ ଘରର ନଳ ଫାଟିଯିବାରୁ ଅକସ୍ମାତ ବାଷ୍ପ ନିର୍ଗତ ହେବ ଫଳରେ ୧୫ଜଣ ଲୋକ ଶ୍ୱାସରୁଦ୍ଧ ହୋଇ ମରିଯାଇଅଛନ୍ତି ।

ରଙ୍ଗୁନ ଓ କଟକ ଦୁଇ ପ୍ରଦେଶରେ ସମସ୍ତରୁ ମୁସ୍ଲିମଙ୍କ ତାହାର ଅଧିକ ସଙ୍ଗୀତ ବୋର୍ଡ ଧରି ଯାଇ ନିହତ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଛି ।

ଛଣପୁର – ଓଡ଼ିଶା ଚକ୍ରଧରପୁରଭକ୍ତ ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜମୋହନ ପାଲ ଓ ସ୍ୱାମୀ ବିକାଶକୁ ଗିରିଙ୍କ ଯତ୍ନରେ ଉତ୍କଳ ସେବାସମବାୟର ଶାଖାସମିତି ଗଠନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏଠାରେ ଗୋଟିଏ ହୋମିଓପ୍ୟାଥିକ ଦାତବ୍ୟ ଔଷଧାଳୟ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଅଛି ଓ ଏଥିର ଉନ୍ନତିକଳ୍ପେ ସ୍ୱାମୀଜି ସେହି ଗ୍ରାମର ଲୋକମାନଙ୍କ ଗୃହରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ମୁଷ୍ଟି ଭିକ୍ଷାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଅଛନ୍ତି ସ୍ୱାମୀଜିଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯେ ଏହି ଉପାୟରେ ଅଧିକ ସେବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟୟିତ ହେବ, ଏହି ସବୁ ଲୋକହିତକର କାର୍ଯ୍ୟରେ ସ୍ୱାମୀଜିଙ୍କର ଚେଷ୍ଟା ବାସ୍ତବିକ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ।

ଜାମସେଦପୁର—ଏଠାରେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଗତ ମେମାସ ତା ୨୫ରିଖ ଦିନ ଉଦ୍ଘାଟନେଶ୍ୱରୀ ନାଟକ ଅଭିନୟ ଦେଖାଇଥିଲେ ଅଭିନୟଟି ବଡ଼ ଚିତ୍ତାକର୍ଷକ ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖର କଥା ସେ ଉକ୍ତ ନାଟକ ଦେଖି ଦେଖି ଏହି ଓଡ଼ିଆ ଅଭିନୟ ଦେଖିବା ଦର୍ଶକରେ ସହରର ପ୍ରାୟ ଛକ, ଗଳ ଓ ରାସ୍ତାରେ ପ୍ରାୟ ୧୦ ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପିକେଟିଂ କରୁଥିବାର ପ୍ରକାଶ ଦେବଦେଶରେ ଏହି ମୁଦା ଆପଣା ଆପଣା ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ବାଦାନୁବାଦ ଘୋଷଣା କରିବା ନ ହେବ ଲଜ୍ଜା ଓ ଗର୍ବ ବାହାର ଦେଶ ଜାମସେଦପୁର ଓଡ଼ିଆ ସମାଜ ଏକ୍ଷିଜ ସଭାମଧ୍ୟରେ ଏକତା ସ୍ଥାପନ ଲାଗି ସହକାରୀ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବଣିକ ଅନୁରୋଧ ।

ଦାସବାବୁ ଅଲପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ।

ମୁଁ ଜୁନମାସ ୨୦ ତାରଖିରେ ଗଞ୍ଜାମ ବାଞ୍ଛାରାଜୁ ଅଛି । ସେଠାରେ କାଗଜର ଅଲପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍କ ପଠନ୍ୟ ସ୍ଥିତାବ କରିଥିଲି ଦାସବାବୁ ଅଲପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥା ଦେଖିବାକୁ ରହିଲୁ ଲୋକତ ଜନନ୍ତି । ତାଙ୍କର ସ୍ୱାମୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଣ୍ଡିତ ମହାଶୟ ୧୯ ବର୍ଷର ଅଟ

ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ଆଉ ଗତ ମାସରେ ବୋନାସ (Bonus) ସ୍ୱରୂପ ୫୧୦।୧୫ଟଙ୍କା ପାଆନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଦୁଇ ପୁଅ—ଗୋଟିଏ ୧୨ ବର୍ଷର ଅଉଗୋଟିଏ ୬ ବର୍ଷର । ଆଉ ଏହାଛଡ଼ା ଗୋଟିଏ ପୁଅ ୮ ବର୍ଷର । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଲାଗି ତାଙ୍କର ଅନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣା ଶାଗୁ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବିଧବା ଭଉଣୀ ସଙ୍ଗରେ ଥାଆନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଟଣାରେ ଯେଉଁ ଘରେ ଥାଆନ୍ତି ତାହାର ଭଡ଼ା ଦେବାକୁ ହୁଏ । ମାସକୁ ୫ ୭ ଟଙ୍କା । ଏହିପରି ଅବସ୍ଥାର ଜୀବନରେ ତାଙ୍କର ପୁଅ ଏବଂ ବଡ଼ ଝିଅକୁ ପଢ଼ାଉଅଛନ୍ତି । ବଡ଼ ଝିଅଟି ମାସକୁ ୩ ଟଙ୍କା ବୃତ୍ତି ପାଏ । third Form ରେ ପଢ଼େ । ଅନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍କର ପୁଅ ଓ ଝିଅ ସର୍ଜିତରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଛନ୍ତି ମୁଁ ଆଶାକରେଁ କେବଳ ତାଙ୍କ ଜାଇଭାଷ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣଙ୍କ କଥା ସେପରି ଉତ୍କଳର ନ ଲାଗି ସ୍ମରଣ କରିବେ । ପୂର୍ବୋକ୍ତ ସ୍ଥିତ ସ୍ୱଚ୍ଛ ହେଇ ନାହିଁ, କରୁ ସାଇ ଦୁଃଖ ଉତ୍ତି ମନଭିଜ୍ଞ ଦେଶ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ବୋଲ ମୋର ବିଶ୍ୱାସ । ଆଶାକରେଁ ଦାରିଦ୍ର ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣା Co. SriRam Pattanaik Gunnery Street Vizagpotam ଠିକଣାରେ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରେରଣ କରିବେ ଏବଂ ଧନ୍ୟ କୃତଜ୍ଞାର କରିବେ । ଯେଉଁ ଲୋକଙ୍କେ ମୋ ଠାରୁ ସାହାଯ୍ୟ ପଠାଇବେ ମୁଁ ସେଠାକୁ ମଧ୍ୟ ପଠାଇଦେଇପାରେ ।

୨୩।୬।୧୯୨୪ } ଭବଦୀୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ସାହୁ

ପ୍ରାପ୍ତି ସ୍ୱୀକାର ।

କଥା-କଦମ୍ବ:—

"ମୁକୁର"ର ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରଦ୍ଧେୟ ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ମିଶ୍ର ବି, ଏ, ଏଲ୍ଟିଙ୍କ ପ୍ରଣୀତ "କଥା-କଦମ୍ବ" ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ କୃତଜ୍ଞତା ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ବାବୁ ନୂତନ ଲେଖକ ନୁହନ୍ତି । ମାସିକ ପତ୍ରିକାରେ ତାଙ୍କର ଅନେକ ଲେଖା ବାହାରିଥାଏ । ଏହି "କଥା-କଦମ୍ବ" "ମୁକୁର" ଓ "ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ"ରେ ପ୍ରକାଶିତ ଧାରାବାହିକ ଗଳ୍ପର ସମଷ୍ଟିମାତ୍ର ।

ଉକ୍ତ ପଞ୍ଚଗୋଟି ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଗୋଟି ଐତିହାସିକ, ଆଉଟି ଗୋଟିଏ ସତ୍ୟମୂଳକ ଘଟଣାର ଅବଲମ୍ବନରେ ଲିଖିତ । ଲେଖାଗୁଡ଼ିକର ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ଚମତ୍କାର; ସ୍ଥାନରେ, ସ୍ଥାନରେ ପାଠକର ମନ ଯେପରି ଭରି ହୋଇଯିବ । ଏହିଟି ବହିଟିରେ ମାନସିକ ଭାବରେ ଏହିରୁ ସୁନ୍ଦର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଖୁବ ଦେଇ ।

ଐତିହାସିକ ଗଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଓଡ଼ିଆସମାଜର ଗୋଟାଏ ଗଳ୍ପ ଅଭାବ ପୂରଣ କରୁଅଛି ସମ୍ବଲପୁରସମ୍ବନ୍ଧରେ ଓଡ଼ିଆସ୍ୱାଧୀନତାରେ ଲେଖା ଯାଉ ନଥିଲା । ଏପରିକି ସମ୍ବଲପୁରକୁ ଅନ୍ୟ ପୁରଣ କରନାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ "ସମ୍ବଲପୁର ଓଡ଼ିଶାର ଗଳ୍ପ" ବୋଲି ଯାହା ଲେଖା ହୋଇଅଛି ବହିରେ ଅଧିକ କିଛି ନାହିଁ । ଉତ୍କଳର ପ୍ରତାପର ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ କେତେକଣ ଘରେ ସମ୍ବଲପୁର ଅଧିବାସୀଙ୍କର ତାହାର ପକ୍ଷ, ସମ୍ବଲପୁର ନେ ଅନ୍ୟ ସୀମାରେ ହୋଇଛି ଉତ୍କଳ ସେ ଦିନ ସ୍ୱାଧୀନତା ଅନ୍ତର୍ଭୂକ୍ତ ହେଉଅଛି । ଏଥିରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରାୟ ଛାଡ଼ି ଭିନ୍ନ ନାହିଁ ଏହା ବାସ୍ତବରେ ଐତିହାସିକ ସତ୍ୟ ।

ଲେଖକ ଉତ୍କଳର କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ପକ୍ଷରେ ଏପରି ଲେଖା ଉତ୍କଳ ସ୍ୱଧାରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ମୁକ୍ତକଣ୍ଠରେ ବଢ଼ାଇଛୁ ଏପରି ଲେଖାର ଅଭାବହେତୁ ଉତ୍କଳ ଇତି ସ୍ୱର ଜାତୀୟ ଜୀବନର ଶ୍ରୀବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ପାରୁନାହିଁ ଅତ ଶତବର୍ଷର ପାଶ ଉନ୍ନତର ପାଇ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଘର ଧନଜଣର ସଂଘର୍ଷ ତା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଯେ ବୈଷୟିକ ସେଷା ହୋଇଅଛି ।

"କଥା—କଦମ୍ବ" ବାମ ରେଜରେ ଦେଶ ନୂହେଁ ଛପା ହେଇ ଥିଲ, ସ୍କୁଲ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର [illegible]

ଅନୁବାଦକମତେ ଏଥିରୁ ସୁନ୍ଦର ସଙ୍କଳନ ବନ୍ତ ହୋଇପାରେ ।

ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ କମଟି Text Book Committe ଏବଂ ପାଠଶାଳାଗଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧୀତ ହେଲେ ଅମ୍ଭେମାନେ ପରମ ପ୍ରୀତି ଲାଭ କରିବୁଁ ।

ଭେଳା ଭ୍ରମଣ:—

ଉତ୍କଳର ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ମହାତ୍ମାଙ୍କର 'ଭେଳା ଭ୍ରମଣ' ନାମକ ଗଦ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଆନନ୍ଦର ସହିତ କୃତଜ୍ଞତା ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛୁ । ଏଥିରେ ତାଙ୍କର ବୁଦ୍ଧିବାଲି ଭଳଦା ଭ୍ରମଣର [illegible]

[illegible]

ଲେଖିଲେ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଜାଣିପାରିବେ । ଆମ୍ଭେ ମଧ୍ୟ ଏହି ସଚ୍ଚରିତ୍ରଙ୍କର ଦର୍ଶନର ଆଶାବାଦରତ ହେବୁ ।

—*—

କର୍ନେଲ ଉପିଙ୍କ ଭ୍ରମଣକାରଙ୍କ ସହର ଦେଖେଦେଖାଂଶ ।

ମହାଶୟ !

ମୁଁ କଟକସହରରେ ଗତ ୧୮ ତାରିଖରେ ପହୁଞ୍ଚିଲି । ଶୁଣିଥିଲି ସ୍ୱର୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କଟକସହରର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଥିବ ? ମାତ୍ର ଦେଖିଲି ଯାହା "ଯେ ଭୂମିରେ ସେହି ଭୂମିରେ" ଏ ଅଦ୍ଭୁତଯୋଗ ସ୍ୱଗରେ ଗୁରୁଆଗେ ଲୋକଙ୍କର ଆଖି ଫିଟିଲା । ସମସ୍ତେ ଜାଣିଗଲେଣି ଏ ବ୍ରହ୍ମପୁରରେ କାହାର କି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ତେଣୁ ଦେଶବାସୀ ଡାକି ଡାକି ବଲି ମୋକାମ ଦଲ ମ୍ୟୁନସିପାଲ ଓ ଲୋକାଲବୋର୍ଡ [illegible]

[illegible]

ନୀଲାମିଇସ୍ତାହାର

[illegible]

Text Book committee [illegible] Public works Department [illegible] Irrigation branch [illegible] Head office, Maclagan Road Sleem Buildings Lahore [illegible]

ଉତ୍କଳଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

THE UTKAL DIPIKA.

ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ ଲୋକନାଥ ଦାସ ବି. ଏ.

ଖ ୫୯ ଶ
ସ ୨୭ ସଂଖ୍ୟା

Cuttack Saturday the July. 5th. 1924.

ଆଷାଢ଼ ବ ୨୨ ଦିନ ସନ ୧୩୩୦ ସାଲ ଶନିବାର ।

ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଅଗ୍ରୀମ ୨୲୦
ଅନ୍ୟଥା ୨।୦
ପ୍ରତିଖଣ୍ଡ ୦୵୧୫

ଉତ୍କଳ ପ୍ରାଦେଶିକ ସମ୍ମିଳନୀ

କଟକରେ ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନ

ପ୍ରଥମ ଦିବସ—ତା ୨୮।୬।୨୪

ଆଜ ୪ଟା ବେଳେ ସମ୍ମିଳନୀ ବସିଲା । ସମଗ୍ର ସମ୍ମିଳନୀମଣ୍ଡପ ଖଦଡ଼ ଓ ଜାତୀୟ ପତାକା ପ୍ରଭୃତିଦ୍ୱାରା ସୁଶୋଭିତ ହୋଇଥିଲା ଓ ସଭାପତି ଆଗମନ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦର୍ଶକପୂର୍ଣ୍ଣ ପଣ୍ଡାଲ ଓ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ଖଦଡ଼ ପିନ୍ଧି ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ, ସଭାମଞ୍ଚ ଆଗରେ ମହାତ୍ମାଜୀଙ୍କ ଫଟୋ ସୁସଜ୍ଜିତ ହୋଇ ରଖାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରାନ୍ତିକ ଉତ୍କଳର ବହୁସ୍ଥାନରୁ ପ୍ରାୟ ଦେଢ଼ହଜାର କଂଗ୍ରେସପ୍ରତିନିଧି, ଛାତ୍ରସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବକ ବର୍ଗ ଓ ପ୍ରାୟ ଶତାଧିକ ମହିଳା ଏଥିରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ସଭାମଞ୍ଚ ଉପରେ ବସିଥିବା ଗଣ୍ୟ ମାନ୍ୟ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତି-ମାନଙ୍କମଧ୍ୟରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ନାମ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ଃ—

ସମ୍ବଲପୁରର ଜାଜିନାଥ ଦେବାଞ୍ଚ, ଜମିଦାର କେ, ଏନ, ବୋଷ, ବାଲେଶ୍ୱର ଜଗନ୍ନାଥ ମିଶ୍ର, ପଣ୍ଡିତ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଭଗୀରଥି ମହାପାତ୍ର, ପଣ୍ଡିତ ନୀଳକଣ୍ଠ ଦାସ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୁଦାମଚରଣ ନାୟକ, ଗୋପାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରହରାଜ, ସତ୍ୟନାରାୟଣ ସେନଗୁପ୍ତ, ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ମହାନ୍ତି, ଶ୍ରୀମତୀ ନରହରି ଦାସ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ, ଗୋଦାବରୀଶ ମିଶ୍ର, ନନ୍ଦକିଶୋର ମିଶ୍ର, ରେଭରେଣ୍ଡ ଉଇଲକକ୍ସ ସମ୍ପାଦ ମୋନ-ଲମ ଅଲି, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗଣେଶ୍ୱର ପଣ୍ଡିତ, ଶ୍ୟାମକାନ୍ତ ବିଶ୍ୱାସ, ଗଞ୍ଜାମର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିଶ୍ୱନାଥ ଦାସ, ଏମ୍, ଏଲ ସି, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନିରଞ୍ଜନ ପଟ୍ଟନାୟକ ଓ ଶଶିଭୂଷଣ ରଥପ୍ରଭୃତିଙ୍କର ନାମ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ, । ସଭାପତିଙ୍କ ଆସିବାପୂର୍ବରୁ ଉତ୍କଳର ଦଶୋଟି ବୃନ୍ଦ ଅସ୍ମମାନଙ୍କ ଭକ୍ତି ଭଜନ ମଧ୍ୟରୁ କଂଗ୍ରେସର ଆବେଦନ ପତ୍ରରେ (Creed) ସ୍ୱାକ୍ଷର କରି ପ୍ରତିନିଧିସ୍ୱରୂପରେ ସଭାରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ, ମଧ୍ୟବାବୁଙ୍କ କଥିତ ଖଦଡ଼ ପିନ୍ଧି ଅସିଥିବାର ଦେଖି ଦର୍ଶକମାନଙ୍କ ମନରେ ନୂତନ ଆଶା ଓ ଉତ୍ସାହ ସଞ୍ଚାରିତ ହୋଇଥିଲା, ସଭାପତି ମହୋଦୟ ସଭାମଣ୍ଡପରେ ପହଞ୍ଚିବାମାତ୍ରକେ "ବନ୍ଦେ ମାତରଂ ଓ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଜୟ" ରବରେ ସମ୍ମିଳନୀମଣ୍ଡପ କମ୍ପିତ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ଓଡ଼ିଆ ଓ ବଙ୍ଗଳା ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବିକାମାନଙ୍କ ଜାତୀୟ ଗାନ ହେବାପରେ ଅଭ୍ୟର୍ଥନାସମିତିର ସଭାପତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଚୌଧୁରୀ ତାଙ୍କ ଅଭିଭାଷଣ ପାଠ କଲେ ।

× × × ×

ତତ୍ପରେ ଅଭ୍ୟର୍ଥନାସମିତିର ସଭାପତିଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ କ୍ରମେ ଅପୂର୍ବ୍ୱ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି ସଭାପତି ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରି ତାଙ୍କ ଅଭିଭାଷଣ ପାଠ କଲେ ।

× × × ×

ଉପରୋକ୍ତ ଅଭିଭାଷଣ ପାଠ ଶେଷ ହେବା-ପରେ କଟକର ସୁପ୍ରସିଦ୍ଧ ଲାଇବ୍ରେରିଆନ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ବି, ଏଲ, ଗୁପ୍ତଙ୍କ ପୁତ୍ର ଶ୍ରୀମାନ ଅଜିତ କୁମାର ଗୁପ୍ତ ଓ କଟକର ଗୋଟିଏ ଦ୍ୱାଦଶ ବର୍ଷୀୟ ବାଳକ ଯଥାକ୍ରମେ ଦୁଇଟି ବଙ୍ଗଳା ଓ ଗୋଟିଏ ଓଡ଼ିଆସଙ୍ଗୀତ ଗାନ କରି ଦର୍ଶକମାନଙ୍କୁ ଚମତ୍କୃତ କରିଥିଲେ; ତତ୍ପରେ ସଭା-ଭଙ୍ଗ ହେଲ ।

—§—

ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିବସ ।

ତା ୨୯।୬।୨୪ ରିଖ

ଏ ଦିନ ୧୧ ଟା ବେଳେ ସମ୍ମିଳନୀ ବସିଲା, ସଭାପତି ମହୋଦୟଙ୍କର ଅସୁବିଧା ହେତୁ ଅଳ୍ପ ଡେରିରେ ତାଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ପଣ୍ଡିତ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ ବିଷୟନିର୍ବାଚନ ସଭାପତିର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଆଜିକାର ସଭାରେ ଗୃହୀତ ପ୍ରସ୍ତାବ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କଂଗ୍ରେସର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପଞ୍ଚମ ପ୍ରସ୍ତାବ ସେଥି ସମ୍ମିଳନୀରେ ବହୁତ ଯୁକ୍ତି ତର୍କ ଓ ବାଦ ପ୍ରତିବାଦ ହୋଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତର ସର୍ବତ୍ର ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନେଇ ନାନାବିବାଦ ଓ ଦଳମତ ସବୁ ଚାଲିଥିବାରୁ ଉତ୍କଳ ପ୍ରାଦେଶିକ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବରେ ମତାମତ ଜାଣିବା ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ ।

ତା ୨୮ ରିଖ ରାତ୍ରି ବିଷୟନିର୍ବାଚନ ସଭାରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନିରଞ୍ଜନ ପଟ୍ଟନାୟକ, ଶୁଣାଯାଏ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଥିଲେ ଯ :—

"ଏହି ସମ୍ମିଳନୀ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କଦ୍ୱାରା ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଅସହଯୋଗନୀତି (Policy) କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (programme) ଓ କଂଗ୍ରେସର ଗଠନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟରେ (Constructive work) ବିଶ୍ୱାସ ଥିବାର ଘୋଷଣା କରୁଅଛି ଏବଂ ଅସହଯୋଗନୀତି ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କଂଗ୍ରେସ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଜଣେ ଜଣେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିବାପାଇଁ ଏହି କଂଗ୍ରେସ ଅନୁଷ୍ଠାନର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଭ୍ୟଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବରେ ତେତେକ ସଂଶୋଧନ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆସିଥିଲା, ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ପଣ୍ଡିତ ନୀଳକଣ୍ଠ ଦାସଙ୍କ ସଂକ୍ଷେପନ ପ୍ରସ୍ତାବ ବିଶେଷ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ । ସେ କହିଥିଲେ "ଅସହଯୋଗନୀତି ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ" ଏହି କଥାଟିକ ପ୍ରସ୍ତାବରୁ ଉଠାଇ ଦିଆଯାଉ ।

କେତେକ ଯୁକ୍ତି ତର୍କପରେ କୌଣସି ସଂଶୋଧନ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗୃହୀତ ନ ହେବାରୁ ମୂଳ ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଲା, କିନ୍ତୁ ପଣ୍ଡିତ ନୀଳକଣ୍ଠ ଦାସ ପରଦିନ କଂଗ୍ରେସରେ ତାଙ୍କ ସଂଶୋଧିତ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଗତ କରିବେ ବୋଲି ନୋଟିସ ଦେଲେ, ସରଦିନ ସମ୍ମିଳନୀ ମୂଳ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଗତ ହେବାପୂର୍ବରୁ ପଣ୍ଡିତ ନୀଳକଣ୍ଠଙ୍କ ସହିତ ଗୋଟିଏ ମିଳାମିଶା କରିବାପାଇଁ ସ୍ଥିର ହେଲା । ନୀଳକଣ୍ଠ ବାବୁ କହିଲେ ନିତାନ୍ତ ଯଦି ମିଳାମିଶା କରିବାକୁ ଗୃହିଁ ତେବେ ପ୍ରସ୍ତାବଟି ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଗୋଟିଏ ପରାମର୍ଶ ମାତ୍ର ଦେଉଥିବାରୁ କୌଣସି ଲେଖି ଆପତ୍ତି ହୋଇ ନ ପାରେ ମାତ୍ର ସେ ନିଜେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁମୋଦନ କରି ନ ପାରେ ବୋଲି ସଭାରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି, ତାହାଙ୍କୁ ହିଁ କହିଲେ ଯେତେବେଳେ ଏ ସଂଶୋଧନ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଉ ସେ କେହି ଆଗତ କରିବେ ଏହି ତାହାଙ୍କୁ ଜଣା ଥିଲା ।

ନୀଳକଣ୍ଠ ବାବୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁମୋଦନ କଲା-ବେଳେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମର୍ମରେ ବକ୍ତୃତା ଦେଇ-ଥିଲେ !

"ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଅସହ-ଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ତଥା କଂଗ୍ରେସର ଗଠନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଶ୍ୱାସ—ଘୋଷଣା କରିବାରେ ତାହାଙ୍କ ଆଉ ଆପତ୍ତି ଥାଇ ନ ପାରେ । ଦେଶର ଆଦର୍ଶ ଓ ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସବଳ ପ୍ରତାପ ବିଦେଶୀ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ସ୍ୱରାଜ ପାଇବାକୁ ହେଲେ ଅସହଯୋଗହିଁ ଏକମାତ୍ର ପନ୍ଥା । ସ୍ୱାଧୀନତାକାମୀ ଭାରତ ଭାରତର ସଙ୍ଗେ ଅସହ-ଯୋଗ କଲେ ଏକଦିନ ଏପରି ତ ଏକବର୍ଷ ଭିତରେ ଭାରତ; ସରକାର କଣ୍ଠ ହେବା ମୁକ୍ତିର ସରକାରଠାରୁ ହସ୍ତ ନେବା ଚଳିବା ପ୍ରମାଣିତ କରୁଛନ୍ତି । ଅସ୍ମମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଯେତେବେଳେ ଚେତିଲେ ଏହି ଅସହ-ଯୋଗରେ ସ୍ୱରାଜ ମିଳିବ, କିନ୍ତୁ ସେଥିପାଇଁ କେତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିବା ଦରକାର । ଉନ୍ନବର୍ଷ-ତଳେ ଯେତେବେଳେ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ଏହି ଅସହଯୋଗର ବାଣୀ ଭାରତରେ ପ୍ରଚାରକଲେ ସେତେବେଳେ ଦେଶ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୋହିଁ ନୁ, ସବୁରି ସମସ୍ତ ଆସିଥିଲା, ବସ୍ତୁତ ମହାତ୍ମା ଯେ ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ଜାଣି ଅସହଯୋଗ ମନ୍ତ୍ର ଯେ ଦେଶବାସୀଙ୍କୁ ଦୀକ୍ଷା ଦେଇଥିଲେ ଏହା ମନେ କରୁ ସହସ୍ର ସହସ୍ର ଲୋକେ ଏଥିରେ ଯୋଗ ଦେଇ ତ୍ୟାଗପୂତ ଜୀବନ ଆଳୋକରେ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେଖାଗଲେ ଲୋକେ ବାସ୍ତବିକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ-ନାହାନ୍ତି, ଅସହଯୋଗ ସ୍ଥିର ହେଲନାହିଁ । ସ୍କୁଲ କଲେଜ ସଙ୍ଗେ ଅସହଯୋଗ କରି ଅନେକଙ୍କ ଜାତୀୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଚାଲିଲାନାହିଁ । ଦରବାର ସଙ୍ଗେ ଅସହଯୋଗ କରି ପଞ୍ଚାୟତ ଦ୍ୱାରା ବିଚାରରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଲନାହିଁ, କାଉନ୍ସିଲ ସଙ୍ଗେ ଅସହଯୋଗ କରି ଜାତୀୟ ମହାସମିତି ଓ କଂଗ୍ରେସ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନ ସେ ସ୍ଥାନ ମନୋନୀତ କରିପାରିଲେନାହିଁ । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରବଳ ସେହି ସରକାରଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଦେଶବାସୀଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସହଯୋଗ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱରାଜ କିପରି ମିଳିପାରେ ? ଏ ଅସହଯୋଗ ଗୋଟିଏ ସମ୍ମୁଖସମର ସମସ୍ତ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରିବ, କିନ୍ତୁ ସେ ଯୁଦ୍ଧରେ ଦେଶବାସୀ ଅରେ ହଟିଗଲେ । ପୁଣି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାପାଇଁ ଅସ୍ତ୍ର ସଂଗଠନ ଦରକାର । ଅସହଯୋଗର ଅସ୍ତ୍ର ଯୁଦ୍ଧରେ ଠିଆ ହେବାକୁ ହେଲେ ଦେଶବାସୀଙ୍କୁ ଶକ୍ତି ଅନୁଭବ କରି କରି ନିଜକୁ ଉପଯୋଗୀ କରିବା ଦରକାର; ସେଥିପାଇଁ ସମ୍ପ୍ରତି ତାହାଙ୍କ ମତରେ "କର୍ମୀ ଭିତର ଗଠନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ" ପ୍ରଧାନ ହେବ; ସେଥିରେ କୌଣସି ହୋଇ ନାହିଁ ବୋଲି ଜାଣି ଅସହଯୋଗରେ ବିଚାର ସରକାରଙ୍କୁ ସ୍ୱୀକାର ହେବ ନାହିଁ ବୋଲି ସ୍ଥିର କରି ଦେଶରେ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଗଠନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରଚାର କଲେ ।

କାଶୀ ଆଶ୍ରମ ପ୍ରେସ ... ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ

ଉତ୍କଳଦୀପିକା ।

ତା ୫ ଇ ଜୁଲାଇ ଶନିବାର ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରାଦେଶିକ ସମ୍ମିଳନୀ ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରାଦେଶିକ ସମ୍ମିଳନୀର ପ୍ରଥମାଧିବେଶନ ଗତ ତା ୨୮।୨୯ ରଖରେ କଟକରେ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଗଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତେ ପଚାରୁଛନ୍ତି — ହେଲା କଅଣ ? ଅବଶ୍ୟ ସେଥିରେ ଯୋଗଦାନ ଲୋକେ ସଙ୍ଗୀତ, ତାମସା, ଗଳ୍ପରେ ଖୁବ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇଥାଇପାରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ତାହା ସ୍ଥିର ଚିନ୍ତନ, ଗମ୍ଭୀର ସତ୍ୟ ସଂସାରର ଜାତିର ମୂଳ ସମସ୍ୟାମାନ ଜାଣିବାକୁ ଆଲୋଚନା କରିପାରିଛି । ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ପ୍ରଶ୍ନ ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉଠୁଛି କିଏ ହେଲା ? ସମ୍ମିଳନୀର ଶେଷଫଳ କଅଣ ହେଲା ?

ପ୍ରଥମତଃ ଅମ୍ଭେମାନେ କହୁପାରୁ ଯେ ସମ୍ମିଳନୀର ବୈଠକ ଓ ନିଖିଳ ଭାରତ କଂଗ୍ରେସ କମିଟିର ବୈଠକ ଏକ ସମୟରେ ହେବାଦ୍ୱାରା କେତେକଙ୍କୁ ଭଲ ହୋଇନାହିଁ । ନିଖିଳ ଭାରତ କଂଗ୍ରେସ କମିଟିର ବୈଠକ ଯେବେ ଟିକିଏ ପୂର୍ବରୁ ହୋଇଥାନ୍ତା ତାହାହେଲେ ସମ୍ମିଳନୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଟିକିଏ ସହଜ ହୋଇଯାଇଥାନ୍ତା ।

ଦୁଇଦିନର ସମ୍ମିଳନୀ ଭିତରେ, ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରସ୍ତାବରେ, କଟକରୁ ଯେ ପ୍ରତିନିଧି ସଭାପତିଙ୍କର ନାମ ପ୍ରଣୟନ କରିସାଏ ସେ ତାହା କରିଅଛନ୍ତି । ଜଣେ ଉପସଭାପତିଙ୍କର ଉତ୍କଳର ନେତାସ୍ଥ ଅଧୋଗତିର କାରଣ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ଏହା ପ୍ରଥମ ଏଡ଼ାଏ ଉତ୍କଳସଭାରେ କୌଣସି ମହତ୍ତ୍ୱ ଲାଭ କରିବା ପ୍ରତିପାଦନ ହେଉଅଛି । ଅମ୍ଭେମାନେ ମଧ୍ୟ ଆଶାକରୁ ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନେତାମାନେ ଏହିପରି ଅମୂଲ୍ୟ ସୁଯୋଗ ଦେଉଥିବେ । ବାବୁ ଗୋପବନ୍ଧୁ ତାଙ୍କର ସୁନ୍ଦର ଗମ୍ଭୀର ବାଣୀରେ ଯେ ଆବାହନ ଓ ଅଭିବାଦନ କଲେ ତାହା କେବଳ ତାଙ୍କଠାରେ ସମ୍ଭବେ । ଏହାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଙ୍ଗୀତଧ୍ୱନିରେ ଉତ୍କଳମାତା ବନ୍ଦନା ଗୀତ ଶୁଣାଯାଏ; ପ୍ରବାସରେ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କ ସମ୍ପ୍ରତି ପ୍ରତିନିଧି ସମୀପରେ ଜଣାଇଲେ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ମିଳନୀମାନଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ଅଭିଳାଷ ଜଣାଇଥିଲେ ।

ଯେଉଁ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ସମ୍ମିଳନୀ ବସିଥିଲା ତାହା ପୂର୍ବଦିନରୁ ପ୍ରସ୍ତାବକ ସମିତିରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିଲା । ବିଷୟ ନିର୍ବାଚନରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟତ୍ର ଦିଆ ଯାଇଅଛି । ମ ପ୍ରସ୍ତାବଟି ସବୁଠାରୁ ପ୍ରଧାନ । ଏହାର ମୂଳ ଓ ସଂଶୋଧନ ୫୦ ହାତରେ ଉଭୟର ପୁନଃଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତୁ ।

ବାସ୍ତବରେ ଗାନ୍ଧିଙ୍କର ସମ୍ପ୍ରତି ବର୍ତ୍ତମାନର ଅନୁସାରେ ଚାଲିବା ଏହାଠାରେ ଅସମ୍ଭବ, ଉତ୍କଳର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ତ୍ୟାଗୀ, ଅସହଯୋଗୀ ସ୍ୱାମୀ ମାନିଲେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ତାଙ୍କ ଉକ୍ତିରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ସ୍ୱୀକାର କରିଅଛନ୍ତି । ସମ୍ମିଳନୀମଣ୍ଡପରେ ଭାଷ୍ଟ ଅନୁବାଦକଠାରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ମନ ଲାଗିଥିଲେହେଁ ଅଳ୍ପ ବାଦ, ବିବାଦ ହେଉ ମଧ୍ୟ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବୁଦ୍ଧି ଜାଗ୍ରତ କରି ନଥିଲା । କାରଣ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯେବେ ସମସ୍ତେ ଭଲଭାବେ ବୁଝିବା ପାଇଁ ଏକ କଥା ଏକାଠା ଏ ପ୍ରକାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରନ୍ତି ତାହାହେଲେ ଓଡ଼ିଶାସଙ୍ଗରେ ଭଲ ଶୃଙ୍ଖଳାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଥାନ୍ତା; କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅମ୍ଭେମାନେ ତାହା ଦେଖିଲୁ ନାହିଁ । ସ୍ୱର୍ଗରୁ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକଙ୍କ ପୁଅ ଝିଅ ସରକାରୀ ସ୍କୁଲ କଲେଜରେ ପଢ଼ନ୍ତି; ଅନେକ ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି, ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟବୋର୍ଡ ଆଦି ଚାକିରିରେ ଅଛନ୍ତି, ପ୍ରସ୍ତାବ ପକ୍ଷରେ ଭୋଟ ଦେଲେ ହେଁ କେତେକେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟନୀତି ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁନାହାନ୍ତି । ଯେବେ ପକ୍ଷରେ ତୁମ୍ଭର ପୁଅ ମାଡ଼ ବଢ଼ି ଅଛନ୍ତି ସରକାରୀ ସ୍କୁଲରେ ? କେବେ ଉଚ୍ଚାରଣ କରନ୍ତି — "ଏଥିଟା ମୋର ଦୁର୍ବଳତା ହୋଇପାରେ"; କିନ୍ତୁ ସେ ଦୁର୍ବଳତାର କୌଣସି ପ୍ରତିକାର କରୁନାହାନ୍ତି । ଜଣେ ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମତରେ ତାଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରିଲ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବିଷୟ ଅଛି ଯେ ନଳେ ଅସହଯୋଗୀ ଏପରି ମହାସଭାର ଯେଉଁ ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ପ୍ରସ୍ତାବପକ୍ଷରେ ଭୋଟ ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକଙ୍କର ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳର ଭାଙ୍ଗ ଜଳାକୁ ପିଇବାର କଥା । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ସ୍ୱୀକୃତ ବସ୍ତୁର ମୂଲ୍ୟ କଅଣ ?

ଏପରି କଲେ ସମ୍ମିଳନୀ ସ୍କୁଲ କଲେଜର କେତେଟା ଆଲୋଚନା ସହାଯର ଚୋଟାଏ ଆଲୋଚନା ସହା କହୁଲେ ଅଯୁକ୍ତ ହେବନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ କହୁଲେ କଥାଟା ଟିକିଏ ବାହୁଡ଼ିବ ।

ମୋଟର ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟନୀତି ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ଦେଶ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହେଁ, ତାହା କାର୍ଯ୍ୟତଃ ଗୁଡ଼ାଏ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛନ୍ତି । ଅହମ୍ମଦାବାଦଠାରେ ଏକାବେଳେ ମଧ୍ୟ ତାହାହିଁ ଦେଖିଲୁ । ତେବେ ଅସଲକଥା ହେଉଛି ଗାନ୍ଧୀପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁମୋଦିତ ଅସହଯୋଗ ଅଳ୍ପ ଉପସ୍ଥିତ ହେବନାହିଁ । ଏହାକୁ ମୂଳରୁ ଏକ ଆଦର୍ଶରୂପେ ବଜାୟ ରଖିବା ଅବସ୍ଥାରେ ଉଚ୍ଚ କୋଟିଏ ଭଲ ସଙ୍କଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରନ୍ତି । ପଞ୍ଚମ ମୂଳ ପ୍ରସ୍ତାବର ପ୍ରଥମ ଅଂଶ ରଖି ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଂଶର "ଅସହଯୋଗନୀତି ଉପରେ ସ୍ଥାପିତ" ଉଠାଇଦେଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ । କାରଣ ଅସହଯୋଗର ଭଲ ସଂଜ୍ଞା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଉ କେହି ଠିକ କରିନାହାନ୍ତି ଏପରି କରିବାରେ ଭିନ୍ନ ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଘଟିବ ହେବ ଏଥ ହେତୁରୁ ସଂଶୋଧନପକ୍ଷର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ନ ପାରୁ; ପଶ୍ଚାତ୍‌ରେ ମୂଳ ପ୍ରସ୍ତାବପକ୍ଷରେ ଯେଉଁମାନେ ଭୋଟ ଦେଇଥିଲେ ତୁଳସୀ ପାଇଁ ଯାଇ ଯେ ଭାବ ପ୍ରକାଶ ଗୋପନରେ ଭରତ ହୋଇଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଉଦାସୀନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ମର୍ମାହତ । ବାଃ ! ହମା କରିବେ । ସତ୍ୟର ଅନୁରୋଧରେ କହିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । କାରଣ ଏପରି କରିବାରୁ ତୁମ୍ଭର ମାନ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଯାଉଛି । ସମ୍ମିଳନୀର ଗୁରୁତ୍ୱ କମିଯାଉଛି ।

ଫଳରେ ତୁମ୍ଭେ ଅଶ୍ରଦ୍ଧାପରେ ଉର୍ଦ୍ଧ ଜୁଗ-ମଣ୍ଡଳରେ ଯାହା ଦେଖ ଭାବ ବାଦ ଓ ବଳ ଜନସଭ ସମ୍ବନ୍ଧ ପ୍ରକାଶରେ ନ ଅସଲେ ତୁମ ତଥା ତେଣୁ ଶୁଣିବେନାହିଁ । ତୁମ୍ଭର ମେଳା ମହୋତ୍ସବରେ ୫ଙ୍କା ପଇସା ଖାଇବାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚଳିଯାଉଛି, କିନ୍ତୁ ତୁମ୍ଭର ଆନ୍ଦୋଳନ ଶିଥିଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେବା ବନ୍ଦ କରିଦିଅ ।

— ✻ —

ସମ୍ମିଳନୀ ସ୍ମୃତି ।

ମଧୁବାବୁ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରକାରର ଦେଶୀ ଲୁଗା ପିନ୍ଧି ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ସମ୍ପ୍ରତି ଖଣ୍ଡି ବ ସନ ୧୯୦୩ ସାଲର; ଚଦରଖଣ୍ଡିକ ଉଙ୍କ ସଙ୍ଗାତ ଖଣ୍ଡିଏ ଶାଲ ଯାହା ଲୁଗା ପଞ୍ଜାବର ସିଂହଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ଏଇଟି କଲୁ ବନ୍ଧୁ ଓ ଶାଲଖଣ୍ଡିଏ । ୧୯୦୮ (?) ସାଲର ତିଆର । ଧୋତିଖଣ୍ଡିକ ଏକର; ଖଦଡ଼ ଲୁଗା । ଏଣୁ ମଧୁବାବୁ ବହୁ କହୁ କହୁରୁ ଛୋଟ କଥା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲେ ଏହି କୋଟଖଣ୍ଡିକ ପିନ୍ଧି ଗତ ୧୮୭୭ ସାଲରେ ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟରେ ଦେଖା ହୋଇଥିଲା ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ । ସେହି ସମୟରେ ଜଣେ ଅଧେ ଏହିପରି ପ୍ରଶ୍ନ ହେବାର ଶୁଣାଗଲା— "ମଧୁବାବୁ କଅଣ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଲଟା କରି ଦେଖାଇବାକୁ ରଖି ଅଛନ୍ତି କି ? ଯେବେ ଦେଶୀ ଲୁଗା ପିନ୍ଧିବାର ଅଭ୍ୟାସ ୧୯୦ ଏବେ ପ୍ରତୁଳ ଲୁଗା ସାଇତିବାର ଲାଭ କଅଣ ?"

* * * *

କ୍ଷୀରୋଦ ବାବୁଙ୍କ ମତରେ ଯେଉଁ ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ଅମ୍ଭେମାନେ ଧାଇଁଛୁ ସେ ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ଆଜିକାଲି କୌଣସିଠାରେ ନାହିଁ ଏ ପୃଥ୍ୱୀ ମଧ୍ୟ ଭାରତରେ ନଥିଲା । ଭଗବାନର ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ସେ ଗୃହାନ୍ତ; ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ଆଜିକାଲି ଧନ ଦରିଦ୍ର ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରଜାଙ୍କ ଭିତରେ ଯେଉଁ ସବୁ ସ୍ୱାର୍ଥବିରୋଧ ଅଛି ସେମାନେ ସ୍ୱରାଜ୍ୟରେ ସେ ସବୁ ଛାଡ଼ି ନ ଥିବେ ନାହିଁ ସେଠିକିଡ଼େ କଲେ ଦନ୍ତ ଯେମନ୍ତ କାନରେ ଫୁସ୍ କରି କହୁଥିଲା— "ବାମନ ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ହାତ ବଢ଼ାଇବା ବୃଥା ସ୍ୱପ୍ନମାତ୍ର" ।

* * *

ଗୋଦାବରୀଶ ବାବୁ କହିଲେ ଦଶରଥ ବାବୁ ୫ମ ପ୍ରସ୍ତାବର ଯେଉଁ ସଂଶୋଧନ ଆଗତ କରିଅଛନ୍ତି ମୌଳିକ ପ୍ରସ୍ତାବସମର୍ଥକ ନୀଳକଣ୍ଠ ବାବୁ ବକ୍ତୃତା ସେପରି କହୁଛନ୍ତି । କଥାଟି ସତ୍ୟ କି ? ଆଉ ନୀଳକଣ୍ଠ ବାବୁଙ୍କୁ ପଚାରିବା ।

* * *

ପଞ୍ଚମ ପ୍ରସ୍ତାବର ବକ୍ତୃତାରେ ମଧୁବାବୁ କହିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ଅନୁସରଣ କରିଥିଲେ ସେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷକ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରଚଳନ କରିପାରିନଥାନ୍ତେ । କେଣ୍ଟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଗାନ୍ଧି ଅନୁସାରେ ଗର୍ଦ୍ଦଭ ସୂତ୍ର ବାଣ୍ଟର ଯେ ସହଯୋଗ କରନ୍ତି । ତାହା ହେଲେ ସେ ଲଙ୍କାକୁ ଯେଉଁ କଲେଜର ପ୍ରତିଷ୍ଠାପକ ସ୍ୱାମୀର ଜନ୍ମ ଦେଇଛନ୍ତି ତାହା ପୁରସ୍କାର କଳେ ।

* * * *

ସୁପରିଚିତ ବାବୁ ଗୋପାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରହରାଜ, ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟଟା ଗୁଳିଥିଲା ସ୍ୱାଧୀନ ସେବୀ କି ସେବକ ବୋଲି କହିବାକୁ ଠିକ ବାହାର କରିନାହାନ୍ତି, କାରଣ ସେବୀ ଅଭିଧାନରେ ଚରିତ୍ର ଶବ୍ଦର ଖରାପ ଅର୍ଥରେ ଲାଗିଥାଏ, ତାହାହେଉ ତାଙ୍କ ପ୍ରହସନ ଦେଖିବାକୁ ଲୋକମାନେ କେତେ ବ୍ୟସ୍ତ ନ ଥିଲେ । ସେ ଭଲ ରେଡ଼ ପାଲ ଚୁଲିଯାଇଛି ।

* * * *

ପଞ୍ଚମ ପ୍ରସ୍ତାବର ପକ୍ଷ ଓ ବିପକ୍ଷ ଭୋଟ ନେବା ସମୟରେ ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ମନ୍ଦିର ସମୁଦ୍ରକୁ ଲାଗିଲା । ପୁଲିସପର ଏ କଣ ? ସ୍ପଷ୍ଟ ହସ୍ତ ଓ ହଣ୍ଡା ମଧ୍ୟରେ ଏ ମୃଦୁ ମନ୍ତ୍ର କେଉଁଠୁ ଆସିଲା ସଲ୍ଲଗ୍ନା କୁମାରୀ ସରୋଜିନୀ ଦେବୀଙ୍କ ଭଗିନୀମାନଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା ହୋଇ ଦେଖାହୋଇଛି । ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରତିଷ୍ଠା; ବ୍ୟଗ୍ର ! ତୋର କୋମଳ ମଧୁର ବାଣୀ ହୃଦୟକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରୁଛି । ତୋପରି ଶତଶତ ଉତ୍କଳ ମହିଳା କେଉଁ ଦିନ ଏହି ଅଧଃପତିତ ଜାତିର ଆଶ୍ରୟ ହେବେ । ଲଜ୍ଜା, ଭୟ ଦୁର୍ବଳତା, ସରସ୍ୱତୀ କୁମାରୀ ଯେବେ ତାହା ହେବ ଅଳ୍ପ ଆଶାରୀ ହେବ ତଥ ? ତୁ ଯେଉଁ "ଅଭେଦ ଦେଇଛୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭଗିନୀଙ୍କୁ କହିବେ ସେଥିଟି ସମସ୍ତଙ୍କ ଶିରୋଧାର୍ଯ୍ୟ ।

* * *

ବାବୁ ଲିଙ୍ଗରାଜ ! ବୃଥା ଚେଷ୍ଟା କାହିଁକି କରୁଛ, ଲୋକମତ ବଡ଼ ସାଂଘାତିକ ଜିନିଷ । ବୁଢ଼ିଆଣି ଜାଲପରି ସୂତ୍ର ୨ ତିଆରି ହୋଇପାଏ କିନ୍ତୁ କଳିଙ୍କରେକର ଲଢ଼ାଇ ଲାଗିଲେ ଛଡ଼ା । "ତୁମେ ସଙ୍କୁଚି କରିବ ବୋଲି" ନାହିଁ ଜାଣି କି ନା ? ଅନ୍ତ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ତାଙ୍କ ବକ୍ତୃତା ତାରିଖରାଇ ଓକିଲବାବୁଙ୍କ ପିଉ କି ନା ? ଇଣ୍ଡ଼ିଆରେ ପାଠ ପଢ଼ା ସିଙ୍କକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଣିବ କି ନାହିଁ ଇତ୍ୟାଦି" ତୁମେ କହିଥିଲ ସତ ଭାଷ୍ଟି ଲୋକେ କାହାର ଦେବେ ପରା ? ଲୋକେ ବନ୍ଧୁଭାବେ ବନାଉଛି ମଧୁବାବୁ, ବନାଉଛନ୍ତି ଗୋପବନ୍ଧୁ ବାବୁ ବୋଲି ବୁଝାଇ ମାଥା ଥାନ୍ତେ କି ?

* *

ବାବ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ ! ଭଲ କଥାଟିଏ କହିଲ ।

ଭାରତ ଉପାଧି ଧରି ଯେଉଁ ସବୁ ଲୋକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ, ସକାଳ ଉପସ୍ଥିତ ସଭାପତି ଏକେଟିକେ ଜଣ ପାଉଛି, ସଭାପତିଙ୍କର ମୁହୂର୍ତ୍ତାଏ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ, ସ୍ୱଂଗ୍ରାମ ମୂଲ୍ୟରେ ଲାଗିଛ ।

*

ରାମ ! ରାମ ! କୁ ସେଠି କାହିଁ କହିବୁ ! "ଚଳୁ, ଚଳୁ, ଚଳୁ, !" କେବେ ଲାଗିଲା, କିଏ କଥା ଜଣେ ? "ଅରେ ମୋ ... ବଳରେଇ ଭୂଇ ଜମିକୁ ଯାଉଛ ଗଲ ? ... ନେଇ ସମ୍ପାଦକସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ହେବା ... କି ବସି ... ବୋଲାଇ ଦେଲେ ... ଜଣେ ... ଉ କଅଣ କରିବୁ ସହକର୍ମୀ ହୋଇ ? "ଲିମ୍ବାସ କାଳାଜ ବନ୍ଧୁର ଯେତେବେଳେ ... କେତେବେଳେ ଚାଳ ଛେଡ଼ି ଦେଉ, ... ମୋତେ ଭାଳେଣ ଦିଆଯାଉ ।

* *

ବାବୁ, ଗୋପବନ୍ଧୁ, କ୍ଷୀରୋଦଙ୍କ ... ସମ୍ମିଳନୀ ମୂଳ ପ୍ରକାଶର ପ୍ରସ୍ତାବ କାହିଁ ... କଲେ ବୁଝିଥିଲେ ଦିଦା ବାଦ ... ମୂର୍ଖ, ସେମାନଙ୍କ ଜେଲରେ ... ସେଠା ମୁକ୍ତି କେବେ ସୁଦ୍ଧ ହୋଇଅଛି ... ବେଳେତ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ସବୁ ... ସ୍ୱୀକୃତ ହୋଇଥିବ । ଅମୁକଙ୍କ ... ଏହି ସବୁ କଥାର ... ପ୍ରକାଶ ... ଏହି ଅଶାକରନ୍ତ ଏବଦ୍ୱାର କଂଗ୍ରେସ ... ଭିତରେ ଗୁରୁକ ଏ ହୁଅ ... ବିରୋଧୀ ବା ଏଥିରେ ଲୋକେ ... ।

× ×

ହେ ଶୁଣ ଦେବଦେ । ... ଇର୍ଷା କଅଣ ? ତମ 'ବା' ଟା ... ନିଜ ଗାଳର ଅପରାଧ କଅଣ ? ... ଚର୍ଷାଙ୍କର ଶାନ୍ତ, ବାନ୍ତ ମୁର୍ତ୍ତି ... ଶୋଭା ପାଉଥାଏ । ତେବେ ... ଅସହଯୋଗିମାନଙ୍କ ହୃଦୟଙ୍କ କାହିଁକି ... ଦେଉଛ ? ବାଦ ନା ଭ୍ରମବଶତଃ ଅ... ଟେକିଲ ଦେଲ । ବଡ଼ ଦୁଃଖର କଥା !

* * * *

ଏ ଧୁମୁଷା ଧୁମୁଷା, ... ଛଏ ? ଜୁଟକର ଯେଉଁପରି । ... ମାରି ଦେଇ ବୁଝୁଛ ବସୁଛନ୍ତି । ... ସଲାମ ! ସଲାମ ! ଅମେ ସବୁ ପୋଲିସ କାମ ... କଥା ହେଉଛି ଭାତ, ଦରକାର ନାହିଁ । ମିଛେ ... ଗାଳିଟାଏମାନ ଏଠି ଦେଇ ଦେଇ ... ସ୍ୱାବମକୁ ପଢ଼ିବ ଯାହା ସ୍ୱର୍ଗ ଭରିବ ।

* * *

ଆଗୁର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲଚନ୍ଦ୍ର "ଭୂପତିଙ୍କ, ... ସେ କ ସୁଲ ବାହାରୁ ଉଦ୍‌ବେଗିଲ କରିଥିଲେ ... ଭଣ୍ଡ ବାହାରୁଥି ବହୁତ ଜନଗଣ ... ଶରଣ, ଅଇ ୨ ବନ୍ଧନର ମସ୍ତକେ ... ଏ କଥାଟା ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କର ସଭାଗୀ ... କ ସତ୍ୟମୂଳକ ନୁହେଁ । ଶମ୍ଭୁ ଜଣକେ ଅଭିଯୋଗ କରୁଛି ... ଘଟଣା ବୃତ୍ତିରେ ... ସଂଶୋଧନ କରୁଛେ ।

ପଣ୍ଡିତ ନୀଳକଣ୍ଠଙ୍କ ମତରେ ଖଦଡ଼ ... ପାଇଁ କେ ଏକୁପର ସାହାଯ୍ୟପ୍ରଦ । ସେ ... ଗଦର ନ ଚିନ୍ତରେ ଯେ ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ମୋତେ ଦେବ ନାହିଁ ଏହା ମୁଁ କହୁନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ... ଚୋଟାଏ ଖଦଡ଼ ଦରକାର ସାହା ... ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟାଏ ଏକଥା ଅନୁଭବ ଅସିବ । ଖଦଡ଼ ତ ହୋଇ ... ଅନ୍ତତ ଯେତେ ସିନ୍ଧୁର ଚେଷ୍ଟା ହୋଇଥିଲେ ତାହାମଧ୍ୟ ହୋଇଯାଉଥାନ୍ତା !

* * *

ଉଲ୍ଲୋଚ ବଣିଷ୍ଟ କର୍ଣ୍ଣଜିତ୍

—୦—

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

ବିଶେଷ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକାରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଛପାଇବାର ନିୟମ ଯଥା—

ପ୍ରଥମବାର ସକାଶେ ଇଂରାଜୀ ପଙ୍କ୍ତି ପ୍ରତି ୫୦ । ଦ୍ୱିତୀୟବାର ସକାଶେ ୫୦ ଓ ତୃତୀୟବାର ସକାଶେ ୫୦ । ...

ଦୀପିକା ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ।

ଉତ୍କଳଦୀପିକାର ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକ-ଗ୍ରାହିକାମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ ଯେ ସେମାନେ ପତ୍ର ପଠାଇବା ସମୟରେ ... ଗ୍ରାହକ ନମ୍ବର ଲେଖିବେ ।

ମ୍ୟାନେଜର ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ପ୍ରେସ ।

ଗାଲେ ର ଟ୍ୟାବଲେଟ୍.

ମେସିନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ, ... ଟ୍ୟାବଲେଟ୍ ମେସିନରୁ ଖରିଦ କରନ୍ତୁ ।

R. B. Sey & Co.
14 A Dehi
Serampur Road
Calcutta

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଉତ୍କଳର ଦୁର୍ଗାପୂଜା ... (୧) ... (୨) ... (୩) ... (୪) ...

No. 151

Hollow Ground Razor Free of Charge.

Each tablet will give an ink-pot of brilliant blue black ink. Each gross or 144 tablets is packed in a fancy printed tin box. Price Re 1-12 postage 7 as. Anyone taking one such gross will get as reward one strong durable hollow ground razor with a fine case. This razor does not require whetting and also it is free from rust. Trial solicited.

Teachers & Co.
Post Box 7808, Bowbazar.
CALCUTTA.

ନୋଟିସ ।

କଲିକତାରେ ନୂତନ ଉଦ୍ୟମ ।

... ଔଷଧ ... ପତ୍ର ଲେଖନ୍ତୁ ।

ଓ ଅଣ୍ଡା ଫାର୍ମାସି
... ଷ୍ଟ୍ରିଟ୍ କଲିକତା ।

କୋଟିଁବ ହାର୍ଡ ସୁନ୍ଦରୀ

(ବଳ ସହ୍ରଣୀ ମହାରାଜଙ୍କ ଉତ୍କଳ)

ପ୍ରବନ୍ଧ-ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର

ମହାରାଜଙ୍କ ... ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ ...

B. DAS & Co.
Engineers, Contractors & Agent
Chandnichauk, Cuttack.

... ଅଟେ ।

ନୋଟିସ

ଦୀପିକା ... ଉତ୍କଳଦୀପିକା ।

ବ ୨ ମଲ୍ଲ ... ମୂଲ୍ୟ ... ।

Student's Store
Post Box 7889
Bowbazar
Calcutta

ନୋଟିସ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ! ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ! ...

No. 216   5-7-24

WANTED.

Applications with testimonials invited by the undersigned for the post of a sub-Assistant Surgeon on Rs 80-5-110 with free quarters.

J. H. Price,
Superintendent,
Keonjhar State,
Orissa.

No. 244   5. 7. 24

NOTICE.

Wanted a Local Indian Doctor for the Nampo charitable dispensary under the Bainchee Tea Estate on Rs 60/- a month with free quarters.

None need apply who has not passed the departmental Medical Examination from any recognised school.

All applications with copies of testimonials and deploma shall be received up to 7th July 1924 by the Civil Surgeon Balasore.

General Manager,

No. 240   5-7-24.

NOTICE.

Wanted a Sub-Inspector of Schools for the Pal-lahara State on a monthly salary of Rs. 30-with an annual increment of Re 1- plus Rs. 10- as horse allowance and free quarters. Non need apply who has not passed at least the Matriculation Examination. preference will be given to trained men. Applications will be received by the undersigned till 20th July next.

Superintendent,
Pal-Lahara State,
Orissa.

ନୋଟିସ । ...

ନୋଟିସ ।

ଗାହୁର ମଳମ ।

...

G. H. FARUQ
Qazi Street, Bijnor.

Digitized by srujanika@gmail.com

ନୀଲାମ ଇସ୍ତାହାର ।

[illegible]

ଫେହରିସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି

[illegible]

—୦—

[illegible]

ନୋଟିସ ।

[illegible]

[illegible]

Robinseyne & Co,
P. O. Intaly
Calcutta

ସରସ୍ୱତୀ ସାହିତ୍ୟ ମନ୍ଦିର ।

[illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

গুণের পরীক্ষা

দুই সপ্তাহ মাত্র, স্বর্ণ-ঘটিত

অমৃতকুণ্ড সালসা

সেবন করিয়া আপনার দেহ ওজন করিবেন।
দেখিবেন ওজন পূর্ব্বাপেক্ষা বৃদ্ধি পাইতেছে।

ଜ ୫୦ ମୁଦ୍ର

ତା ୨୮।୧।୨୪

[illegible]

ମହାରାଜାଙ୍କ ୫୫ ।

[illegible]

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମହାରାଜ [illegible]

[illegible]

ମୂଲ୍ୟ ୧ ଶିଶି ୫ ୧ ୧ ଟଙ୍କା   ମାଶୁଲ ୫ ୦୧

୩ „ ୫ ୨୮   „ ୫ ୦୧୯

୧୨ „ ୧୯ ୧   „ ୫ ୨୮

[illegible]

No. 20

Imperial bank of India

BANKERS OTHE GOVERNMENT OF INDIA

uthorise Capital. - - - - -	= Rs. 11,25,00,000.
a.d up Capital. - - - - -	Rs. 5,63 250
eserve Fund. - - - - - -	Rs. 4,01,79,005
eserve iability of shareholders. - - -	Rs. 5,61,72,750.

R NCHES in all principal towns of India, Burma and Ceylon
URRENT ACCOUNTS opened free of charge
IXED DEPOSITS received at interest
AVINGS BANK. Small sums received at interest-
Present rate 4 o/o P. A
OVERNMENT AND OTHER SECURITIES received for
fe custody. Purchases and sales effected. Interest and
vidends collected and credited to account or remitted
cording to instructions.
RAFTS AND TELEGRAPHIC transfers issued.
OANS granted on approved security and all genera
nkingbusiness transacted.

Rates and rules on application

to the Officer in Charge.

CUTTACK BRANCH.

Situated Collectorate building.

ସ୍ୱରାଜ ଔଷଧାଳୟ

ସତ୍ୱାଧିକାରୀ ଡାକ୍ତର ଶ୍ରୀ [illegible]

ଏଣ୍ଟି ମେଲେରିଆ ମିକ୍ସଚର

ମେଲେରିଆ ରୋଗରେ [illegible]

[illegible]

ସ୍ୱରାଜ ଔଷଧାଳୟ

୬୨୧ ମୁଦ୍ର

ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର ରସ ।

[illegible]

ମେଲେରିଆ, ପ୍ଳୀହା ଓ ଲିଭର [illegible]

[illegible]

ଡାକ୍ତର [illegible]

26

ନୋଟିସ ।

—୦୫୦—

[illegible]

ଜୟମଙ୍ଗଳା—

ସମାଜର ଉନ୍ନତି ।

[illegible]

୭ ମୁଦ୍ର

ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୟୀ ଇଙ୍କ୍

[illegible]

Sworna mayee
Ink Store
14 Deb
serampur Road
Intaly
calcutta

ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୟୀ ଇଙ୍କଷ୍ଟୋର
କଲିକତା ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ଗୃହ ଚିକିତ୍ସା

ଶିଶୁରକ୍ଷା— ଏହି ପୁସ୍ତକ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ... ଶିଶୁମାନଙ୍କ ... ଭାତ, ... ଚିକିତ୍ସା ... ମୂଲ୍ୟ ୫ ... ମାସୁଲ ୦/୦ [illegible]

ସ୍ତ୍ରୀ ଚିକିତ୍ସା— ଏହି ପୁସ୍ତକରେ ... ଔଷଧମାନ ... ଗର୍ଭିଣୀ ... ମୂଲ୍ୟ ୫ ... ମାସୁଲ ୦/୦ [illegible]

ଗୃହସ୍ଥ ଚିକିତ୍ସା— ଏହି ପୁସ୍ତକରେ ... ମୂଲ୍ୟ ୫ ... ମାସୁଲ ୦/୦ [illegible]

ଶ୍ରୀ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଦାସ ବୈଦ୍ୟ ।

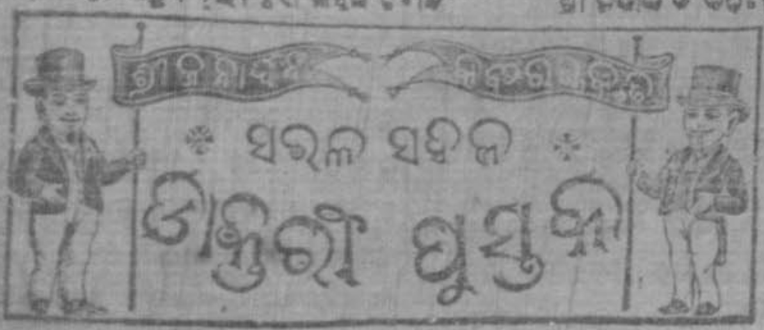

... ଚିକିତ୍ସା ... ଔଷଧ ... [illegible]

ଶ୍ରୀ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଦାସ ବୈଦ୍ୟ

କୋକଶାସ୍ତ୍ର ବା ଆଦିଶାସ୍ତ୍ର ।

... [illegible] ... ମାସୁଲ ୫ ...

ଶ୍ରୀ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଦାସ ବୈଦ୍ୟ

କାମାଖ୍ୟା ତନ୍ତ୍ର ବା ବଶୀକରଣ ତନ୍ତ୍ର

... [illegible] ...

ଶ୍ରୀ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଦାସ ବୈଦ୍ୟ

ମୁ: ... କଟକ
ପୋ: ...

ନୋଟିସ ।

ଡାକ୍ତର ଜେ: ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ... ଔଷଧ ... ମୂଲ୍ୟ ... ଉଚିତ । ... ପଠାନ୍ତୁ ।

Dr. J. Pattanaik & Sons.
Tusura. P. O. Balangir,
Dt. Sambalpur. B. N. Ry

Ulcerine

No free from Mercury Copper sulphur
OPERATION, NO
BANDAGE NO DRESSING. A

Sovereign remedy for all sorts of boils sarbun sinuses gangrenes whitlow, ceetoscle, piles, fistula, bedsores necrosis, buboe syphilis burns, cuts ect. On application; tmay also be taken internally as the best blood puri, fier, relieves pain of poisoneus boils and ulcers magically in a day. It plays miracle in Syphilis and Burns ask for free particulars.

Price Rs 1-4 per bottle
Postage Extra.

Baboo Atulchandar Gangooly Professor Ravenshaw College Cuttack chemist says—Ulcerine contains no mercury, copper, sulphur.

KEEP YOUR EYE.

From any trouble cataract Cornea ulcer iritis, Glauctoma, Redness etc, with ... by our safe remedy of nature Lotus Honey, one dram Rs. 2-8 ... drams Rs 4 Postage Extra,

Ask for freeparticular,

Heli ... Ulcer Kendl | New formula & Co. Kali Bag ...

ବିପଦବନ୍ଧୁ ଔଷଧାଳୟ ।

... ଔଷଧ ... [illegible]

ଶ୍ରୀ ... ଦାସ
ଶ୍ରୀ ... ଦାସ ।

... ଘଣ୍ଟା ... ଗୋଟା ... ମୂଲ୍ୟ ... [illegible]

Sulav Agency
No. 136 Upper Chitpur
Hatkhola Calcutta

ବିଜ୍ଞାପନ

... [illegible] ...

Digitized by srujanika@gmail.com

ନିଖିଳ ଭାରତ କଂଗ୍ରେସ କମିଟି ।

ପାଠକମାନେ ଜାଣନ୍ତି ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଇଦଳର ... ଅହ୍ମଦାବାଦ- ... Working Committee ...

[illegible]

ଉତ୍କଳ ପ୍ରାଦେଶିକ ସମ୍ମିଳନୀ ।

ଅଭ୍ୟର୍ଥନାସମିତି ସଭାପତିଙ୍କ ଅଭିଭାଷଣ ।

ଆଗ୍ରହ ଯୁବକ ଓ ସମବେତ ଭଦ୍ରମଣ୍ଡଳୀ

ଆଜି ଉତ୍କଳର ରାଜନୈତିକ ଜୀବନରେ ... ଦିନ । ...

[illegible]

Split by PDF Splitter

ଉତ୍କଳବାସୀ ଆପଣମାନଙ୍କର ବିଶେଷ କିଛି ସୁବିଧା କରି ପାରିନାହିଁ । ଦରିଦ୍ର ଓଡ଼ିଆ ଦେଇ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ କରୁଛି, କିନ୍ତୁ ତାର ଏତିକି ଆନନ୍ଦ, ମୁଁ ରାଜ ନୂତନ ସ୍ୱରୂପ ଅନ୍ତରତମ ଦ୍ୱାର ଉନ୍ମୁକ୍ତ କରି ଆପଣମାନଙ୍କ ପାଦରେ ପୁରଣ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ଏବଂ ମୁଁ ଜାଣେ ଆପଣମାନେ ତ କ୍ଷୁଦ୍ର ଭାବୁ ଓ କ୍ଷମା କରିବେ, ତାର ଏ ଅନ୍ତରର ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ଗ୍ରହଣ କରିବେ ।

ଆଜି ଏ ସୁବଦନରେ ଆମର ଆନନ୍ଦ କରିବାର ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ କାରଣ ଅଛି । ଆଜି ଏ ମହୋତ୍ସବରେ ଆମର ଅତିଥି ଆଗ୍ରହ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲଚନ୍ଦ୍ର—ଦରିଦ୍ରର ବନ୍ଧୁ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲଚନ୍ଦ୍ର, ଆଜି ଦରିଦ୍ର ଉତ୍କଳର ମଧ୍ୟ ଲୋଚନରେ ଆଗ୍ରହ । କିଏ ନ ଜାଣେ, ବଙ୍ଗ ବାହାରିକି ସମଗ୍ର ଭାରତର ଉଦ୍ଧାର ପାଇଁ ସେ କଳର ଭକ୍ତ ବନ୍ଧୁ ? କିଏ ସମସ୍ତ ଜନନ ଦେଉଅଛନ୍ତି, କିଏ ନ ଶୁଣିଥିବ ସେ ଜଙ୍ଗଲ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ, ଜଳପ୍ଳାବନରେ ଜଣ ଛଟ୍ଟର ପ୍ରାଣରକ୍ଷା ପାଇଁ କେଉଁ ପ୍ରାଣକୁ ଭୁଲି ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ଦେଇଥିଲେ ଲାଗିଥିଲେ, କିଏ ବା ନ ଜାଣିଥିବ, ଏବେ ମହାତ୍ମାଙ୍କ ଡାକରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରାଣର ଅନେକ ଜଳିଯାଇ ଆଜି ସେହି ଅଲଳର ମହିମା ଦେଶରେ ପ୍ରଚାର କରିବା ପାଇଁ ସେ ତାଙ୍କର ସର୍ବସ୍ୱ ଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳର ଦାରିଦ୍ର୍ୟ କ୍ରମେ ମହି ଗଲ ନେଇବାକୁ ଲାଗିଛି, ବଢ଼ି, ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ, ମ୍ୟାଲେରିଆ ଏସବୁ ତାର ସମସ୍ତ ସାର ଶୋଷଣ କରିନେଉଛି, ଆଜି ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁପାରେ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପରି ଉତ୍କଳ ବନ୍ଧୁକୁ ଧନ୍ୟ ମଣୁଛି । ଗତବର୍ଷ ବନ୍ୟାରେ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧି ଉତ୍କଳକୁ ସନ୍ଦେଶ ପଠାଇଥିଲେ । ଖଦଡ଼ ଉତ୍କଳର ଦୁଃଖ ଘୁଞ୍ଚାଇବ । ଆଜି ଭଲ ଜାଣୁ ଯେବେ ଉତ୍କଳ ସବୁ ? ଅରଟ ଚଳାଏ, ତାହାର ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ମୋଚନ ହେବ, ସମଗ୍ର ଭାରତର ଅନ୍ନ ଭଣ୍ଡାର ହୋଇପାରିବ । ଏହାକୁ କେଉଁ ସୁବିଧା ଭାବରେ ସେ କଥାର ବିଷୟ ବୋଲି କହିଥିଲେ । ଆଜି ସେହି କାର୍ଯ୍ୟର ପରିଚାଳକ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ବାଣୀ ପାଇ କଣ ହୋଇପାରେ ?

ଆଜି ଏ ଆନନ୍ଦର ମାଝା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ, ଭାରତବର୍ଷରେ କର୍ମଶାଳାରୁ ଦେଶଭକ୍ତ ପଣ୍ଡିତ ଗୋପବନ୍ଧୁ, ଦାସ ଓ ତାଙ୍କର ସହକାରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଭାଗୀରଥି ମହାପାତ୍ର ସେଠାରୁ ଆମ ସହିତ ମିଳିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ବିଶେଷଭାବରେ କ'ଣ ବା ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରିବୁ ? କେବଳ ଅଭ୍ୟର୍ଥନାରେ ସେ କ'ଣ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବେ ? ସେ କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ଦୁଇଟି ବର୍ଷ ଏ ଜେଲ୍ ଭୋଗିଲେ, ଆଜି ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ ସଫଳ କରିବାପାଇଁ ଉତ୍କଳବାସିଙ୍କୁ ଦୃଢ଼ସଙ୍କଳ୍ପ ଦେଖିଲେ, ସେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବେ ପରା ?

ମହାତ୍ମାଙ୍କଦ୍ୱାରା ଆଦିଷ୍ଟ ହୋଇ କଂଗ୍ରେସ ଯେତେବେଳେ ଅସହଯୋଗ ମହାମନ୍ତ୍ର ଗ୍ରହଣ କଲା, ସେତେବେଳେ ସେଦିନ ଉତ୍କଳ କଂଗ୍ରେସରେ ପ୍ରଥମେ ଯୋଗ ଦେଇ କହିଥିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବନାହିଁ, । ଅବଶ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ ଗୋଟିଏ ଜାତି, ଏ ଜାତୀୟତାର ଉତ୍କଳର ପ୍ରାଣରେ ମଧୁକାରୁ ଶ୍ରୀମାଣରେ ଜାଗରିତ କରାଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଉତ୍କଳ ଭାରତର ଗୋଟିଏ ଅଂଶ, ଭାରତର ସୁଖ ଦୁଃଖରେ ସେ ଦୁଃଖୀ, ଭାରତର ସ୍ୱରାଜ୍ୟସ୍ୱଭରେ ତା'ର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଛି, ଏ କଥା କେବଳ ମହାତ୍ମାଙ୍କ ବାଣୀ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ପ୍ରାଣରେ ଆଣି ଦେଇଛି । ସେହି ସ୍ରୋତରେ ଉତ୍କଳ ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବରେ ଭସାଇଦେଇଛି । କଂଗ୍ରେସ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିବାକୁ ବିଶେଷ ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛି । ସରକାରୀ ଶିକ୍ଷାବର୍ଜ୍ଜନ, ସରକାରୀ କଚେରୀ ପରିତ୍ୟାଗ, ବିଦେଶୀ ବସ୍ତ୍ରବର୍ଜ୍ଜନ ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉତ୍କଳ ବେଶ ସଫଳ ହୋଇଅଛି । ଅନେକ ଛାତ୍ର ସରକାରୀ ଶିକ୍ଷା ଛାଡ଼ିଦେଇଛନ୍ତି, ଓକିଲମାନେ ବ୍ୟବସାୟ ଛାଡ଼ିଦେଇଛନ୍ତି, ଗ୍ରାମେ ଗ୍ରାମେ ଘରେ ଘରେ ଚରଖା ଅରଟ ଚଳିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରୁଅଛି ଓ ପଞ୍ଚାୟତ ଦ୍ୱାରା ମାଲିମୋକଦ୍ଦମା ଫଇସଲା ମଧ୍ୟ ଅନେକ ପରିମାଣରେ କରିଅଛି । ଏଥିରେ କେହି ଅତ୍ୟୁକ୍ତି କରିବେନାହିଁ ଯେ ଅସହଯୋଗ ପ୍ରଭାବରେ ଆଜି ଉତ୍କଳର ପ୍ରାଣରେ ନୂତନ ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାର ହୋଇଛି ଓ ଉତ୍କଳ ଆଜି ସ୍ୱରାଜ୍ୟଯଜ୍ଞରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏହାର ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ଆଜି ଆପଣମାନଙ୍କ ଏ ସମ୍ମିଳନୀ ଉତ୍କଳରେ ଦମନନୀତିର ଯେ ସ୍ରୋତ ବହିଯାଉଛି, ତା ଭାରତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ପ୍ରଦେଶରେ ଦେଖା ହୋଇନାହିଁ, ଯାହାକୁ କେହି ନୁହେଁ ଓ ଉତ୍କଳବାସୀ ଓ ଉତ୍କଳକର୍ମୀବୃନ୍ଦ ତାହା ସାହସରେ ବରଣ କରିଛନ୍ତି । ବନ୍ଦୀମାନେ ଅଭିଯୋଗସମୂହରେ ଓ କଟକ, ପୁରୀ ବାଲେଶ୍ୱରର ସବଡିଭିଜନ ସମୂହରେ ଅନେକ ଲୋକ ଅସହଯୋଗୀଙ୍କୁ କାରାଗୃହରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ସତ, କିନ୍ତୁ ସତ୍ୟକଥା ଲୁଚେ ନାହିଁ, ଦେଶବାସୀ ସେ କୁଚକ୍ରରେ ଧରାଣ ପଡ଼ି ନାହାନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳର ସମସ୍ୟା ।

ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ସଫଳ କରିବାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଦେଶରେ କେତେକ କେତେକ ପ୍ରାଦେଶିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଅଛି ବାଧକ ଥାଏ, ଉତ୍କଳର ସେପରି କେତୋଟି ସମସ୍ୟା ଅଛି । ଏବେତ ଉତ୍କଳବାସୀ ଦରିଦ୍ର । ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ବଢ଼ି, ମରୁଡ଼ି, ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଲାଗିରହିଛି, ତାହାପରେ ମ୍ୟାଲେରିଆ, ଅଗ୍ନି ଏମ କ୍ରମେ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକୁ ଛାରଖାର କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲାଣି, କିନ୍ତୁ ଏ ସମସ୍ୟାରେ କାତର ହେବାର କୌଣସି କାରଣନାହିଁ । ଆଜି କଂଗ୍ରେସର ଯେ ଗଠନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବେଶ ଆଗରେ ଅଛି, ତାହା ଯଦି ଉତ୍କଳ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇପାରେ, ତେବେ ଏ ସମସ୍ୟାର ଶୀଘ୍ର ସମାଧାନ ହେବ ।

ସମସ୍ତେ ଶୁଣିଥିବେ ଆଜି ବଙ୍ଗଳାର ନାନା ଅଞ୍ଚଳରେ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲଚନ୍ଦ୍ର, ସୁଭାଷଚନ୍ଦ୍ର ଆଦି ବନ୍ୟା ଓ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର କବଳ କବଳରୁ ଲୋକଙ୍କ ରକ୍ଷା କରୁଛନ୍ତି । ଯାହାର ରକ୍ଷା ସେତିକି ସେ ସାମାନ୍ୟ ସୂତା କାଟି ଭବିଷ୍ୟ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବେ ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦମ୍ପୋଦ ହୁଡ଼ିଛ ସ୍ଥାନରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଖଦଡ଼ କମିଟିର କର୍ମୀ ଦେଖନ୍ତୁ । ଆଜି ଉତ୍କଳ ସେହିପରି କେଉଁ ପଥ ଅବଲମ୍ବନ କରି ପ୍ରମାଣ କରନ୍ତୁ, ତେବେ ମହାତ୍ମାଙ୍କ କଥା ସଫଳ ହେବ ।

ଅବଶ୍ୟ ଉତ୍କଳରେ କରୁଛନ୍ତିରେ ଯେତିକି ସୁବିଧା ଅଛି, ସେତିକି ଅସୁବିଧା ଅଛି, ଅବସ୍ଥରେ ମଣ୍ଡଳୀ ଓଡ଼ିଆ ଭୂଇଁଗଡ଼ଙ୍କୁ, ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁଣୀ କଳର ଅରଟ ଓଡ଼ିଆର ଘରେ ଘରେ ଅଛି ସତ, କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଆ ବଜାରକୁ ଚଳାଇବାକୁ ଭୁଲିଯାଇଛି । କଟା ଖଣ୍ଡି ସୂତା କାଟିବା ସହଜ ନୁହେଁ, ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉତ୍କଳବାସୀ ଖଦଡ଼ବ୍ୟବହାର ଆବଶ୍ୟକ ତଥା ନିଜ ଜମିରେ କରିବ ଉଚିତ । କପା ଚାଷ ଅଧ୍ୟ ସହୁଥିବେ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲଣି ଏବଂ ଯଦି ସମସ୍ତେ ଏହିପରି ଭାବରେ ଦେଖିବେ କରି ପାରନ୍ତି, ତେବେ ଖୁବ୍ ଅଳ୍ପ ସମୟମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳର ଘରେ ଘରେ

ଲୋକେ ନିଜର ଲୁଗା ନିଜେ କରି ସ୍ୱରାଜର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଯୋଗାଇ ପାରିବେ ।

ପରମୁହୂର୍ତ୍ତରୁ ଅବାଞ୍ଛିତରେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଦ୍ୱାରା ଦେଶରୁ ତଡ଼ିବା ଦରକାର ମାତ୍ର । ଏ ସରକାରଠାରୁ ଏ ବିଷୟରେ ପ୍ରତିକାର ଲୋଡ଼ିବା ବୃଥା । ଯେ ସରକାର ରାଜକୋଷର ଅଧିକ ଭାଗରେ ଟଙ୍କା ସୈନ୍ୟବିଭାଗରେ ଲଗାଇ ଦେଉଛନ୍ତି, ଯେ ସରକାର ସବୁବେଳେ ଭାବୁଛନ୍ତି ସେ କାଳେ ସୈନ୍ୟବିଭାଗ ଉଠାଇଦେଲେ ରାଜତ୍ୱ ତୁଟିଯିବ, ସେଥିପାଇଁ ସୈନ୍ୟ ବିଭାଗ ରଖିଛନ୍ତି ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଟଙ୍କା କହୁଁଛନ୍ତି, ବରଂ ଜନଗଣ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଉନ୍ନତି କରାଇବାପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ କି କମନ କୋଡ଼ି ଉପରେ ନଜରଦାରୀ ଲଦୁଛନ୍ତି, ସେ ସରକାର ଯେ ଲୋକ ମଲେ ତାର ପ୍ରତିକାର କରିବ ଏହା ଅସମ୍ଭବ । ଆଜି ବଙ୍ଗଦେଶରେ ସେହିଭଳି ଭୁଲି ତାଙ୍କର କଲ୍ୟାଣର ଜନ୍ମ ମ୍ୟାଲେରିଆକୁ ତଡ଼ିବାପାଇଁ ଗ୍ରାମ୍ୟ ସଂଗଠନ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି, ଗ୍ରାମେ ଗ୍ରାମେ ସମବାୟ ସମିତିମାନ ଗଢ଼ୁଛନ୍ତି, ଏଥିରେ ସେମାନେ ବିଶେଷ ସଫଳ ହୋଇଲେଣି, ଆଜି କଂଗ୍ରେସ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଗ୍ରାମ୍ୟ ସଂଗଠନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯଦି ମନ ଦେଇ ଉତ୍କଳବାସୀ କରନ୍ତି, ଯଦି ଗ୍ରାମେ ଗ୍ରାମେ କଂଗ୍ରେସ ସମିତିମାନ ଗଢ଼ି ଗ୍ରାମର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉନ୍ନତ କରିବାରେ, ଗ୍ରାମର ଆର୍ଥିକ ଓ ସାମାଜିକ ଉନ୍ନତି କରିବାରେ ଲାଗିପଡ଼ନ୍ତି, ତେବେ ଅଚିରେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଏଠୁ ଉତ୍କଳ ଛାଡ଼ିପଳାଇବ ।

ଦେଶର ସମସ୍ୟା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ କଂଗ୍ରେସରେ ଦୁଇ ପକ୍ଷ ହୋଇ ଗଲା ବୋଲି ଲୋକେ ପଡ଼ଯାଉଛି । କେହି କହୁଛନ୍ତି କଂଗ୍ରେସ ଭାଙ୍ଗିଯିବ, କ'ଣ ବା ଏ କାହିଁକି ବର୍ଜ୍ଜନ ହେଲ ଯେ ମତଭେଦ ହୋଇଛି ଅସହଯୋଗୀଙ୍କୁ, କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ କଂଗ୍ରେସ ଭାଙ୍ଗିବାର କୌଣସି ଆଶଙ୍କା ନାହିଁ ବା ଆତଙ୍କ ପଡ଼ିବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ । ରାଜନୈତିକ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଏ ସ୍ୱାଭାବିକ ନିୟମ । ଯେମିତି ନଦୀର ସ୍ରୋତ ବଢ଼ି ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଧାରରେ ବଢ଼ି ବୁଲିଯାଇଥାଏ, କ୍ରମେ ପାଣି କମିଗଲେ ଗାଈକଛ ଭାଙ୍ଗି ନୁଆ ନୁଆ ଧାରରେ ବହିଯାଏ, ପୁଣି ବେଶୀ ବଢ଼ି ହେଲେ ସବୁ ଜଳ ପାଣି ଏକ ହୋଇ ଗୋଟିଏ ସ୍ରୋତରେ ନିଜର ଗନ୍ତବ୍ୟ ପଥରେ ମାଡ଼ିଯାଏ ଏ ସେହିପରି ।

ଯେତେବେଳେ ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ଆନ୍ଦୋଳନ ଦେଶବାସିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଢ଼ିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା, ଅସହଯୋଗୀମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନ ହୋଇ କାଉନସିଲ୍ ଭାଙ୍ଗିବାର ଆନ୍ଦୋଳନ ନାନାପ୍ରକାର ଖାଣ୍ଡାଖାଣ୍ଡି କରୁଛନ୍ତି, ପୁଣି ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ ଆନ୍ଦୋଳନର ବେଗ ବଢ଼ିଲେ, ଶୀଘ୍ର ଗୋଟିଏ ସ୍ରୋତରେ ପରିଣତ ହେବ ଏବଂ ଭାରତର ମୁକ୍ତିର ପଥ ଫିଟିଯିବ ହେବ । ଏ ମତଭେଦ ଉତ୍କଳକୁ ବାଧାଦାୟକ ସତ, କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ କଥା ମନେ ରଖିଲେ ଏ ମତଭେଦ ଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟରେ କୌଣସି ବାଧା ଦେବନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳ ଦେଶର ମଙ୍ଗଳପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବାଟରି ଚାଲି ମଣୁଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଦଳ ଦେଶପାଇଁ ମରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଲୋକର ନିଜର ମତକୁ ଠିକ୍ ବୋଲି ଭାବୁଛି, ଅନ୍ୟଦଳ ତାର ମତକୁ ସେହିପରି ଠିକ୍ ବୋଲି ଭାବୁଛି । ଏଥିରେ କଳହର କିଛି କାରଣ ନାହିଁ । ଯେଉଁଟି ସତ୍ୟ ଓ ଠିକ୍, ଶୀଘ୍ର ତା ଜଣାପଡ଼ିଯିବ, ତାର ସଫଳତା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଯିବ ଏବଂ ସେହି ସତ୍ୟକୁ ଆଶ୍ରୟକରି ପୁଣି ସମସ୍ତେ ଗୋଟିଏ ସ୍ରୋତରେ ମିଶିବେ ।

ଦେଶମିଶ୍ରଣ ।

ଉତ୍କଳ ରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ସମସ୍ୟା ଅଛି । ସେହିଟି ତା'ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥାଯୋଗୁଁ ତା'ର ଜାତୀୟ ଉନ୍ନତିର ଉନ୍ନତିରେ ବାଧା । ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ସରକାରୀ ପ୍ରଦେଶରେ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ହୋଇ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶଟି ଅଛି । ସେଥିପାଇଁ ଅନେକ ଅସୁବିଧା । ଅବଶ୍ୟ କଂଗ୍ରେସ ଭାଷାନୁସାରେ ପ୍ରଦେଶମାନ ଗଠନକରିଛି, କିନ୍ତୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଣେ ଭାରତ କଂଗ୍ରେସକମିଟିଙ୍କରେ ଆନ୍ଦୋଳନ ସୀମାନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଇତ୍ୟାଦିସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ, କଂଗ୍ରେସକାର୍ଯ୍ୟରେ ନାନାବାଧା ପଡ଼ୁଅଛି, କିନ୍ତୁ ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ହେବାପୂର୍ବରୁ ଗୋଟିଏ ଶାସନାଧୀନରେ ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଆଭାଷୀ ଏକତ୍ର ହେବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଏ ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ଭରସା ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଶୋଇଲେ ଉପାୟ କରି ତାହାକୁ ଏକାଠି କରିଦେଲେ କାଳେ ବାଧା ଉଠିପଡ଼ିବ, ସେହି ଭୟରେ ଏହା ସରକାର କରିବନାହିଁ । ତେବେ କୌଣସି ବିଶେଷ ଅତ୍ୟାଚାର ହେବାପାଇଁ ସେପରି ବଙ୍ଗବିଚ୍ଛେଦସମୟରେ ତୁମୁଳ ଆନ୍ଦୋଳନ, କୋଲହାପୁରେ ଓ ବରଦା, ନାଗପୁର ବା ଅକାଲି ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ବା ଆସାମରେ ମିଲଣାଦୀଙ୍କମାନଙ୍କ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ହୋଇଥିଲା, ସେହିପରି କିଛି ନ କରିବାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ସରକାରଙ୍କ ଟନକ ଚମକ ହେବନାହିଁ । ମୁଁ ଯାହାହେଉ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଏପରି ଭାବରେ ହେବନାହିଁ ଯେପରି ସ୍ୱରାଜ୍ୟସଂଗ୍ରାମ ଦୂର ହୁଏ, ଭିନ୍ନ ଏ ଦିଗରେ ଅନ୍ୟାୟର ପ୍ରତିକାର କରିବାପାଇଁ ଉତ୍କଳ ସତ ଉଦ୍ୟମ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ ।

ଆଉ ଗୋଟିଏ ଦୁଃଖର କଥା କହି ମୋର ବକ୍ତବ୍ୟ ଶେଷକରିବି । ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଦେଉଳରେ ଘର କରି ଉତ୍କଳବାସୀ ଜାତିସମାଜରୁ ଯେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅସ୍ପୃଶ୍ୟତା ଦୂର କରିପାରିନାହାନ୍ତି ଏହାଠାରୁ ବଳି ଲଜ୍ଜାର କଥା କିଛିନାହିଁ । ଯେଉଁ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଚଣ୍ଡାଳ ଏକପାତ୍ରରେ ବସି ଭୋଜନ କରନ୍ତି, ଯେଉଁ ଦେଶରେ ଚୈତନ୍ୟଦେବ ଦିନେ ପ୍ରେମଧର୍ମ ପ୍ରଚାରକରି ଏହି ଅସ୍ପୃଶ୍ୟତା ଉଠାଇଦେଇଥିଲେ, ଆଜି ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍କଳବାସୀ ଯେ ଅସ୍ପୃଶ୍ୟତା ରଖିଛନ୍ତି, ଏହା ଉତ୍କଳର କଳଙ୍କର ବିଷୟ । ଆଜି ପୁଣି ସେ ମହାତ୍ମାଙ୍କ ଗମ୍ଭୀର ଉଦ୍‌ଘୋଷରେ ଦୁର୍ଜ୍ଜାତିର ପ୍ରାଣରେ ଜାଗରଣ ହେଉଛି । ଏତେବେଳେ ଉତ୍କଳ ଏ ବିଷୟରେ ନିଶ୍ଚେଷ୍ଟ ରହିଲେ ଚଳିବ କି ? ଏ ପାପର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ଭାରତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେଣି, କିନ୍ତୁ ଉତ୍କଳ ଯଦି ଏ ଘୋର ଅନ୍ୟାୟର ପ୍ରତିକାରରେ ସଚେଷ୍ଟ ନ ହୁଏ, ତା'ର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ଶୀଘ୍ର ଉଠିବନାହିଁ କି ? ଏହି ପାପଫଳରେ ଏ ନାରଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଉତ୍କଳକୁ ଘୋଟିନାହିଁ କି ? କ୍ରମେ କ୍ଷୀଣବଳ ହୋଇ ଶେଷରେ ଏ ଜାତି ଲୋପ ପାଇବନି ? ସମୟ ଥାଉଁ ସାବଧାନ ।

ଆଜି ଏ ଶୁଭଦିନରେ, ଆମର ଏ ସମ୍ମିଳନୀରେ ସଭାପତିପଦ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ମୁଁ ଅନୁରୋଧକରି ମୋର ବକ୍ତବ୍ୟ ଶେଷକରୁଛି ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ହେଡ଼ ଉଡ଼ିଶା ସେକେଣ୍ଡ
ମ୍ୟାଟ୍ରିକୁଲେସନ ବୃତ୍ତି ଟ ୨°

୧। କମଳାକାନ୍ତ ଦତ୍ତ—ଖୋ କଲେଜିଏଟ ସ୍କୁଲ । ୨ ମହେନ୍ଦ୍ର ନାରାୟଣ ବର୍ମ୍ମା—ମୁଙ୍ଗେର ଜିଲ୍ଲାସ୍କୁଲ । ୩ ଭେଙ୍କଟେଶ୍ୱର ଭେଦନ୍ଥ— ପାର୍ଲାମେ। ଜିଲ୍ଲାସ୍କୁଲ

ଟ ୧୫ଙ୍କା—ଉଡ଼ିଶା

୧। ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଭୂଷଣ ଦାସଗୁପ୍ତ—ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା ସ୍କୁଲ
୨। କୃପାସିନ୍ଧୁ ମିଶ୍ର ,,

ପ୍ରକାଶ ଥାଉକି କୃପାସିନ୍ଧୁ ମିଶ୍ରଙ୍କୁ ଗତ ତା ୨ରିଖ ଏପ୍ରେଲ ନଂ ୧୪୦ମ୍ବର ନୋଟିସରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଟ ୧୦ଙ୍କା ବୃତ୍ତି ବଦଳିବା ହେଉ

ଟ ୧୦—ଉଡ଼ିଶା କଟକ

୧। କୃପେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବସୁ-ଖୋ କଲେଜିଏଟ ସ୍କୁଲ
୨। ଗଙ୍ଗାଧର ପଣ୍ଡା ,,
୩। କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ସ୍ୱାଇଁ-ମେ ସଲେମ ସେମିନାରୀ ପୁରୀ
୧। ଘନଶ୍ୟାମ ସ୍ୱାଇଁ—ବର୍ଗଡ଼ ହାଇସ୍କୁଲ ସମ୍ବଲପୁର
୨। ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ମିଶ୍ର—ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲାସ୍କୁଲ ବାଲେଶ୍ୱର
୧। ଶାରେଜ, ନାରାୟଣ ସିଂହ—ଭଦ୍ରକ ହାଇସ୍କୁଲ । ୨। ବିଶ୍ୱନାଥ ମହାନ୍ତି—ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାସ୍କୁଲ

—୦—

ବିହାର ଉଡ଼ିଶା ସରକାର ଶିକ୍ଷାବିଭାଗ ଗଡ଼ ଜାତ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ମହାରାଜ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର, ଭଞ୍ଜ ଦେଓଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ଏକଲକ୍ଷଟଙ୍କା ଦାନଦ୍ୱାରା ସହିତ ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ ଗ୍ରହଣ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ଟଙ୍କାରେ କଲେଜର ରସାୟନ Laboratory ରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ ଏ ପ୍ରକାର ମୟୂରଭଞ୍ଜ ବିଜ୍ଞାନାଗାର Mayurbhanj Laboratary) ବୋଲି ଡକାଯିବ । କାର୍ଯ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚାଲିଅଛି ।

ପୁରୀ ସ୍କୁଲର ଡଭେଟ ବାବୁ ଲାଲ ଆଶୁତୋଷ ଅମାସ ଛୁଟି ନେଲେ ।

ପାଟଣା ହାଇକୋର୍ଟର ଜଜ ଜଷ୍ଟିସ ମଲିକ ସାହେବଙ୍କ ତା ୫ ଜୁଲାଇଠାରୁ ଛୁଟିରେ ଅଛନ୍ତି ପରନ୍ତୁ ବିହାର ସରକାର ଛୁଟି ବଦଳେ ତାଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଜଷ୍ଟିସ ଜ୍ୱାଲାପ୍ରସାଦ କାମ ଚଳାଇବେ ।

—•—

No. 252 Notice. 5-7-24

Wanted a V. M. passed Second Pandit for the Madhupur M. E. School on a monthly salary of Rs. 15. Apply to the Secretary on or before the 12th July.

H. Satapathi
Headmaster,
30-6-24 Madhupur M. E. School
P. O. Garhmadhupur
(Cuttack)

No. 254 NOTICE 12-7-24

Wanted an experienced Kavyatirth for the post of the Head Pandit in the R. N. H. E. School, Raj-Kanika P. O. Cuttack Dt. on Rs. 30 to Rs. 35 according to qualifications. Applications will be received up to 25th inst. by the Head-master.

ନଂ ୨୫୦ ସବ ତା ୯ । ୭ । ୨୪ ରିଖ

ଜଙ୍ଗଲ ନିଲାମ

ଏତଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆ ଯାଉଅଛି ଯେ ଆଠଗଡ଼ ଷ୍ଟେଟ ଜଙ୍ଗଲ

ବଜାର ଏ ୧୦୦ ଭର ଗଣ୍ଡି ବୋଝ ବୃକ୍ଷ ଆସନ୍ତା ସ୍ୱାଭାବିକ ତା ୭ ରଖରେ ସକାଳ ଦରେଇରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ନିଲାମ ହେବ । ଉକ୍ତ ମାଲ ଉକ୍ତ ତାରିଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଡାକ ଡାକିପାରିବେ, ଏବଂ ନିଲାମ ଖରିଦ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉକ୍ତ ଡାକର ୧/୪ ଅଂଶ ଟଙ୍କା ନାମଞ୍ଜୁର ହିସାବରେ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ହେବ । ଏହି କୂପର ବୃକ୍ଷମାନେ ଘ, ୧୦ ଟ ଉଚ୍ଚତାରେ ଖଣ୍ଡିତ ହୋଇଅଛି । ଏହା ମହାନଦୀ କୂଳଠାରୁ ଦୂରମାନ ୫ ମାଇଲରେ ଏବଂ ମେଦାବଳରେ ଷ୍ଟେସନଠାରୁ ଅବସ୍ଥିତ । କୂପର ମାଲ ବାହାର ଓ ଜଳପଥର ସାହାଯ୍ୟ ଦଉଡ଼ି ଓ ସହଜରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ହୋଇପାରିବ । ପୁଣି ନଦୀକୂଳରେ ବର୍ଷା ଜଳ ଶୀଘ୍ର ଆସି ଲାଗେ ଆଡ଼କୁ, ସୁତରାଂ ଏ ସମୟରେ ମାଲ ବୃକ୍ଷ କରିବାକୁ ବହୁ ଲାଭ ପକ୍ଷରେ ବିଶେଷ ସୁବିଧା । ଟାଙ୍କିଶୋଷ୍ଟ ମାର୍କେ ନିଲାମ ପୂର୍ବରୁ କୂପ ଦେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ ଅଫିସଠାରେ ଫରେଷ୍ଟ ଗାର୍ଡଙ୍କୁ ଜଣା ଦେଲେ ଫରେଷ୍ଟ ସମୟରେ ଫରେଷ୍ଟ ମେହେନ୍ତ୍ରକୁ କହିଲେ ସେ ଦେଖାଇ ଦେବେ କୂପ ଦେଖିବା ପାଇଁ । ଇତି ।

ଆଠଗଡ଼ } Superintendent
ତା ୨୭।୬।୨୪ }

ନଂ ୨୪୧ ତା ୫।୭।୨୪

ବିଜ୍ଞାପନ

ଏତଦ୍ୱାରା ସେ ସାଧାରଣ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପିତା ଅର୍ଜ୍ଜ ବାବନ୍ଦ କଷ୍ଟର ବର୍ତ୍ତମାନ ୫୦ ବର୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କ ମନ ସ୍ଥିର ନାହିଁ । ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ଚେତନା ହୋଇ ପାରନ୍ତି । ବିଷୟର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ଦେବରଙ୍କ ମନ୍ଦରେ ତାହାଙ୍କଠାରୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ । ତାହାଙ୍କୁ ଠକାଇ ଲୋକମାନେ ଅର୍ଥ ନେଉଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପୈତୃକ ଏବଂ ସ୍ୱୋପାର୍ଜିତ ସମ୍ପତ୍ତି ବନ୍ଧକ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି ଅଂଶୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଟେ ଓ ସେହି ଅଧିକାଂଶ ସମ୍ପତ୍ତି ଅମ୍ଭେମାନେ ଦେବତାଙ୍କ ପୂଜାରେ ଲଗାଇ ରଖିଅଛୁ । ତଥାପି ସେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ବିଭାଗ କରୁଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କ ନାମରେ ଜାଲକରଣ କରାଯାଉଅଛି । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଅଂଶ ସେ ଦେବତାଙ୍କଠାରୁ କୌଣସି ବନ୍ଧକ ବିକ୍ରୟ ଲେଖାଇ ନେବେ ସେହିରୂପେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଦାୟୀ ଓ ବାଧ୍ୟ ହେବୁ ନାହିଁ । ପୁଣି ତା ୧୪।୬।୨୪ ବର୍ଷ ହେଲା ସେ ସମସ୍ତ କୌଣସି ଲୁଟା ପୁଟା କରନ୍ତିନାହିଁ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସତ୍ତା ଉଠାଇବାର ମଧ୍ୟ ତାହାଙ୍କ ଠାରେ କୌଣସି କ୍ଷମତା ନାହିଁ । କେବଳ ଅମ୍ଭମାନେ ତାହାଙ୍କ ଭରଣପୋଷଣ କରିବେ ଇଚ୍ଛାରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ଜଣା ଦେଉଅଛୁ । ଏହି ଜଣା ପଡ଼ିବା ଦେଖାଇବାକୁ ଅବଗତି ନିମନ୍ତେ ଲୋକମାନେ ଅନ୍ୟ ଦେବତା ପିତାଙ୍କ, ତାହାର ଦେଖ ସେହିଠାରୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅଧିକାର ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଦାୟୀ ଓ ବାଧ୍ୟ ହେବୁନାହିଁ । ତା ୩୦।୬।୨୪ ରିଖ

ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ଦାସ
ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମଚାନ୍ଦ ଦାସ
ଗ୍ରାମ ଗୋପାଳପୁର
ଜିଲ୍ଲା କଟକ

ନିଲାମ ଇସ୍ତାହାର ।

ନଂ ୩୪୫ ସନ ୧୯୨୪ ମସିହା
ଅବାଲିଆ ସ୍କୁଲ ଟ୍ରଷ୍ଟି କଟକ
ଡିକ୍ରିଦାର ଶ୍ରୀମଦନମୋହନ ଦାସ ଶ୍ରୀ
ନିକଟରେ ସହିତ ଓ ଅନ୍ୟ ଅନ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି ଦେଣାଦାର ଏ ମୋକଦ୍ଦମାର ପାଉଣା ଟଙ୍କା ଉପରେ ଦେବା ପାଇଁ ଏହିମାନଙ୍କ ଲେଖିତ ସମ୍ପତ୍ତିମାନ ତା ୧୩।୭।୨୪ ରିଖ ନିଲାମ ହେବ ।

୧। ଗ୍ରାମ କୋଣାରକ ନଂ ୩୯୫୪ ସନ ଜମି ସର୍ବମୋଟ ସହିତେ ମିଆଦି ମୌଜାର ତୌଜି ରହିବା ଏ ୮—୨୨ ଟ ୫୫ ଜା ଅଟେ ଉହା ମଧ୍ୟରୁ ନୌଭୂମି ସାକ୍ଷୀ ହୋଇ ମୁଦ୍ରାକାର ବାକି ସବୁ ଉପରେ ୩ଶ ଖଣ୍ଡ ଟ ୦/୪ ସହିତ ସବୁ ଜମା ଟ ୧୮ ଜା ଓ ଉହା ଡାକ ଓ ଧାରେ ସାକ୍ଷୀ ଅଟେ ନିଲାମ ହେବ ଅ ମୂ ଟ ୨୦୦ ଜା

୨। ଗ୍ରାମ । ତାଳଗଡ଼ର ନଂ ୩୧୫୪ ସନ ତା ୧୯୧ । ଭାଗୀ ଅଂଶ ପ୍ରଥମରେ ଜମିଦାରୀ ଜମି ତାଳ ଦିଗ ଏ—୨୧୫ ସହ ମଧ୍ୟରୁ ପୁରୁଣା ଉଦ୍ଧାରର ଅଂଶ କଟିଗଲା ସାକ୍ଷୀ ଏ ତେ ମୁଦ୍ରାର ଜାତ୍ର ପ୍ରଧାନମାନଙ୍କର ଦଖଲ ଜା ଟ ୦୧ କୁ ଏ—୧୦୧୫ ଡି ଜମି ଓ ତହିଁରେ ଏକପଛର ସହିତ ଗୋଠା ଓ ସବୁ ଉପରେ ଓ ଟାଙ୍କ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଦାବ ଅଣା ସହିତ ନିଲାମ ହେବ ଅ ମୂ ଟ ୮୦୦ ଜା

ନଂ ୧୪୭ ସନ ତାଙ୍ଗ ସନ ୧୯୨୪ ମସିହା
ଇ ୨ୟ ମୁଁ କଟକ

ଡିକ୍ରିଦାର
ନନ୍ଦକିଶୋର ରାୟ ଦେବର ଦାର
ଦେଣାଦାର
ଲୁହକୁଶିଆ ପାନ୍ଥ ଉଦ୍ଧାର ହିଁ ସେ ଉପାସର ଭୂମିନିଲାମ କରାଯିବ ଉପରେ ଟଙ୍କା ଅଡ଼ ସୁଦ ଖରଚ ହେବା ମାନଙ୍କର ଲେଖା ତା ୧୫।୭।୨୪ ରିଖ ନିଲାମରେ ହେବ ସମ୍ପତ୍ତିମାନ ନଂ ୨ ମନ ଓ ଦେଖ ଜାର ଦଳଦାସ ଅଂଶ

ଓଡ଼ାଲିବ ନିଜର ଦଖଲ ଅଧାର ହେବା ତା ଜଟର ଜଲ ଅଂ ଥ୍ରୀ ଓ ସ ନୋ ମୂଃ ସାହେବ ମୂଲ ଇ ୫ ଦୀପୂଲା ନଂ ୮୦୬ ସନ ଭୌଗ୍ରୀ ଖାରେ ଦିବା ନଂ ୪୧ ମଧ୍ୟ ୧୦

ପ୍ରି ଟ ୨୪ ମନ ଟାକା ଖ ଶାହା ଜ୍ଜି ଉଦ୍ଧାରଣ ଦକ୍ଷିଣ ଉପରେ ରାମର ଦଲେଇଙ୍କ ଏ—୫୨ ଡି ମଧ୍ୟରୁ ଅଂଶ ଜା ଟ ୦ । ୧ ଏ—୩୩୦ ଡି କୁ ଜମ ଟ ୧୫ ଅଟେ ତାହା ନିଲାମ ହେବ ଅ ମୂ ଟ ୨୦ ଜା

୨। ଗ୍ରା । ଭୁବନେଶ୍ୱର ଖ ୫୨ ସିଂ ପ୍ରଭୃ ଉଦ୍ଧାର ଦଖଲରେ ଥିବା ନଂ ୫୮ ସନ ଖ ଜା ଟ ଦୁଲଭର୍ଣ୍ଣ ଏ—୧୩ ଖଲ ଓ ଟ ୮୧୪ ଜଙ୍ଗ ଖ ଦୁଲଭ ଏ—୨୧୨ ଦାଗ ଦମ୍ଭଜାର ଖାର ଜା ୦।୧ ଏ—୧୨ ଡି ଖାସୁ ପାଇ ଟ ୧୫ ଏ—୧୮ ଡି ଜମ ଟ ୨୧ ଓ ଖଙ୍କର ଏ—୨୮ ଡି ଅଧୁପ ଦକ୍ଷିଣକରେ ନଂ ୧୧ ସନ ଦେଖି ମହଲର ଅଂଶ ଜା ଟ ୦ । ଏ—୨୮ ଡି ନେବ ନିଲାମ ହେବ ଅ ମୂ ଟ ୨୦ ଜା

ନଂ ୧୧୫ ସନ ଇ ୨ୟ ୧୯୨୪ ମସିହା
ମଧୁସୂଦନ ଟୌଧୁରୀ ଖ ବରଜଣ ଗ୍ରା ଖାଲ

ଡିକ୍ରିଦାର

ଦେବଦାର ଶ୍ରୀ ସକ୍ସଳନିରଣ ସମ୍ପତ୍ତି ତା ୧୫।୭।୨୪ ସନ ତା ୧୨ ଜା ସମସ୍ତ ନିଲାମ ହେବ

ଇଷ୍ଟେହାର ।

୧। ଅଣାଗୁଡ଼ର ଭାଗ ପଟ୍ଟନାୟକ ନଂ ୧୫୧୪ ସନ ଖ ମୌ ଖଣ୍ଡରେ ଥିବା ଦ୍ୱିତୀୟ ଖାତା ନଂ ୧୫ ସନ ଦିଃ ଜା ଏ—୨୫ ଡି ଜମା ଟ ୨।୧୨ ଅଟେ ଉହା ମଧ୍ୟରୁ ଦେଣଦାର ଖା ଟ ୦ । ୧ କୁ ଏ—୩୩ ଡି ଜମା ଟ ୧୧।୩ ମଧ୍ୟରୁ ଏ—୦୫ ଡି ସବ ଉହାର ସମସ୍ତ ସ୍ୱତ୍ୱ ସହିତ ନିଲାମ ହେବ ଅ ମୂ ଟ ୨୦ ଜା

ନଂ ୧୦୦ ସନ ଜଳ ଆସ ସନ ୧୯୨୪ ମସିହା
ଇ ଏକ୍ସିକ ମୁନସଫ କଟକ

ଶ୍ରୀ ରଘୁନାଥ ଦାସ
ଡିକ୍ରିଦାର
ଲୁହାଦାର ଦାସ ଉଦ୍ଧାର
ଦେଣଦାର
ଜଗନ୍ନାଥ ଜମିର ଜୋକଜମା ଦେ ଦେଣ ଜ ମାଙ୍କର ବନ୍ଧକିତ ଭଞ୍ଜ ସମ୍ପତ୍ତି ତା ୧୭।୭।୨୪ ରିଖ ନିଲାମ ହେବ

ଗଡ଼ନ ଦେ ଅନ୍ଯ ପାଇ ସୁକ୍ରର ମେହେର ଓ ଖ ଦୋ ମୂଃ ଷଣ୍ଡେଶ୍ୱର ଦଣ୍ଡାଧାର । ୨। ସୁରୁଙ୍ଗ ନଂ ୨୧୬୨ ସନ ଖ ଜ ଗୁହା ଦେଉଳି ସଣ୍ଡେଶ୍ୱରମ କାଞ୍ଚପଡ଼ି ଜଙ୍ଗଲ ସଦର ଜମା ଟ ୩୨ ଅଟେ ଉହା ମଧ୍ୟରୁ ଦେ ୩ ଭଗ ଜା ଟ ୦।୪ କୁ ଅଧାଦ ଓ ଅନାବାଦ ଏ—୧୨—୫ ବ ସବର ଜମା ଟ ୧୦।୪ ଅଟେ ନିଲାମ ହେବ ଅ ମୂ ଟ ୨୧ ଜା

ନଂ ୧୧୪ ସନ ତୃତୀୟ ସନ ୧୯୨୪ ମସିହା
ଇ ପ୍ରଥମ ମୁନସଫ
ମଧୁସୂଦନ ଜେନ ଖା ସମ୍ବଲପୁର ଗ୍ରା ଖଣ୍ଡ ପାଟ
ଦେବଦାର
କୌ ସ ଜଙ୍କ ଦୋ ନ୍ତ୍ରର ଓ ତର
ଦେଣଦାର
ଟାଙ୍କ ଦେବ ଉତ୍ତର ବନ୍ଧକିତ ସମ୍ପତ୍ତି ତା ୧୫।୭।୨୪ ସନ ତା ୧୨ ଜା ସମସ୍ତ ନିଲାମ ହେବ । ମୂ। ପ୍ରଥମ ମୁନସଫ କଟକରେ

ଇଷ୍ଟେହାର ।

। ଗ୍ରା ଖଲା । ଖ ଖ ଭୁବନ ଦ ୧୮୪୧ ସନ ଖ ଦୋ ଖଣ୍ଡରେ ଥିବା ନଂ ୪୨ ସନ ଖ ଜା ତାହ ଦ୍ୱିତୀୟ ଏ ୧—୪୮ ଡି ଜମା ୪।୬ ଅଟେ ଉହା ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ଉଦ୍ଧାର କଟରୁମା ତାହାର ଭ ସବୁ ୨ ଉଦ୍ଧାର ତାଙ୍କ ସହିତ ନିଲାମ ହେବ । ଅ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୦୦

ନଂ ୧୧ ସନ ସନ ୧୯୨୪ ମସିହା
। ୨ । ୨ୟ ମୁନସଫ କଟକ
ଭୁବନେଶ୍ୱର ମହାପାତ୍ର
ଡିକ୍ରିଦାର
ଗାଙ୍ଗାଧର ସାହୁ
ଦେଣଦାର
ଜମ୍ବନ୍ଧିତ ସମ୍ପତ୍ତିମାନ ତା ୧୫।୭।୨୪ ସମସ୍ତରେ ନିଲାମ ହେବ ।

ସବଡ଼ିଭିଜନ ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର ଖା ସହର ଓ ସହର ମୌଜା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଖ ରାଲ ଲୋକ ନଂ ୨୨୧୮ ସନ ଖ ମୌ ପଣ୍ଡରୀରାର ଖ ୫ ଖ କେନ୍ଦ୍ରପଡ଼ାର ନା ଧନ୍ୟ ନଂ ୯ ଜଲ ଜା ୧୫ ଦ୍ୱିତୀୟ ଜଳର ଦେଖାଦାର ଖାର ଗାମିକ ଓ ଉଦ୍ଧାର ଜମର ଏ—୮ ଡି ଜମା ୧୧୮ ମଧ୍ୟରୁ ଦେ ୦ ଏ—୪ ଡି ଜମା ଟ ୮ ଅଟେ ଏ—୧୭ ଡି ଜମା ଟ ୧।୮ ଅଟେ ଉହିଁରୁ ଦେଣ ଖଲ ଟ ୧୦୦ ଏ—୧୮ ଉତ୍ତା ତା ୪ । ୪ ଅଟେ ।

ନଂ ୧୧୦ ସନ ଭୂମି ସନ ୧୯୨୪ ମସିହା
ଇ ଦ୍ୱିତୀୟ ମୁନସଫ କଟକ ।
ଡିକ୍ରିଦାର
ଶ୍ରୀ ଜେନ୍ଦ୍ରଶିଖର ଗ୍ରାମ ଖଣ୍ଡ
ଡି ଦାର

Split by PDF Splitter
Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉତ୍କଳ ପ୍ରାଦେଶିକ ସମ୍ମିଳନୀ ।

ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନ

ସଭାପତି ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲଚନ୍ଦ୍ର, ରାୟଙ୍କ

ଅଭିଭାଷଣ ।

ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରାଦେଶିକ ସମ୍ମିଳନୀର ବାର୍ଷିକ ଅଧିବେଶନରେ ଏତେ ବଡ଼ ସଭାରେ ସଭାପତିର ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରିବାପାଇଁ ମୋ-ଭଳି ଜଣେ ବାହାର ଲୋକଙ୍କୁ ବରଣ କରି ଆପଣମାନେ ମୋତେ ଯେତେଦୂର ସମ୍ମାନିତ କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ମୁଁ କଥାରେ ପ୍ରକାଶ କରିପାରିବି ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ବୈଜ୍ଞାନିକ ରାସାୟନିକ ବା ଲେବୋରେଟେରୀର ନିର୍ଜ୍ଜନ ପ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ରହି ମୁଁ ନିତ୍ୟ ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରେ, ସେଠାରୁ ସେହି ନିର୍ଜ୍ଜନସ୍ଥାନରୁ ଟାଣିଆଣି ଦେଶର ଓ ଜାତୀୟ ଜୀବନର ଏହି ସଙ୍କଟମୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଗୋଟିଏ ରାଜନୈତିକ ସମ୍ମିଳନୀରେ ସଭାପତି ହେବାର ଗୁରୁତର ଭାର ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ଲଦି ଦେବାରେ ମୁଁ ଯେ ଆପଣମାନଙ୍କଠାରେ ଆଦୌ କୃତଜ୍ଞ ନୁହେଁ ଏ କଥା ମୁଁ ସରଳହୃଦୟରେ କହୁଅଛି । ବାସ୍ତବିକ ଏହି ଦାୟିତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାର ମୋ ମୁଣ୍ଡଉପରେ ଲଦି ଆପଣମାନେ ଟିକିଏ ଅବିଚାର କରିଅଛନ୍ତି ଓ ମୁଁ ତାହା ବହନ କରିପାରିବି କି ନା ? ସେ ଶଙ୍କା ମଧ୍ୟ ମୋତେ ହେଉଅଛି କାରଣ ମୁଁ କେବେ ହେଲେ ରାଜନୀତିର ଧାର ଧାରେ ନାହିଁ । ମୋର ଅଳ୍ପ ଆପଣମାନେ ମୋର ଶକ୍ତି ଓ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଉପରେ ଯେତେଦୂର ନିର୍ଭର କରିଅଛନ୍ତି ସେତେଦୂର ଆପଣମାନଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରି ନ ପାରିଲେ ମୋତେ ଆପଣମାନେ କ୍ଷମା କରିବେ । ଗୋଟିଏ ଖେଳ କିମ୍ବା ଅଭିନୟରେ ଦର୍ଶକମାନେ ଯେପରି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଭିନେତା ବା ଅଭିନେତ୍ରୀମାନଙ୍କଠାରୁ ଖେଳର ଭଲ ମନ୍ଦ ଅଂଶରେ ଅଭିନୟଶକ୍ତି ଦେଖି ପାରନ୍ତି ମୋଠାରୁ ସେପରି ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଜଣେ ଖେଳାଳି ରୂପରେ ଆପଣଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ପାରିବି ବୋଲି ଆଶା କରୁଅଛି ତାହା ଆପଣଙ୍କୁ ଟିକିଏ ବୁଝି ପାରିବେ । କେବଳ ସେହି ଭରସା ରଖି ମୁଁ ଏହି ଗୁରୁ ଓ କଠିନ କାର୍ଯ୍ୟର ଭାର ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସାହସ କରିଅଛି ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରାଦେଶିକ ସମ୍ମିଳନୀ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ମୁଁ ତାହା କହିଲେ ଜଣେ ବାହାରର ଲୋକ-ମାତ୍ର । ମୁଁ ଜଣେ ବଙ୍ଗାଳୀ, ଉଡ଼ିଶା ବଙ୍ଗଦେଶ ନୁହେଁ । ଅନ୍ତତଃ ସରକାରୀ ହିସାବରେ ଦେଖି-ଲେ ୧୯୧୧ ମସିହାଠାରୁ ଉଡ଼ିଶା ବଙ୍ଗଦେଶ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ମୋର ଏ ଧାରଣା ଭୁଲ ବୋଲି ମୋତେ ଲାଗୁଛି । ମୋତେ ଲାଗୁଅଛି ମୁଁ ଯେପରି ଜଣେ ବାହାରର ଲୋକ ନୁହେଁ ମୁଁ ଜଣେ ଆପଣମାନଙ୍କର ଘରର ଲୋକ କାରଣ ଓଡ଼ିଶା ଓ ବଙ୍ଗଦେଶ-ମାନେ ଏତେ ପୁରାତନ, ଘନିଷ୍ଠ ଓ ଅସଂଖ୍ୟ ଭାବରେ ସାମାଜିକ ଶାସନଗତ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦ୍ୱାରା ବାନ୍ଧି ହୋଇ ରହିଅଛନ୍ତି ଯେ ତାହା ଭାଙ୍ଗିପାରିବ ନାହିଁ ।

ଭାରତ ଇତିହାସର ବୃହତ୍ କଳାମୟ ପ୍ରାରମ୍ଭ-କାଳରେ ଯେତେବେଳେ ଅଙ୍ଗ, ବଙ୍ଗ ଓ କଳିଙ୍ଗ ଏହି ତିନିରାଜ୍ୟର ନାମ ଅଭ୍ୟୁଦୟ ହୋଇ ଉଚ୍ଚାରିତ ହୁଏ ଏକ ସୂତ୍ରରେ ଏକା-ଠାରେ ଗ୍ରଥିତ ହୋଇଥିଲା ସେହି ସୁଦୂର ଅତୀତ ସମୟରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଭାରତରେ ମୁସଲମାନଙ୍କ ଆଗମନ—ଏପରିକି ସମସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଦୁଇ ଦେଶ ଚୈତନ୍ୟଯୁଗର ଅମର ସ୍ମୃତିର ବନ୍ଧନରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏବେ ସୁଦ୍ଧା

ଦେଖିବାକୁ ପାଉଁ ସେ ଯୁଗରେ, ତହୁଁ ଉତ୍ତାରୁ ପୁଣି ଯେଉଁ ବିପଦପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୟରେ ବଙ୍ଗଦେଶର ଶେଷ ସ୍ୱାଧୀନ ହିନ୍ଦୁ ରାଜା ମୁସଲମାନ ଆକ୍ରମଣ ଭୟରେ ବଙ୍ଗଦେଶରୁ ଓଡ଼ିଶାକୁ ପଳାଇଆସି ଉତ୍କଳର ନାଥ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଅଭୟ ବାହୁ ତଳେ ଆଶ୍ରୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ସେ ସମୟରେ, ତତ୍ପରେ ପୁଣି ଯେଉଁ ଭକ୍ତି ଓ ପ୍ରେମ ଯୁଗରେ ନବଦ୍ୱୀପନାଥ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଚୈତନ୍ୟ ମହାପ୍ରଭୁ ଉତ୍କଳରେ ଏପରି ମହାପୁରୁଷ ହୋଇ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ, ଯେ ଉତ୍କଳର ପ୍ରତାପୀ ରାଜା ପ୍ରତାପରୁଦ୍ର ଦେବ ତାଙ୍କ ଆଗେ ଭକ୍ତିରେ ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଁଇଲେ ସେ ସମୟରେ ପୁଣି ଆଜ ଏହି ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ମଧ୍ୟ ଦେଶଦେଶାନ୍ତରୁ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଭକ୍ତ ବଙ୍ଗୀୟ ଯାତ୍ରୀ ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ନୀଳାଚଳରୂପ ପବିତ୍ରଧାମକୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଆଗରେ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ସାଂସାରିକ ଚିନ୍ତା ଭୁଲାଇବାକୁ ଓ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଶ୍ରୀମୁଖ ଦର୍ଶନରେ ଜୀବନକୁ ପବିତ୍ର କରିବାକୁ ଦଳ ଦଳ ହୋଇ ଆସୁଛନ୍ତି—ଏହି ସାର୍ଦ୍ଧ ୩୦ ଶତାବ୍ଦୀକାଳ ଓଡ଼ିଶା ଓ ବଙ୍ଗଦେଶ ଅତି ଦୃଢ଼ ଓ ଘନିଷ୍ଠ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପଥରେ ପରସ୍ପର ବନ୍ଧା ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି, ଓଡ଼ିଶା ସମଗ୍ର ହିନ୍ଦୁ ଭାରତର ବିଶେଷତଃ ବୈଷ୍ଣବଧର୍ମାବଲମ୍ବୀ ବଙ୍ଗଦେଶର ଜେରୁଜେଲମ୍ (ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ଅନୁଧର୍ମ ସ୍ଥାନ) ସ୍ୱରୂପ ଓଡ଼ିଶା ଓ ବଙ୍ଗଦେଶମଧ୍ୟରେ ସମ୍ବନ୍ଧ କେବଳ ଯେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ତାହା ନୁହେଁ (ଯଦିଓ କେବଳ ଏହା ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଯଥେଷ୍ଟ ହୋଇଥାନ୍ତା) ଆମର ବ୍ୟବହାର ସମ୍ବନ୍ଧ ମଧ୍ୟ ଉଭୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଘନିଷ୍ଠତା ଦେଖାଯାଏ । ଶାସନଗତ ସମ୍ବନ୍ଧ କଥା ବିଚାର କଲେ କେବଳ ପ୍ରାଚୀନ କାଳରେ ଯେ ବଙ୍ଗ ଓ କଳିଙ୍ଗର ନାମ ଏକାଠ ଲଗା ରହିଥିଲା ତାହା ନୁହେଁ, ଏକ କାଳରେ ମଧ୍ୟ ମୋଗଲଶାସନକାଳରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବଙ୍ଗ ବିହାର ଓ ଓଡ଼ିଶା ଏକାଠି ହୋଇ ମୁଗଲ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଅନ୍ୟତମ ଅଙ୍ଗ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ୧୭୬୫ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ଇଷ୍ଟଇଣ୍ଡିଆ କୋମ୍ପାନିଙ୍କ ଦେଓ୍ୱାନି ଦାନର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଏହି ତିନି ସ୍ୱାଧୀନ ବ୍ରିଟିଶମାନଙ୍କ ଅଧୀନ ହେଲା । ସୁଖ ଦୁଃଖରେ ଓ ସମ୍ପଦ ବିପଦରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏକାଠି ହୋଇ ପରସ୍ପର ସୁଖ ଦୁଃଖ ଭୋଗ କରିଛୁଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଏରୂପ ଆଶା କରିବା ଉଚିତ ଯେପରି ଭବିଷ୍ୟତରେ ଆମ ଉଭୟଙ୍କର ପରସ୍ପର ପ୍ରତି ସ୍ନେହ, ଭକ୍ତି ଓ ବିଶ୍ୱାସ ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ବୃଦ୍ଧି ପାଏ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଗୌରବମୟ ଅତୀତ ସ୍ୱାଧୀନତା, ପ୍ରକାଶେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାଣପଣ ଚେଷ୍ଟା ଶିଳ୍ପ—କଳାରେ, ସାହିତ୍ୟରେ ଓ ଧର୍ମଭାବରେ ଓଡ଼ିଶାର ଅଦ୍ଭୁତ ଉନ୍ନତି ଏସବୁଠାରୁ କେବଳ ଉତ୍କଳବାସୀ ନୁହଁନ୍ତି ସମଗ୍ର ଭାରତ ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କରେ । ମୁଁ ଜଣେ ସାମାନ୍ୟ ଲୋକ ତେଣୁ ଏହି ପବିତ୍ର ଧାମର ଅତୀତ ବିଭବ ପ୍ରତି ଆନ୍ତରିକ ଭକ୍ତିପ୍ରଦର୍ଶନ ଛଡ଼ା ଆଉ କ'ଣ ଦେଇପାରିବି ? ବହୁଳ ବୈଚିତ୍ର୍ୟମୟ, ସୁନ୍ଦର ଓ ଗୌରବମୟ ଉତ୍କଳ ଦେଶ ସମଗ୍ର ଜଗତର ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ପୂଜାର ଗନ୍ତା ଆମମାନଙ୍କର ଏଠାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୃତ୍ତିକାଖଣ୍ଡ ପୁଣ୍ୟମୟ । ଏଠାର ଚାରି ଧର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ଯଥାକ୍ରମେ ଯାଜପୁରକ୍ଷେତ୍ର, ଅର୍କକ୍ଷେତ୍ର, ହରକ୍ଷେତ୍ର ଓ ପୁରୁଷୋତ୍ତମକ୍ଷେତ୍ରର ମାଟି ବହୁସହସ୍ର ବର୍ଷ ଧରି ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଭକ୍ତିମୟ ପାଦସ୍ପର୍ଶରେ ପବିତ୍ର ହୋଇ ଯାଇଛି ଏହି—ଠାରେ ପ୍ରଥମ ଆର୍ଯ୍ୟମାନେ ସଦଳବଳରେ ସମୁ-ଦ୍ରଗାମୀ ଭାରତର ସାମୁଦ୍ରିକ ବାଣିଜ୍ୟରୂପ ବିଭବ ଭାଣ୍ଡାର ବା ଦାରୁବ୍ରହ୍ମ ଉପାସନାରେ ସାଧିତ ହୋଇଥିଲେ, ଏହିଠାରେହିଁ ଦୀର୍ଘ-ଜୀବନ ବୌଦ୍ଧ ମଠ ଓ ବିହାରମାନଙ୍କରେ ବୁଦ୍ଧାତ୍ମା ବୁଦ୍ଧଦେବଙ୍କ ଦନ୍ତ ଅନେକ ଶତାବ୍ଦୀ ଧରି ଉପାସନାର ସ୍ଥଳୀ ହୋଇଥିଲା, ଏହିଠାରେ ପ୍ରାଚୀନ

ସହର ଓ ବନ୍ଦରମାନ ସମୃଦ୍ଧିଶାଳୀ ନୌକା ବାଣିଜ୍ୟାଦିର କୋଳାହଳରେ ଶବ୍ଦାୟମାନ ଥିଲା, ଏହାର ବନ୍ଦରମାନଙ୍କରୁହିଁ ପ୍ରାଚୀନ ତାମ୍ରଲିପ୍ତ ଖରସ୍ରୋତ ନାବଚକମ ନଙ୍କଦ୍ୱାର ପଥରେ ଅସଂଖ୍ୟ ଅର୍ଣ୍ଣବପୋତ ଓ ଜାହାଜମାନ, ସୁଦୂରପୂର୍ବ ଦ୍ୱୀପପୁଞ୍ଜ ଓ ସୁନ୍ଦର-ସାଗରର ଅନନ୍ତ ବକ୍ଷ ଭେଦ କରି ଯାଉଥିଲା ଏହାର ସନ୍ତାନମାନେ ଜାଭା ଓ ବାଲି ଦ୍ୱୀପ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଜର ନୌକାଗୁଡ଼ିକ ବାହି ନେଇ ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାସାଗରପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତୃତ ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଭୂଖଣ୍ଡରେ ପ୍ରାଚୀନ ଆର୍ଯ୍ୟସଭ୍ୟତାର ଭିତ୍ତି ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଏହାର ଗଜପତି ଓ ସ୍ୱକୁଳ ପ୍ରତାପାନ୍ୱିତ ରାଜାମାନେ ଭାରତର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ ମୁସଲମାନଙ୍କର କବଳିତ ହେବାପରେ ଅନେକ କାଳପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍କଳର ସ୍ୱାଧୀନତା ବଜାୟ ରଖିଥିଲେ ଏହାର ସନ୍ତାନମାନେ ଭାରତର ଇତିହାସରେ କର୍ମଶୀଳତାରେ ଅଗ୍ରଣୀ ଥିଲେ, ଏମାନଙ୍କର ଚାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟଗିରି ଓ ଖଣ୍ଡଗିରିର ଛୋଟ ଛୋଟ ଗୁମ୍ଫାଠାରୁ ଆରମ୍ଭକରି ଅନେକ ବଡ଼ ବଡ଼ ପର୍ବତର କନ୍ଦରେ ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଯେଉଁ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ପ୍ରକାଣ୍ଡ ମନ୍ଦିର ଓ ଗରିମାମୟ ବିଶାଳ ରତ୍ନ ଦେଖିଲେ ଶହ ଶହ ମାଇଲଦୂରରୁ ଯାହାର ମନ୍ଦିରରୁ ଉପରେ ଏତେ ବଡ଼ ପ୍ରସ୍ତରଖଣ୍ଡମାନ କିପରି ଉଠା ହୋଇ ଆସି ମନ୍ଦିର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗିଛି ବୋଲି ଦର୍ଶକମାନେ ସ୍ୱତଃ ବିସ୍ମୟ ଉତ୍ପାଦନ କରେ ସେଠାରେ ଓ ଯେଉଁ ଦେବ ଦେବୀ ମୂର୍ତ୍ତିମନ୍ତ୍ରିତ ବହୁତ ଚାରୁକାର୍ଯ୍ୟ-ଖଚିତ ଜଗତ୍ବିଖ୍ୟାତ ଜଗନ୍ନାଥ ଦେଉଳ ଓ ଏବଂ ଯେଉଁ କୋଣାର୍କର ସୂର୍ଯ୍ୟମନ୍ଦିର ଭଗ୍ନାବଶେଷ ଦଶାଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ବହୁ କାଳଧରି ଅନନ୍ତ ସିନ୍ଧୁର ଅନନ୍ତ-ନୃତ୍ୟ-ତରଙ୍ଗମାଳା ତାହାର ଚରଣ ଧୌତ କରୁଅଛି ଦେଖିଲେ ମନରେ ଏକ ଅପୂର୍ବ ଭକ୍ତିର ଭାବ ଉଦୟ ହୁଏ, ସେହି ଅଦ୍ଭୁତ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିରରେ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାର ଶିଳ୍ପକଳା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ, ଏହି ସବୁ ଦେଖି ଜଣେ ବୈଦେଶିକ ଐତିହାସିକ କହିଛନ୍ତି—"ଭାରତୀୟମାନେ ଦୈତ୍ୟଙ୍କ ପରି ପ୍ରକାଣ୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକାରଙ୍କ ପରି ସୂକ୍ଷ୍ମ ଚାରୁକାର୍ଯ୍ୟରେ ତାହା ଶେଷ କରୁଥିଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ମୋଟା ମୋଟା ପ୍ରକାଣ୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଭାରତୀୟମାନେ ଯେପରି ସିଦ୍ଧହସ୍ତ, ସୂକ୍ଷ୍ମ ଚାରୁକାର୍ଯ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ସେପରି ନିପୁଣ ।" ଉତ୍କଳ ଦେଶର ସୁକବି ସରଳ କବି ଦୀନକୃଷ୍ଣ, ଏହାର ଦାସପୁଣ ପଣ୍ଡିତ ହଳଧର ଦାସ, ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ, ଦୀନକୃଷ୍ଣ ଦାସ ଯାହାଙ୍କ ଅନୁକରଣ କରିବା ଲୋକଙ୍କର କବିକୁଳ ଉତ୍କଳର ଅମର ଓ ଜାନାକୃଷ୍ଟସ୍ଥଳଣ କବି ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ଯାହାଙ୍କ ଶକ୍ତି ବ କାବ୍ୟ କବିତା, କାବ୍ୟ କବିତା ବା ରସମୟୀ କବିତାରେ ଉଦୀଣ ପାଇଥିଲା, ଉତ୍କଳର ସାରଳା ଦାସ ଯାହାଙ୍କର ମହାଭାରତର ଅନୁବାଦ ବଙ୍ଗାନୁବାଦ ବଙ୍ଗୀୟ ବଙ୍ଗଭୂମିରେ ମଧ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଦରଣୀୟ, ଉତ୍କଳର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ସଙ୍ଗୀତ ରସିକ ଭାବୁକ କବି ଯେଉଁମାନେ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ କଳ୍ପନାପ୍ରସୂତ ବୃନ୍ଦାବନଧାମରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ନିତ୍ୟ ନୂତନ ପ୍ରେମ କାହାଣୀଗୁଡ଼ିକ ସୁଲଳିତ ମଧୁର ଭାଷାରେ ଦେଇଗଲେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚଭାବ ଆକାରରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିଅଛନ୍ତି—ପୂର୍ବ ପୂରୁଷମାନଙ୍କର ଏତେଗୁଡ଼ିଏ ଅମର କୀର୍ତ୍ତିରେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ଅଧୁନାତନ ଓଡ଼ିଶାର ଯେ କେହି ଲୋକ ଉଚ୍ଚ ଭାଷାରେ ଗାଇପାରେ "ଜାତି ବିଲଭି ସେହି ସୁନ୍ଦର କଳେବର, କାହିଁ ସେହି ଧର୍ମ ନ୍ୟାୟ ଓ କ୍ଷମତା ଅତୀତର ଏହି ସୁଖମୟ ସମୟରେ ମୁଁ କାହିଁ ରହିବା ଜନ୍ମ ନ ହେଲି ?"

ଉତ୍କଳର ପ୍ରାଚୀନ କୀର୍ତ୍ତିସମୂହରେ ମୋହର ଜଣେ ଶୁଷ୍କ ହୃଦୟ ରସାୟନ ବୈଜ୍ଞାନିକ ବି—ସମସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏତେଗୁଡ଼ିଏ କଥା କହିଦେଉଛି ବୋଲି ଆପଣମାନେ ମୋତେ କ୍ଷମା କରିବେ । ଏଣି ସେହିପରିର କଥା ଗୁଡ଼ିଏ କହି ଆଉ ଆପଣ-ମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟବାନ ସମୟ ନଷ୍ଟ କରିବା ମୋର ଅଭିପ୍ରେତ ନୁହେଁ । ମୁଁ ଏଣିକି ଉପସ୍ଥିତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଆସୁଛି ଏଠାରେ କହିବା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସର୍ବପ୍ରଧାନ ନେତା ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ କାରାମୁକ୍ତିରେ ଆଜି ଆପଣମାନଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଯେଉଁ ଅପୂର୍ବ ଆନନ୍ଦର ଜନ୍ମ ହୋଇଛି ମୁଁ ଜାଣେ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି କହିବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ମୋର ଅଭିଭାଷଣ ଆରମ୍ଭ କରିବି ନାହିଁ । ଅପ୍ରେମ ଯେ ଜାଣୁ ମହାତ୍ମା ନିଜେ ଏତେ ମହାନ୍ ଓ ଉଚ୍ଚକ୍ଷମ ଲୋକ ଯେ ତାଙ୍କ ନିଜ କଷ୍ଟବୋଧ ବା କାରାମୁକ୍ତିରେ ତାଙ୍କର କିଛି ଯାଏ ଆସେ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଏହା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଘୋର ଅପମାନର ବିଷୟ ଯେ ମାତୃଭୂମିର ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ଲାଭ ପାଇଁ ସେ କାରାରୁଦ୍ଧ ହେବେ ବୋଲି ଯେଉଁ ଆଶା ହୃଦୟରେ ପୋଷିଥିଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ତାଙ୍କର ସେ ଆଶା ପୂରଣ କରିପାରିଲୁନାହିଁ । ତାଙ୍କର ଅନୁପ-ସ୍ଥିତିରେ ଭାରତର ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ସଂଗ୍ରାମ ଉପରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ହେଉଥିଲା ଓ ତାହାଙ୍କ ପୁଣି ଫେରିଆସିବା ଉପରେ କେବଳ ଆମ୍ଭେମାନେ ଆଶା ରଖିଥିଲୁ, ସାହସୀ ଅନୁଭବ କରୁଛୁଁ ତାହା ସମସ୍ତଙ୍କ ଜଣା ମହାତ୍ମାଙ୍କ ପ୍ରଶଂସା କରିବାରେ କିଛି ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ଆମେ କେବଳ ନିଜକୁ ପ୍ରଶଂସା କରିବା ମାତ୍ର ଏକମାତ୍ର ପ୍ରାର୍ଥନା ଆମେ ଯେପରି ମହାତ୍ମାଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱ ଅଧୀନରେ ରହି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଉଁ । ଉତ୍କଳମଣି ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସଙ୍କ ଅଧୀନରେ ରହି ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବକ ଓ କର୍ମୀମାନେ ଯେପରି ଦେଶକାର୍ଯ୍ୟରେ ନାନା ତ୍ୟାଗ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ସ୍ୱାର୍ଥ ତ୍ୟାଗର ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଖାଇ ସେମାନେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଓ ସମଗ୍ର ଦେଶବାସୀଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷା ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ହୃଦୟର ସହିତ ପ୍ରଶଂସା କରୁଅଛି । ମୋର ଆଶା ଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟ ପୁଣି ଦୃଢ଼ଭାବରେ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ସେମାନେ ଯେଉଁ ସୁଯୋଗ ପାଇଛନ୍ତି ସେହି ସୁଯୋଗର ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରି ସେମାନେ ଦେଶରେ ଏକ ନୂତନ ଉତ୍ସାହ ଓ ସ୍ପୃହା ଆଣିବେ ଏବଂ ଗତ କେତେ ମାସ ଧରି ଦେଶରେ ଯେଉଁ ଜଡ଼ତା ଆସିଛି ତାହା ବଦଳାଇ ଦେଶର ମୁଖ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ କରିବେ ।

ଆପଣମାନେ ଜାଣନ୍ତି ବଙ୍ଗଚ୍ଛେଦ ଫଳରେ ଯେତେବେଳେ ଦେଶରେ ଉତ୍କଟ ଆନ୍ଦୋଳନ ଚାଲିଥିଲା ସେତେବେଳେ ସମସେମେନ୍ସ ଲୋଭେଲ୍ ଭାରତ ଭ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଆସି "ଭାରତରେ ନବଜାଗରଣ" ନାମକ ପୁସ୍ତକରେ ତାଙ୍କର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଅଭିଜ୍ଞତା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ସେହି ବହିରେ ସେ ଏଦେଶର ଅର୍ଥଗତ ସମାଲୋଚନା ଉପରେ ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ କହିଛନ୍ତି "ସ୍ୱର-ଜର ବୈଦେଶିକଙ୍କ ଯେତେ ଶର୍ତ୍ତ ସ୍ୱର୍ଗ, ସେ ଶର୍ତ୍ତର ବଜାରରୁ ଉଠାଇବା ଦୃଷ୍ଟି ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ହିତାହିତରେ ଉନ୍ନତି ହୁଏ, ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶର୍ତ୍ତ ହେଉଥିବାରୁ ସେ ଗର୍ଜ୍ଜ ଇଂଲଣ୍ଡରୁ ଅସିବାର କଥା, କିନ୍ତୁ ତାହା ନ ହୋଇ ସେ ସବୁ ଭାରତୀୟଙ୍କର ଉପରେ କରୁଛି ।" ଭାରତର ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଉପରେ ଯେଉଁ ସ୍ୱଳ୍ପ ବୈଦେଶିକ ସରକାର ମୁଖ୍ୟ କରନ୍ତି ତାହାର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଧି-ଅଧିକ ସ୍ୱୈରାଧୀନ ବଜାୟ ରଖିବା । ପର ଜନ୍ମିମା ଯୁଦ୍ଧବେଳେ କେବଳ ପୂର୍ବପ୍ରଚଳିତ

ଲୋକମାନଙ୍କରେ ଭାରତରେ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ଦିଗ୍ବିଜୟ ହୋଇ ଥିଲା, କାରଣ ଏ ଦେଶକୁ ଓ ଗୋଟ କି ବଳୀ ସମସ୍ତ ଶତ୍ରୁଙ୍କ ମୁଷ୍ଟିଗଳକୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରି ଥିଲେ । ଇଂରାଜମାନଙ୍କ ଶାସନରେ ସ୍ବାଧୀନତା ଭାରତରୁ ଏକାବେଳେକେ ଲୋପ ହୋଇଯାଇ ନ ଥିଲା । ଏହାହିଁ ହେଉଛି ବ୍ରିଟିଶ ଶାସନର ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଚଳିତ ନୀତିର ମୂଳମନ୍ତ୍ର । ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତବର୍ଷ ସ୍ଵରାଜ୍ୟରୁ ଅଧିକରୁ ବେଶୀ କେବଳ ବୈଦେଶିକମାନଙ୍କରେ ଶାସିତ ହେଉଅଛି । ତାହାର ଅର୍ଥ ପ୍ରାଦେଶିକ ଶାସନର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ଏ ଅଧିକ ପନ୍ଥା ଅଛି ସେ ସ୍ବତନ୍ତ୍ରରୁ ଅର୍ଥନୈତିକ ଭାରତରେ ସମସ୍ତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଜନଶକ୍ତିରେ ଅଛନ୍ତି । ଏଣୁ ତାହାର ଜାତୀୟ ଉଠାଇବାର ଶକ୍ତି ଆଉ ଥିବା ଯାହା ପ୍ରୟୋଜନ ଉଚିତ ତାହା କେ ମୋଟେ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ଅସ୍ଵାର୍ଥ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଣ ? କେତେକ କହନ୍ତି ବ୍ରିଟିଶ ଶାସନରେ ଭାରତର ଲୋକସଂଖ୍ୟାରୁ ଅଧିକ ଲୋକ ଶିକ୍ଷା ପାଇପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ପ୍ରଜା ସାଧାରଣ ସେହି ମୂର୍ଖରୁ ସେହି ମୂର୍ଖ । ୧୮୭୦ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ଜାପାନରେ ଯେଉଁ ନୂତନ ଜାଗରଣ ଅର୍ଥାତ୍ ସେହି ସମୟଠାରୁ ଜାପାନ ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ବିସ୍ତାର ଲାଭ କରିଅଛି ଫଳରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତ ଜାପାନବାସୀ ଶିକ୍ଷାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଇଂରେଜୀ ଶାସନରୁ ପାରସ୍ୟଦେଶ ସ୍ୱାଧୀନ ପାରସ୍ୟମାନଙ୍କରେ ତାହାର ସମସ୍ତ ଚେଷ୍ଟା ସେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ଉନ୍ନତ ଦିଗରେ ନିଯୁକ୍ତ କରିଅଛି ଏବଂ ମୌଳିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ତାହାହିଁ କରିଅଛି । ଯଦି ବ୍ରିଟିଶ ସ୍ଵାର୍ଥପର ଗୋଷ୍ଠୀର ତାହାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ଲଗାଇ ତାହା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ଅତି ଅଳ୍ପ ଦିନରେ ବିସ୍ତାର କରିପାରନ୍ତେ; ଭାରତ ଅନେକ ଉନ୍ନତ ହୋଇ ପାରନ୍ତା; ବରଂ ସବୁ ଦିଗରେ ଉନ୍ନତି କରିପାରନ୍ତା, ଏଥିପାଇଁ ବ୍ରିଟିଶ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନେଇ ନାହାଁନ୍ତି, ଏହା ହେଉଛି ଭାରତର ମୂଳ ସମସ୍ୟା ।

ଭାରତର ଦାରିଦ୍ର୍ୟ — ସରକାରୀ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାବ୍ୟବସ୍ଥା ବଳରେ ହିଁ ଭାରତ ଅନେକ ଦିନ ଧରି ଦେଶୀୟମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ସମ୍ପଦ ଦେଇ ଆସିଛି । ଏହି ସମୟରେ ଭାରତ ପ୍ରଦେଶ ବ୍ରିଟିଶମାନଙ୍କ ଅଧୀନରେ ୫୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଋଣ ଏବଂ ସୈନ୍ୟବିଭାଗର ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରୁଅଛି । ଭାରତରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏ ଦେଶ ବାହାରକୁ ଯେଉଁ ଅର୍ଥ ଚାଲିଯାଉଛି ତାହା ଗଣିଲେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସରକାରୀ ଶାସନ, ଅସାମରିକ ଚାକିରୀ ଓ ସୈନ୍ୟବିଭାଗ ପାଇଁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ବେତନ ଦେବାକୁ ତାହାର ଅଧିକ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତର ଅର୍ଥନୈତିକ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଶିଳ୍ପ ବାଣିଜ୍ୟ ନଷ୍ଟ ହେଲେ ଭୂମି ଉପରେ ଚାପ ବଢ଼ିବ ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ବଢ଼ିଯାଉଛି । ଭାରତର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ କୃଷିକ୍ଷେତ୍ରରେ ଚାପ ଅଧିକ ହୋଇ ଯାଉଛି । ଭାରତର ଜନସଂଖ୍ୟାର ଅଧିକାଂଶ କୃଷିଜୀବୀ ଏବଂ ଏହି କୃଷକମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ଜୀବନ ଋଣଭାରରେ ବନ୍ଧା ଏବଂ ଅନେକ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦୁଇ ବେଳା ଖାଇବାକୁ ମିଳେ ନାହିଁ, ଏମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୋଚନୀୟ । ଏହି ଅବସ୍ଥା କେବେ ସୁଧୁରିବ ଏହା କେହି କହିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନେକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଛି, ମାତ୍ର ଭାରତ ସରକାର ସେଥିପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଉ ନାହାନ୍ତି ଯେ ଏହା ସହଜରେ ଲାଭ କରିହେବ ।

ସେଥିରେ କେବଳ ନ ଥାଇ କେବଳ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ବିସ୍ତାର ପାଇଁ କାମ କରନ୍ତୁ । ମୋର ଆଶା ଆପଣମାନେ ସମସ୍ତେ ସର୍ବ ସାଧାରଣ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଏପ୍ରକାର ଅବସ୍ଥା ଓ ଅଭାବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗଭୀର ଚିନ୍ତା କରିବେ ।

ଦେଶୀୟମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଚ ପଦ ଲାଭ — ବର୍ତ୍ତମାନ ସାଧାରଣ ଶାସନତନ୍ତ୍ରର ବ୍ୟୟ ଅନେକ ବଢ଼ୁଅଛି । ସିଭିଲ ସର୍ଭିସ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣ ଯୁବକମାନେ ପ୍ରଚାର କଲେ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ଅଧିକ ଏବଂ ଅଧିକ ବଢ଼ି ଅଧିକ ଅର୍ଥ ତାହା ଯାଉଛନ୍ତି । ଆପଣମାନେ ଏହି ଇଣ୍ଡିଆନ ସଦସ୍ୟ ସଭା, କେନ୍ଦ୍ରରେ, ସେଥିରେ କେବଳ ଏହି ବେଶୀ ଦରମାପାଇଁ ଚାକିରି ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ଭାରତୀୟ ମତ ଅବଲମ୍ବନ ପାଇଁ ଭାରତ ବର୍ତ୍ତି ଅଂଶ ବାରମ୍ବାର ବ୍ରିଟିଶ ସରକାର ଆଶା ଦେଇଆସିଛନ୍ତି । ତାହାର ଅର୍ଥ ହେଲା ଆପଣ ଏହି ଉଚ୍ଚ ପଦ ଅଧିକାର ମଧ୍ୟ ସମାନ ଭାବରେ ବୁଝିବାକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚରେ ଲେଖାଅଛି । ସେତେବେଳେ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତୀୟ ଶାସନରେ ଦେଶୀୟ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ସାଧାରଣ ଶାସନତନ୍ତ୍ରରେ ଓ ସାମାଜିକ ବଡ଼ ବଡ଼ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଅଧିକ ସୁଯୋଗ ଦେବାକୁ ଆପଣମାନେ ବହୁତ ଦାବି କଲେ, ସେତେବେଳେ ସରକାର ଦେଖିଲେ ଯେ ଅନେକ ନିଜ ଇଚ୍ଛାରେ କେବଳ ଚାକିରି ଆଣନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ ସେ ଅନୁସାରେ ଶାସନ କରିବାକୁ କରିଥିଲେ, ହେଁ ଏହି ଭାରତୀୟ ଅର୍ଥ — ଦେଶବାସୀଙ୍କୁ ଜଣେ ଭାରତବାସୀଙ୍କୁ ଏକ ବେତନ ଏକ ନିୟମ । କାରଣରେ ତାହା ହେବନି କିନ୍ତୁ ଅଧିକରେ ଅଧିକରେ ଶତକଡ଼ା ଜଣେ ଭାରତବାସୀ ଉଚ୍ଚପଦରେ ବେଶୀମାନଙ୍କେ ସେ ଅମଲାତନ୍ତ୍ର ଶ୍ରେଣୀକୁ ହୋଇପାରେ, ତାହାକୁ ବୁଝିବା କଷ୍ଟ ଏବଂ ସେ ସାହୁ ଲୋକ କେବେ, ତାହା କେବଳ ସରକାରୀ ଦୃଷ୍ଟିରେ ହେବ, ଗୋଟିଏ ଦଳରେ ରହିବାକୁ ଶାଳ ସେ ଆଉ ଭାରତବାସୀ ହେବ ରହିବେ ନାହିଁ । ସ୍ୱାର୍ଥପର ଶାସକ ଅଧୀନରେ ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟରେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଦଶ ମଧ୍ୟ ଏହିପରି । ଇଣ୍ଡିଆ ସରକାରୀ ମନ୍ତ୍ରୀ ପଦରେ ଏହି ମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅର୍ଥ କାହିଁକିବେ ବୁଝାଯାଏ ଏବଂ ମାନର ଉପରେ ଏହି ନିୟମ ଅଛି; ଉପରେ ଶାସନ ହୋଇ ପାରନ୍ତି । ସମ ସମରେ, ଏହା ହିଁ ବଡ଼ କଥା, ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବାକୁ ସରକାରୀ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କର ଅବଶ୍ୟ ଅଧିକ ମୌଳିକ ନାହିଁ । ଦେଶୀୟ ଭାରତବାସୀ ଉଚ୍ଚ ପଦ ଏହି ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ସେ ତାହାର ବେତନ ଏବଂ ଯୋଗ୍ୟତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏବଂ ସମାନ ଅର୍ଥ ଲାଭ କରିବା ଭାରତ ପାଇଁ ବହୁତ ଦରକାର ।

ସ୍ୱାଧୀନ ଦେଶମାନଙ୍କରେ — ଅନେକ ସ୍ଥଳରେ ଏହା ଦେଖାଯାଉଅଛି, ସେ ଦିଗରେ ଅର୍ଥ ଶିକ୍ଷା ଦେଶୀୟ ଜାତି, ଏଥିରେ ଅଧିକ ଦେଶୀୟ ଶାସନ ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଦେବାକୁ ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ହୋଇପାରେ ସରକାରଙ୍କ ତାହା ଦେବା ଉଚିତ — ନଚେତ୍ ଭାରତ ଏବଂ ଇଂଲଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ଦେଶୀୟ ମନୋଭାବ ଏହିପରି ହୋଇ ଯାଉଛି ଯେ ସେମାନେ ଶାସନ ଚଳାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହନ୍ତି, ସେଥିପାଇଁ ଏହି ସମୟରେ ଦେଶୀୟମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ପଦ ଦେବାକୁ ଦେଖାଯାଉଛି କିନ୍ତୁ ଏହିପରି କାମରେ ବାଧା ଦେବାକୁ ସେମାନେ ସର୍ବଦା ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି, କାରଣ ସେ ଏହିପରି ସ୍ଥଳରେ ତାହା ସ୍ୱାର୍ଥରେ ସେ ବାଧା ହେବ ।

୧୯୧୨ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ମାଣ୍ଟେଗୁ ଗଭର୍ଣ୍ଣର ଭାରତ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସମୟରେ ତାହାଙ୍କର ଗଭର୍ଣ୍ଣର

କେତେକାଲ୍ ଲର୍ଡ ହେଷ୍ଟିଂସଙ୍କଠାରୁ ସ୍ୱରାଜ ପ୍ରସ୍ତାବ ଓ ସାଡ଼ସ୍ତ୍ରିଂଶ ବର୍ଷରେ ସେହି ସଟିଂଶତି ଏ ଦେଖିଥିଲେ, ସେଥିରେ ଚମ୍ପାରଣ କଥାଗୁଡ଼ିକର ଉଦ୍ଧୃତ ଥିଲା ।

"ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ସ ମ ମା ନ ଙ୍କ ର ଅବସ୍ଥାଠାରୁ ବ୍ରିଟିଶ ଶାସନାଧୀନ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ସେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଭଲ ହେବାର ସେ ଦଶସ୍ଥଳରେ ମୋର ଗୋଟ ସନ୍ଦେହ । ଅବଶ୍ୟ ବ୍ରିଟିଶ ସରକାରଙ୍କ ଶକ୍ତି ସାମ୍ରାଜ୍ୟରେ ଭାରତୀୟ ପ୍ରଜା ଡକାୟତମାନଙ୍କଠାରୁ ରକ୍ଷା ପାଉଛନ୍ତି, ଅତ୍ୟାଚାରୀ ରାଜାଙ୍କଠାରୁ ରକ୍ଷା ପାଉଛନ୍ତି ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରଜାମାନେ ଯେଉଁ ଉତ୍ପାତ ଶାସ୍ତି ପାଇ ପାରୁନାହାନ୍ତି ତାହା ବ୍ରିଟିଶ ପ୍ରଜା ପାଉଛନ୍ତି । ଅଧିକନ୍ତୁ ମଧ୍ୟ ବ୍ରିଟିଶ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବଳରେ ସରକାରଙ୍କ ସୁଖ ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନା ହୋଇଅଛି, କିନ୍ତୁ ଏହିସବୁ ସୁଖ ଭୋଗ କରିବାକୁ ଯାଇ ଭାରତୀୟ ପ୍ରଜାଙ୍କ ବଡ଼ ଅଧିକାର ହରାଇବାକୁ ପଡ଼ୁଛି । ସ୍ୱାଧୀନତା, ଜାତୀୟତା ଓ ତାହାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନୁଷଙ୍ଗିକ ସୁବିଧା ଦେଇ, ଭାରତୀୟ ବ୍ରିଟିଶ ପ୍ରଜାଙ୍କ ସବୁ ସୁବିଧାମାନ ପାଉଛନ୍ତି ନାହିଁ । ବ୍ରିଟିଶ ଶାସନାଧୀନ ଲୋକମାନେ ଅବଶ୍ୟ ଅନେକ ସୁବିଧା ପାଇଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ସଫଳ ଉନ୍ନତି ସମ୍ଭବ, ସ୍ୱାଧୀନତାରେ ନାନା ବ୍ୟବସାୟ ବାଣିଜ୍ୟ ଉନ୍ନତି କରିବାର ଏବଂ ସୁଶାସନରେ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟର ଫଳ ଭୋଗ କରିପାରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ନିଜ ଦେଶର ଶାସନବ୍ୟାପାରରେ, କେଉଁଠାରେ ଉଚ୍ଚପଦ ପାଇଁ ଆଉ ଦଶ ସ୍ଥାନ ଦେବାରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମହତ୍ତ୍ୱ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ତାହାର କେଉଁ ସାମର୍ଥ୍ୟ ନାହିଁ ? କେବଳ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଖରେ ଶାନ୍ତ, କିନ୍ତୁ ସେହିକୁ କହିଲେ ରକ୍ଷିତ ଜାତି ଆଉ ଉଚ୍ଚ ଆଦର୍ଶ ସେମାନଙ୍କ ଆଗରେ ଅଛି କି ? ସର୍ବସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଯେଉଁମାନେ ସମର୍ଥ ସେହିମାନେହିଁ ଉଚ୍ଚ ଅଧିକାରପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଆନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ଲୋକେ, ସୈନ୍ୟବିଭାଗରେ ସୁବେଦାର ଛଡ଼ା ବଡ଼ ପଦବୀ ପାଇ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ସାଧାରଣ ଅଦାଲତରେ, ଅଦାଲତ କର୍ମ ସମସ୍ତ ବିଭାଗ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କେଉଁଠି ଉଚ୍ଚ ପଦ ପାଇ ନାହାଁନ୍ତି, ସେ ଲୋକେ ଉଚ୍ଚ ଆଦର୍ଶ ପାଇବେ କାହିଁ ? ଓ ତାହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମହତ୍ତ୍ୱ ହେବ କିପରି ? ଫଳରେ ଦେଖାଯାଉଛି ସେ ବ୍ରିଟିଶ ଭାରତର ଶାସନାଧୀନ ଭାରତରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଅନୁନ୍ନତ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି । କେଉଁ ଭାରତରେ ବ୍ରିଟିଶ ଶାସନର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଭାରତବାସୀମାନେ ଉନ୍ନତ ହେଉ ନାହାନ୍ତି ବରଂ ସେମାନଙ୍କର, ଏମନ୍ତ ଅବସ୍ଥା ହୋଇଛି । ବ୍ରିଟିଶ ଭାରତରେ ଯୁବକମାନେ ସରକାରୀ ଶାସନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେପରି ଉଦାସୀନ ହୋଇଛନ୍ତି ପୃଥିବୀର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ୱାଧୀନ ଦେଶରେ ସେପରି ଯୁବକମାନେ ଏପରି ଦୃଷ୍ଟ ହୋଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।"

ଏହାପରେ ମାର୍ଶମେନ୍ ମଧ୍ୟ କହିଅଛନ୍ତି;— "ଲର୍ଡ ହେଷ୍ଟିଂସଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅବଶ୍ୟ କହି ଅତ୍ୟର୍ଥନୀୟ ଆମ ଭାରତବାସୀଙ୍କ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ଯଦି ଏହା ହୋଇଥିବ ସେ ଆମ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଯେତେ ବଢ଼ୁ, ଅଥଚ ଅଧିବାସିଙ୍କ ସବୁରୁ ଭୂମିକା ଉଚ୍ଚସ୍ତରରେ କେବଳ ନିମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀରେ; ଆମ ଶାସନକାଳରେ ଯେମନ ଭଲ ଭଲ ଆଶା ଓ ଅଭିପ୍ରାୟର ପ୍ରଶ୍ରୟ ଲାଭ କରିବାର କୌଣସି ସୁବିଧା ନାହିଁ ଏବଂ ଯେମାନେ ଭଲକୁ ଦଶ ଭାଗ ନଷ୍ଟ କରିଥିଲେ ତେମନ୍ତ ନଷ୍ଟ ଓ ବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯାଉଛନ୍ତି ।"

ସରକାରଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଚଳିତ ନୀତି ବଡ଼ ଅସହ୍ୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଲାଣି ଏବଂ ଏହା ଆମର ମନୁଷ୍ୟତ୍ୱକୁ ଏକାବେଳକେ ନଷ୍ଟ

କରିବାକୁ ବସିଲାଣି । ଆମମାନଙ୍କ ଯୁବକମାନେ ହୋଇ ସେବା ସାଙ୍ଗରେ ଉଦ୍ୟମ ରହିଯାଇ ଭାରତରେ ବଡ଼ ହୋଇ ଯିବା ସଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ କାଳ ସରକାରୀ ଚାକିରି କ୍ଷେତ୍ର ସାଇଲେ । ଅଲ୍ପଦିନରେ ଇଣ୍ଡିଆରେ ଯୁଦ୍ଧରେ ଭାରତ ମନ୍ତ୍ରୀ ଲର୍ଡ ମିଲନଙ୍କ ସଭାପତିତ୍ୱରେ ଏକ ସଭା ହୋଇଥିଲା । ସେହି ସଭାରେ ଭାରତରେ ବ୍ରିଟିଶ ଶାସନ କେତେ ସ୍ଥାୟୀ ହେବ ଏ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । ସେଥିରେ ଏହି ଭାରତ କେବଳ ଏକପ୍ରକାର ମୂର୍ଖ ଲୋକ ରହିବ, ସେମାନଙ୍କ ଶାସନର କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇବାର କୌଣସି ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ସୈନ୍ୟବିଭାଗରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ପଦ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ, ଅନେକ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରକ୍ଷା ଏବଂ ବଳପ୍ରୟୋଗ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଛି ଭାରତୀୟ ବ୍ରିଟିଶ ଶାସନର ଏହାଠାରୁ ବଳି ଶତ୍ରୁ କଣ ଅଛି କେହି ବଡ଼ ହାନିକର ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ।

ସୁତରାଂ ଏ ସବୁ ଦୁଃଖ ଓ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାର ଏକମାତ୍ର ପ୍ରତିକାର ସ୍ୱରାଜ୍ୟ । ଆଜି ଆଗରେ ଉଚ୍ଚ ଆଦର୍ଶମାନଙ୍କର ଜାତିଗତ ଓ ଧର୍ମଗତ ବିରୋଧ ଭୁଲିଯାଇ ଅବଶ୍ୟ ପରସ୍ପର ଏକତା କରିବା ଦରକାର ।

ଯେଉଁ ଦିନ ହାମାନେ ସାମାଜିକ ଭାବରେ ଆମେ ଏକ ଦଳ ହୋଇ କରୁଁ, ଏବେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦୂର କରି ଦେବା ଉଚିତ । ଅନ୍ୟଥା ହେଲେ ଅପେକ୍ଷା ଆମ ଜାତିର ଉନ୍ନତି କାର୍ଯ୍ୟରେ ବହୁତ ବାଧା ହେବ । ଏହି ଦିଗରେ ଓଡ଼ିଶା ସମସ୍ତ ହିନ୍ଦୁ ଓ ସର୍ବ ଧର୍ମସ୍ଥାନ, ବହୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟଙ୍କର ସେହି ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରାଚୀନ ଗୋଷ୍ଠୀ ବା ଜାତିବିଶେଷ ଜୈନ ବୌଦ୍ଧ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ । ଆମମାନଙ୍କ ଭିତରେ, ଆମେମାନେ ଏହି ଅଶାନ୍ତ ଭାବକୁ ଆମ ସଂସ୍କୃତିରୁ ହଟାଇବା ଓ ସେ ଏହି ଆମେ ସେ 'ଏକ' ଏ ଜାତି ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ଜାଗାଇବା, ସ୍ୱରାଜ୍ୟରେ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଧର୍ମ ଓ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ । ଏବଂ ନରନାରୀ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମାନ ଅଧିକାର ଦେବ ନ ଥିଲା । ସମ୍ପ୍ରଦାୟଗତ ଏ ଧର୍ମ ଭରଷା ନାହିଁ । ଉଦାହରଣ ଶାନ୍ତି ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମକୁ ଦେଖାଯାଉଛି କେତେବେଳେ ବଡ଼ ବଡ଼ଦେବ । ଭାରତର ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜାତିରେ ବେଗାରକାର ବ୍ରତ ନ ଥାଏ । ଭଗବାନ୍ ବୋଲନ୍ତେ, ଯହିଁ ଜଣ ଜାଏ ଅର୍ଥାତ୍ ସେ ସବୁ ଦେବ ବହୁଜଣଙ୍କ ଜାଣ ଓ ଏଥରେ ତଳ ଜାତି ଓ ଧର୍ମର ଅଧିକାରଭୂମି ଏହି ଭାରତବର୍ଷ କି ? ସେହି ଗଣରେ ଆପଣ ସୀମା ଲଙ୍ଘନ କରିବେ ? ଭଗବାନଙ୍କ ଦେଖିଲେ ସ୍ୱର୍ଗଆଡ଼େ ସ୍ୱର୍ଗ ହେବ । ଏହି ଭାବରେ କି ଭଲ । ଏପରି ମହାପୁରୁଷ ଓ ଶରୀର ମହାତ୍ମାଙ୍କ ଯେଉଁ ଧର୍ମ ପ୍ରଚାର, ଉଦ୍ଧୃତ ଏହି ବିଶ୍ୱରେ ମଧ୍ୟ ଜାତି, ଧର୍ମ, ଓ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଭେଦ କୌଣସି ସାର୍ଥକତା ନାହିଁ । ଆମମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ସବୁ ମତଭେଦତା ଉଠାଇ ଓ ସମସ୍ତ ଯେତେଶୀଘ୍ର ଏକ ହୋଇ, ଏହିପରି ଭାବରେ ଅନୁଭବ ହେବା ଦରକାର । ଏହାଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀରେ ଭଲ ଅଧମ ଭଲ ବ୍ୟବସ୍ଥା କର ଏବଂ ଦଳ ଦଳ କରାଇବାକୁ ତାହାକୁ ଅଧିକାରରେ ଅନେକ ଏ ଯୁକ୍ତିକୁ ଦେଖ ପାରିବା । ଏଥିରେ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ପୁଣି ମଣ୍ଡନ ହୋଇ, ଏହା ଅବୋ ଦାୟିତ୍ୱ ଦୂର ହେବ ।

ଆପଣମାନେ ଓଡ଼ିଶାର, ହିନ୍ଦୁ, ମୁସଲମାନ ଭଲକ ଦେଇ ସେବକ ବର୍ଗ ନୂତନ, କାରଣ ଏଠାରେ ମୁସଲମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କେତେକ

୨୨ ରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ । ତଥାପି ଏଠିକାର ହିନ୍ଦୁମାନେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଯଥେଷ୍ଟ ଉଦାର ଓ ସହିଷ୍ଣୁତାର ଭାବ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରନ୍ତେ । ବହୁ ଶତାବ୍ଦୀ ଧରି ଆମ୍ଭେମାନେ ପରସ୍ପର ପରସ୍ପରର ହୃଦୟକୁ ଭକ୍ତିଭରେ ବନ୍ଦି ଦେଖାଇ ଏକାଠି ରହି ଆସିଅଛୁଁ । ଅତି କାହିଁକି ସାମାନ୍ୟ ଜାତିଗତ ପାର୍ଥକ୍ୟ ନେଇ ପରସ୍ପରମଧ୍ୟରେ କେବେହେଁ ଗଣ୍ଡ ବଳ ଲଗାଇନୁଁ । ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ପଥରେ ଅମର ଯେତେଗୁଡ଼ିଏ ବାଧା ଅଛି ସେ ସବୁ ମଧ୍ୟରୁ ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ କଳହହିଁ ସର୍ବାପେକ୍ଷା ଅନିଷ୍ଟକର, କିନ୍ତୁ ସୁଖର ବିଷୟ ବଙ୍ଗଦେଶପରି ଏହି ଓଡ଼ିଶାରେ ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ କଳହ ନେଇ ଲୋକଙ୍କ ମନ ଆଦୌ ବଢ଼ାଇ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ଅନ୍ୟ ଅନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା ଏଠାରେ ସ୍ୱରାଜ୍ୟପ୍ରାପ୍ତିପାଇଁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ପଥ କୁ ତତର ହେବାର କଥା ।

ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ ଏକତା କଥା ଛାଡ଼ିଦେଲେ ମଠଧାରୀ ଓ ମହନ୍ତମାନଙ୍କ ସଂସ୍କାରପ୍ରସଙ୍ଗ ବର୍ତ୍ତମାନ ସର୍ବାପେକ୍ଷା ଗୁରୁତର ହୋଇଅଛି । ଏହି ସବୁ ମଠଧାରୀ ଓ ମହନ୍ତମାନଙ୍କ ହାତରେ ଓ ବାହାରେ ବହୁ ଧନରୁ ଚଳି ଆସୁଥିବା ଜନହିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି, ତାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରୁଛି ଓ କରିବା ମଧ୍ୟ ଉଚିତ । କି ଧନୀ କି ଦରିଦ୍ର ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ଯାତ୍ରୀଙ୍କଠାରୁ ଏତେ ପ୍ରଚୁର ଧନ ମହନ୍ତଭଣ୍ଡାରକୁ ଯାଉଛି ଯେ ଯଦି ଏହି ମହନ୍ତଗଣଙ୍କର ଶୁଭଇଚ୍ଛା ଧର୍ମଶାଳା ଓ ଚିକିତ୍ସା ଦୃଅନ୍ତେ (ଯାହା କି ତାଙ୍କର ହେବା ଉଚିତ) ତାହାହେଲେ ସେମାନଙ୍କ ଉଦ୍ୟମରେ ମଧ୍ୟଭାରତର ଦୁଇପାର୍ଶ୍ୱରେ ବହୁ ଲୋକ ହିତକର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗଢ଼ା ହୋଇପାରନ୍ତା ଓ ଏହି ମହନ୍ତନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ଶିକ୍ଷା, ନମ୍ରତା ଓ ସଦାଚାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ କେନ୍ଦ୍ରସ୍ଥଳ ହୋଇଉଠନ୍ତା ।

'ଦୁଇର ସାହେବଙ୍କ ଓଡ଼ିଶା' ରହିଛି ଆମ୍ଭେମାନେ ଦେଖିବାକୁ ପାଉଁ ଯେ ୧୮୭୯ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ମଠଧାରୀ ଓ ମହନ୍ତମାନଙ୍କର ଆୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ସକାଶ ଏକ କମିଟି ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅନୁସାରେ ସେହି ଅଞ୍ଚଳ ଜାଗାରେ ମଠଧାରୀ ମାନଙ୍କର ଆୟ ସାଢ଼େ ସାତଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଅଥଚ ଏତେ ପ୍ରଚୁର ଟଙ୍କାରେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର କି ମଙ୍ଗଳ କରି ନ ହୁଅନ୍ତା ! ଗୁରୁଦ୍ୱାର ସଂସ୍କାର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଧର୍ମ ଆନ୍ଦୋଳନ ଭାରତରେ ଏକ ନବଜାଗରଣର ଯୁଗ ଆଣିଅଛି ଏବଂ ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ଯେ ଆନ୍ଦୋଳନ ନିଶ୍ଚୟ ସଫଳ ହେବ । ସତ୍ୟ ଓ କୁବଚନରେ ଜୀବନ୍ତ ଧର୍ମସେବକ ଏବଂ ଏହି ଧର୍ମଦେଶର ପରିଚାଳନା ଭାର ଲୋକମାନଙ୍କ ହାତରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଅଛି ସେମାନେ ଯଦି ତାହାର ଅନୁକୂଳ ଲୋକହିତକର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତେ, ତାହାହେଲେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅନେକ ସଦର୍ଥ ସାଧିତ ହୋଇପାରନ୍ତା ?

ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରଥମେ ପଦାର୍ପଣ କଲେ ତାହାର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଅକ୍ଷି ଅଗ୍ରରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ, ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକେ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଖାଇ ରହନ୍ତି ଏବଂ ଜମାଜମି ରଖିବା ତାଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ କେବେହେଁ ଘଟେନାହିଁ । ଅତେ ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହେଲେ ଯେଉଁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ହୁଏ ତାହା ସର୍ବବ୍ୟାପୀ ଓ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭୟଙ୍କର ହୋଇ ଉଠେ । କୃଷକମାନେ ସର୍ବଦା ମହାଜନଙ୍କର ହାତମୁଠାରେ ରହିଥାନ୍ତି । ମହାଜନ ଯଦି ସାବଧାନ ହୋଇ କାରବାର କରେ, ତାହାହେଲେ ତ ତାହାର ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ ପାଇବା ବ୍ୟବହାରରୁ କେହି ଭଲ ଭରିପାରିବେ ନାହିଁ । ରାସ୍ତାଭଳ ଟଙ୍କା କରଜଦେବା ପ୍ରଥା ଅତି ଦରକାରୀ ଓ ଗୋଟିଏ ଲୋକହିତକର ବ୍ୟବସ୍ଥା । କୃଷକ ଯେତେବେଳେ ବିପଦରେ ପଡ଼େ ସେତେବେଳେ ମହାଜନଠାରୁ ଟଙ୍କା ଧାର ଆଣି ସେ ସେହି ବିପଦରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଯାଏ, ତେବେ ସେ ମହାଜନ ଲୁଣ୍ଠନପ୍ରିୟ ଜଣେ ପରମ ଦସ୍ୟୁଭଳି ଥିଲା ସାହାଯ୍ୟ କଲାବୋଲି ମନେ କରିବାକୁ ହେବ । ପୂର୍ବକାଳର ଗ୍ରାମ୍ୟସମିତିର ଅଧୀନରେ ରହି ମହାଜନ ନିଜ ବ୍ୟବସାୟ ଚଳାଇବାରେ କଦାପି ସୀମା ଲଙ୍ଘନ କରୁ ନ ଥିଲା । ଗ୍ରାମର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ମହାଜନର କେବଳ ଯେ ମହାଜନି ଖାତକ ସଂପର୍କ ଥିଲା ତା ନୁହେଁ । ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ନାନା ସାମାଜିକ ସଂପର୍କ ମଧ୍ୟ ତାର ଥିଲା । ସେ ଯଦି କେବେ ବ୍ୟବସାୟରେ ଲୋଭପରବଶ ହୋଇ ସୀମା ଲଙ୍ଘନ କରୁଥିଲେ ଗ୍ରାମ୍ୟସମିତି ଓ ସମାଜ ତାହାର ବହୁତ ପ୍ରତିକାର କରୁଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଗ୍ରାମର ମୁଖିଆ ଲୋକ ଓ ଗ୍ରାମର ସମିତି ଠାରୁ କ୍ଷମତା ଚାଲିଯାଇ ଚୌକିଦାର ମାଇପଟରେ ସରକାର ହସ୍ତରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହେଲା ସେଠାରୁ ମହାଜନର ବ୍ୟବସାୟ ଉପରେ ଲୋକଙ୍କର ସମସ୍ତ କ୍ଷମତା ତୁଟିଯାଇଛି । ତେଣୁ ଆଜି ମହାଜନ ନିଜର ଅବାଧ କାରବାରଯୋଗୁଁ ସମସ୍ତଙ୍କର ଘୃଣା ଚକ୍ଷୁରେ ପଡ଼ୁଅଛି । ଯେଉଁ ଅଧିକାଂଶ ଶାସନକର୍ତ୍ତା ପ୍ରଣୀତ 'ସମୂଳ ସବୁ ନଷ୍ଟକରି ପକାଇଲା', ତାହା ବିଶେଷତଃ ଏହି ମହାଜନ ଖାତକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମହା ଅନର୍ଥ ଘଟିଛି 'ଓଡ଼ିଶାର ଖାଦ୍ୟ, ନାମକ ପୁସ୍ତକର ଗ୍ରନ୍ଥକର୍ତ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଞ୍ଚାନନ୍ଦ ମେହନ ସିଂହ ମହାଜନ ଖାତକ ସମ୍ବନ୍ଧର କି ଭୟଙ୍କର ଦୃଶ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି । ଯେପରି ପଞ୍ଜାବର ଛୁ ନାମକ ମହାଜନ ଗର୍ଷିତ ଓ ମରଣ ଭକ୍ଷ୍ୟ ମାଣିଦାୟକ ଗୋଟିଏ କାଳରେ ଭାରତ ବ୍ରିଟିଶ ଆଇନ ଅଦାଲତକରେ ଶ ଦାୟରେ ତାହାର ସର୍ବନାଶ କଲା ।

କୃଷକମାନେ ଏତେ ଗରିବ ଥିଲେ ତାପରେ, ରେଲୱାଇନ ହେବାରୁ ଚାଉଳ ବ୍ୟବସାୟ ଆହୁରି ବଢ଼ିଗଲା । ଧାନ କଟାହେଲା ଘରକୁ ଗଲାମାତ୍ରେ ମହାଜନ ତାହାର ଧାର ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିବାପାଇଁ ଖାତକ ଦୁଆରେ ଆସି ବସେ ଏବଂ ଥିବା ଲୋକ ନଗଦ ଟଙ୍କା ଦେଇ ତାହାର ଧାନ କିଣିନେଇ ବିଦାୟ ଦିଏ । ମାଲ ଶସ୍ତା ହେବାର ସୁବିଧା ଥିବାରୁ ସେତେବେଳରୁ ସମସ୍ତ ସେଠାରୁ ଦୂରକୁ ଲୋକେ ଅଣି, ତା ଧାନ ମୂଠାକ ନେଇଯାଆନ୍ତି । ଆଧୁନିକ ବ୍ୟବସାୟର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଏହି ରେଲ ଓ ଟେଲିଗ୍ରାଫଯୋଗୁଁ ସମସ୍ତ ଭାରତରେ ମହା ଅନିଷ୍ଟ ସାଧିତ ହେଉଅଛି । ଆପଣମାନଙ୍କ ପ୍ରଦେଶ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ବିଷମ ଫଳ ଭୋଗ କରୁଥିବା । ଏ ସଂବାଦରେ ବଙ୍ଗର ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତେ ମାକଡୋନେଲ୍ଡ୍ କହିଅଛନ୍ତି ଯେ ଗୋଟିଏ ଶୁଣିଲୁ [illegible] ରେଲଯୋଗୁ ଭାରତର ଦୁଃଖ ବଢ଼ିଅଛି ଓ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ବେଶି ଜାଗାରେ ବ୍ୟାପିଛି । ଗୋଟିଏ କାରଣ, ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପରେ ସମଗ୍ର ଭାରତବାସୀଙ୍କର ଜୀବନ ବିଷୟରୁ ଏହା କେବଳ ଶୋଷି ନେଉଛି । ଗୋଟିଏ କୃଷକର ଖରଚ ପାଇ, କାରଣରେ ଯଦି କଞ୍ଚା ଧାନ ଓ ଉତ୍ତମ ଉଦ୍ଭିଦ ରହେ ତାହାହେଲେ ବଦେଶର ମହାଜନ ଅର୍ଥ ତାହା ଛଡ଼ି ନେଉଛନ୍ତି । ଫଳରେ ଦେଶୀକାରୀ ଚାଷ ସରବର୍ଷ ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ, ତାହାହେଲେ ସବୁ ଭରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପଡ଼େ । ଏହି କାରଣରେ ଯେଉଁ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଯନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ଏକ ସ୍ଥାନରୁ ଖବର ଅନତିବିଳମ୍ବ ଅନ୍ୟସ୍ଥାନକୁ ଯାଇ ଲୋକଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ସାଧନ କରନ୍ତା, ସେହି ଯନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ଆଧୁନିକ ବାଣିଜ୍ୟ ସତ ସାହାରୁ ଲୋକେ 'ସଭ୍ୟତ, ଦେଖ ନାମ ଦେଇଛନ୍ତି—ଏକ ଅସହାୟ ଜାତି ଉପରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାର ଲଦିଦେଇ, ତାହାର ସର୍ବନାଶ ସାଧନ କରୁଛି । * * ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟର ଏହି ପ୍ରକାର ରପ୍ତାନି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ; କିନ୍ତୁ କିପରି ବନ୍ଦ କରିପାରିବା ? ଏ ପ୍ରଶ୍ନର କେବଳ ଏକମାତ୍ର ଉତ୍ତର ହେଉଛି; ସ୍ୱରାଜ୍ୟଲାଭ । ଜୀବନର ଯେ କୌଣସି କଥା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କଲେ "ସ୍ୱରାଜ୍ୟହିଁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ" ଏ କଥା ସ୍ୱତଃ ମନରେ ଉଠୁଛି । ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଆସୁନାହିଁ ବାଧା ବନ୍ଧୁଗୁଡ଼ିକ ଅପସାରିତ ନ ହୋଇଛି, ସେତେଦିନପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅମ୍ଭେମାନେ ଉନ୍ନତି ଲାଗିପଡ଼ିବା । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟବିଜ୍ଞାନଶାସ୍ତ୍ର ଆଲୋଚନା କଲେ ମେଲେରିଆ, 'କାଲାଜ୍ୱର; ପ୍ରଭୃତି ସଂକ୍ରାମକ ରୋଗର ନିବାରଣ କଥା ଯୁ ଆଲୋଚନା କଲେ, ପ୍ରଥମରୁ ଟଙ୍କା ଚାହିଁ ଆସିବ, ଏ ଭାବନା ଅସି ମନରୁ ବାହାରେ କରେ । ଲୋକମାନେ ଯଦି ମେଲେରିଆ କାଲାଜ୍ୱର କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ରୋଗରେ ମରନ୍ତି; ତାହାହେଲେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟହିଁ ସେ ରୋଗ ଓ ଅପମୃତ୍ୟୁର କାରଣ । ବାହାର ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶର ଗଲା ସେନ୍‌ସେସ ରିପୋର୍ଟରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ୧୦ ହଜାର ଲୋକସଂଖ୍ୟାରେ ହାରାହାରି ଜନ୍ମ ହେବାର ସଂଖ୍ୟା ୧୯୭ ଏବଂ ମରିଯିବା ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୩୬ । ତେଣୁ ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ମୋଟ ଉପରେ ହଜାରକରା ୧୦୦ ଲୋକ ମରିଯାଉଛନ୍ତି କେବଳ 'ଓଡ଼ିଶା କଥା ହସାଇଲେ ମନରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶଙ୍କା ଆସେ, କାରଣ ଏଠାରେ ହଜାରକରାରୁ ମୋଟ ବର୍ଷରେ ମୃତ୍ୟୁସଂଖ୍ୟା ୩୯ ।

ସୌଭାଗ୍ୟବଶତଃ ଏହିସବୁ ଦୁଃଖ ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ଏକ ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୌଷଧି ଆମ୍ଭମାନେ ଦେଖିପାଇଛୁଁ । ଯେବେ ବାଟ ଦେଖିଅଛୁଁ ଏହି ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୌଷଧିକୁ ଯଦି ଆମ୍ଭେମାନେ ଉଚିତମତ ବ୍ୟବହାର କରୁଁ ତାହାହେଲେ କେବଳ ଯେ ଆମର ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବ ତାହା ନୁହେଁ, ତାହାଦ୍ୱାରା ଅମେ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ସ୍ୱାଧୀନ ଦେଶର ଲୋକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସମାନ ହୋଇପାରିବା । ଏହା ଚାରୁଖାର ବାଳକରଭ ଗୋଟିଏ ଅଦ୍ଭୁତ କୌଶଳ ବୋଧ ହେଉଅଛି—ଆମର ଏତେବଡ଼ ଦରିଦ୍ର ଦେଶର ଲୋକେ ଅଳସୁଆ ହୋଇ ବସି ଅଭାବରେ ମରିଯାଉଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ତଥାପି ନିଜ ହାତରେ ନିଜ ଲୁଗା ବୁଣି ପିନ୍ଧିବାର ଶକ୍ତି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଅନ୍ୟ ଜାତିଠାରୁ କିଣି ପରିଧାନ କରୁଛନ୍ତି । ଏହା ଜଣେ ଶୀଘ୍ର ଜାଗିବାର ମାତ୍ର ପରି ଲାଗୁଛି, ଆମେ ଏତେ ଅନ୍ଧ—ଅଜ୍ଞାନଭାବରେ ପଡ଼ିଥିଲୁଁ ଯେ ମହାତ୍ମାଙ୍କ ପରି ଜଣେ ମହାନ୍ ନେତା ଅସି ଆମର ଆଖି ଫିଟାଇଦେଲେ । ମହାପୁରୁଷମାନେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଲକ୍ଷଣ ଦେଖି ଲକ୍ଷଣ କରି କହିଲେ ଖାଦ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ରପ୍ତାନି ହେବା ତଥା ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର କାରଣ ହୋଇ ନିଶ୍ଚୟ କରି ଯାଇଛନ୍ତି । ଦେଶର ପୁରାତନ ଶିଳ୍ପ ଓ ଚାଷ କାର୍ଯ୍ୟ ପୁନଃ ଜୀବିତ କରିବା କାରଣ ଅବଲମ୍ବନ ଏବଂ ଏ ଗାଁର ପ୍ରାଣରେ କ୍ଷମତା ଅଛି । ୧୯୦୫ ମସିହାରେ ବଙ୍ଗଚ୍ଛେଦ ହୋଇଥିଲେ ଯେତେବେଳେ ଅମ୍ଭେମାନେ ମାଞ୍ଚେଷ୍ଟରର ଲୁଗା ବ୍ୟବହାର କରିବୁ ନାହିଁ, କରଣ ପ୍ରଚଳନ ଓଡ଼ିଶାର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଲୋକ ଚିନ୍ତା କରିଥିଲୁ ସେତେବେଳେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଧାରର ଏକମାତ୍ର ଉପଦେଶ ଥିଲା । ତାହା ସ୍ୱଦେଶୀ । ତାହା ସେହି ମହାତ୍ମା ଦେଖିପାରନ୍ତି ଏବଂ ତାହା ଧରିବା ସେଠାରୁ ଦେଶୀ ହେଲା, ମାତ୍ର ନାଗପୁର, ଭୋପାଳ ଓ ଅହମଦାବାଦର ମଲିକମାନେ ସୁବିଧାଜନକ ଓ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ସହଜ ସାଧ ବୋଧ ହେବାରୁ ତାହାର ଅର୍ଥ ଧରିଲେ ଏବଂ ଚରଖା କଥା ଏକାବେଳକେ ଭୁଲିଗଲେ, କିନ୍ତୁ ଆଜି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଏକାବେଳକେ ବଦଳିଯାଇଛି ଓ ଚରଖା ସମସ୍ୟାକୁ ଅମ୍ଭେମାନେ ଏକ ନୂତନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖୁଅଛୁଁ । ଲୋକଙ୍କର ଉଦ୍ଧାରର ମଙ୍ଗଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗତ ଦୁଇଶିହର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଆବଶ୍ୟକ ବୋଧ ହୁଏ, ତାହାହେଲେ ଯେଉଁ ଶିଳ୍ପ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବହୁ ଲୋକଙ୍କର ତାହା ଉନ୍ନତ ଅନ୍ନ କଣ ଦେଶୀ ବଜାରରେ ଆସିପାରିବ ? ଚଲନ ଚରଖା ଓ ବହେକଥାଃ ସୂତାକଳ କରୁଥିଲେ ଅମୃତ ମନକୁ ତରଳର ବଳ ପକାଇଥିଲା । ସମସ୍ତଙ୍କ ହୃଦୟରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଲା—ସତେ କଣ ଏହି କଥିତ ଉକ୍ତା ହାତରେ ଖୁବ ଚଲାଇ ସୂତା ଟେକ ଉଦ୍ଧାରହେବ ? ଯେଉଁ ମହାପୁରୁଷ ଜଣ ହୃଦୟମଧ୍ୟରେ ଏ କଥାର ସମାଧାନ କରି, ଚରଖାରେହିଁ ଅମଳ ରହିଛି ଭୁଲି ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଘୁଞ୍ଚାଇବା କଥା ଭଳି ହେଉ ପ୍ରୀତିକର, ସଭେ ଲୋକଙ୍କୁ ସୂତା କାଟିବାପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରନ୍ତି, ସେହି ମହାପୁରୁଷଙ୍କ କଥା ପ୍ରକୃତ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ପୁରୁଷ । ମୁଁ ପ୍ରଥମେ ସେହି ମହାପୁରୁଷଙ୍କ କଥାରେ ବିଶ୍ୱାସ କରି ନ ଥିଲି; କିନ୍ତୁ ମନେ ମନେ ତାହାଙ୍କୁ ଉପହାସ କରୁଥିଲି କିନ୍ତୁ ପରେ ମୁଁ ମୋର ଭୁଲ ବୁଝିପାରିଲି ଏବଂ ପୂର୍ବ ଭୁଲପାଇଁ ମୁଁ ଏବେ ଲଜ୍ଜାବୋଧ କରୁଛି । ମୁଁ ଜାଣେ ଦେଶରେ ଏପରି ଅନେକ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ମିଲ୍ କରୁଥିଲେ ତଥାପି ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ଉଠିପାରିବେ ଏକଥା ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଦ୍ଧା ବିଶ୍ୱାସ କରୁନାହାନ୍ତି । ସେଉଁମାନଙ୍କର ଏ ବିଶ୍ୱାସ ହେଉନାହିଁ, ସେମାନଙ୍କ ମତ ଚରଖା ହିଁସାରରୁ । ସେମାନେ ଦେଶର ମୁକ୍ତି ଉପାୟ ଭଗବାନ ଉପରେ ଛାଡ଼ି ଦେଇ କୋଣ ମନେ କରନ୍ତି ଯେ ସେ ଉପରେ ଯାଆନ୍ତୁ ଓ ଦେଶର ମଙ୍ଗଳସାଧନ କରନ୍ତୁ; କିନ୍ତୁ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରକୃତ ବିଶ୍ୱାସ ଜନ୍ମିଛି, କିମ୍ବା ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର ଉଚିତ ସେମାନେ ଶେଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚରଖା ଚଳାନ୍ତୁ । ଓଡ଼ିଶାରେ ଏ ଭଉଣୀ ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମତା ସକାଶେ ଆପଣମାନଙ୍କର ନିଷ୍ଠା ଯଥେଷ୍ଟ ପଡ଼ିଛି । ଆପଣମାନେ ଏବେ ସୁଦ୍ଧା ମୋଟାଲୁଗା ପିନ୍ଧୁଛନ୍ତି ଓ ବଙ୍ଗାଳୀମାନେ ସେପରି ଲୁଗା ପିନ୍ଧନ୍ତି ଅବଶ୍ୟ ଆପଣମାନଙ୍କର ତାହାଠାରୁ ଅଳ୍ପ ମୋଟା ଲୁଗା ପିନ୍ଧିବାର ଅଭ୍ୟାସ ରହିଅଛି । ମୁଁ ଭାବେ ତାଙ୍କ ଭଳି ତଥା ଆପଣମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଏବେ ମୁକ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଭାବରେ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ । ଆପଣମାନଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱରାଜକରେ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଅତି ସୂକ୍ଷ୍ମ କଥା ବୁଝାଇ ଓଡ଼ିଶା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପାରିବ, ବଜାର, ଭିଖାରୀମାନେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ଅଛି ଦେଖନ୍ତୁ, ସେହି ଚରଖାର ଲୁଗା ବୁଣି ଅଟୋଲ ସହକାର ତକ ଆଦରା ଜମାଇଛନ୍ତି । ଏହି ଲୁଗା ବେଶ କଷ୍ଟ ସହିଷ୍ଣୁ ଓ ଟାଣ ହୁଏ । ମାଞ୍ଚେଷ୍ଟରର ଲୁଗା ସେତେ ଟାଣ ନୁହେଁ, ଏ ଲୁଗା ତାହାର ଚାରିଗୁଣ ଅଧିକ ଯାଏ, କିନ୍ତୁ କାରିଗର କୋଟିଏ ଲୋକଙ୍କର ମାଞ୍ଚେଷ୍ଟର ଲୁଗାର ଲୋଭରେ ଏ ଲୁଗାର ବେଶି ଦାମଦ

ହୁଏ ନାହିଁ । ନୂତନ ସାହେବ ଯେତେବେଳେ ଲେଖିଥିଲେ ଯେ ବନ୍ଧନ ଲୁଗା ସଙ୍ଗେ ଏ ଲୁଗାର ତେତେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ହେଉନାହିଁ, ସେତେବେଳେ ହିଁ ଏ ଲୁଗାର ମୋଟାମୋଟି ତେବେ ହେବା ଦେଶୀ ଏ କଥା ଲେଖିଥିଲେ । ଏ ଲୁଗାର ସୂକ୍ଷ୍ମ ମୂଲ୍ୟ ଓ ଏହାର ଏତେକାଳ ସ୍ଥିତିର କଥା ସେ ବୋଧହୁଏ ଚିନ୍ତେଇନା ଥିଲେ ନ ଥିଲେ । ୧୮୭୨ ମସିହାରେ ଯେତ ଆପଣେ ତେ ନ.ଲି- ଥିଲେ ସେ ଆପଣଙ୍କ ଲୁଗା ବନ୍ଧନଲୁଗା ଅପେକ୍ଷା, ଏ ଗୁଣ ମୂଲ୍ୟ ହେଉଛି, ତେବେ ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ପାରନ୍ତି, ତେତେ ଶୀଘ୍ର ସେହି ହାତକଟା ସୂତାଲୁଗାର ଆମଦାନୀ କରନ୍ତୁ । ସୂତାକଟା ଚଲାଇବାପାଇଁ ତଥ୍ୟ ସୂତାବଳ ଶୃଙ୍ଖଳ ବନ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ସେ ସବୁଥାଉ କରିବାପାଇଁ ବୃତ ସଂକଳ୍ପ—ଏହି ଦୁଇଟି କଥା ହୋଇଗଲେ, କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧିତ ହୋଇପିବ । କେବଳ ଏହି ଦେ ଟିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଶର ସମସ୍ତ ଅବସ୍ଥା ପରି- ବର୍ତ୍ତିତ କରିବ । ସତା ନାହିଁ ଏବଂ ପାଠକଙ୍କୁ ଆରମ୍ଭ କରମାନେ ଆପଣଙ୍କର ଅନେକ ଲୋକ ମନକୁ ଜାଣିଥିବ । ଅସ୍ମୀମାନେ ନିଜର ବାଣିଜ୍ୟରେ କଣ କର ଏହି ସେ ଯ ସାମଗ୍ରୀମାନ ବଳିଥାଏ । ଗୋଟିଏ ବିଲାସୀ ମନ୍ତ୍ରୀ ଛନ୍ଦ- ନୁଦାର ଅର୍ଥ କେବଳ ଦେଶବୁଝିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମୁଠିଏ ଖାଦ୍ୟର ଯୋଗାଡ଼ କଣ ରଖିବା । ଏ ପ୍ରକାର ଖେଳେ କିଛି ହେଉ ନାହିଁ ଯେ ଦେଶ ଅବସ୍ଥାରେ ବୃଥା ହେଉନାହିଁ । ସୁତା କାଟି ଓ ବେଶ ସିଲାଇବାର ମନରେ ସେହି ବୁଝ ଅନେକ ତାହା ଅଧ ଲାଭକୁ ଦିଆ ସୁବଳେ ସକଳ ବନ୍ଧ ପଡ଼ଇଛ । ଅସ୍ମେମାନେ ଯେ କିଛି ଦର୍ଶନ୍ତୁ ଏ କଥା ଅଟେ କହି ଛନ୍ଦଜରେ ବୁଝ ପଡ଼ନ୍ତି । ସେଇଁ ସଂକଳ୍ପ ମାନେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଉପରେ ସ୍ୱାଧୀନ ସ୍ଥାପନ କରିଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଦେଶ ସଂସ୍ଥାର ଓ ଶିଳ୍ପ ଛେଡ଼େଇବାକୁ ଉପାୟ ନେବା ପାଇଁ ଅନେ ଅପରର ତତସଙ୍ଗେ ତା ଅସ୍ୱୀପ ପୂର୍ବେ ସମ୍ପୂ ଜୀବ ସାମନ୍ତରେ ନର ଦେଶର ସ୍ଥିତି ଦରବାରକୁ ଯୋଗ ନ ସବୁ । ତଥା ରହିବାର ସମସ୍ତ ଲାଭ ହଠବଣା ଲକ୍ଷ୍ମୀରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦେଶର ଦର୍ଶାଣ ସମର୍ଥରେ ଅଳ ଭୂମିକ ଦନଲ ଆତ୍ମନ ଯେ ଦେଶର ଲାଭରେ ସଙ୍ଗ ହୋଇ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୋଉଥାନ୍ତି, ତନ୍ତୁ ଚଳାଇ ଯେଉଁ ଦେଶର ଅସ୍ମେମାନେ ସନ୍ତାନ ତାହାର ବଳିଦ୍, ଯେ କଦାପି ଲୁପ୍ତ ନାହିଁ, ଏ କଥା ଅସ୍ମେମାନେ ଭଲେ ଜାଣି ଥିଲୁନାହିଁ । ସୁତର ଏହାମ୍ବ ଅପରର ଯେ ଦ୍ୱାରମସ୍ତ ବଡ଼ ଗୁଣ ପଡ଼ି । ଅତେ ଯେଉଁ ଅକମ୍ବ ଓ ସାହାସର ବାଣୀ ଦେଶର ହିଁ ଦ୍ୱାରା ଶୁଣାଇଛନ୍ତି, ସେଥିରେ ଏ ପ୍ରକାର ସ୍ୱରଶବ୍ଦ ତତ୍କଣି ଦେଶବ୍ୟ ମଙ୍ଗଳୁ ଶୁଣିଲାଣି । ତାହାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟିରେ ସ୍ୱାବଲମ୍ବୀ ନେଇ ଏକାପ୍ରାଣ ଲାଜିତ ଭାରତର ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ମୂଳ । ଅଦର୍ଶିକ ସେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଆମ ଅଟେ ଓ ସମସ୍ତ କଳକୁ ଅନେକ ପୁଷ୍ଟ ପ୍ରକାଶ କରିଦେଇଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଉଚିତ, ଅସ୍ମେମାନେ ଦେଶସେବା ସବୁ କରିବା ଦିନ, ତାଙ୍କ ଦିଗରେ ଓ ତ ସବୁଠାରି ସ୍ୱାଭଲ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶଦ୍ ଲୋକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଏକ ହୋଇଯିବା ।

ଅମ ସ୍ୱଭଦବାସିଙ୍କର ସରଳ ସ୍ୱଭାବ ଓ ସରଳ ଅମୃତ ବାଣୀ ଉପରରେ ଏକ ପ୍ରକାର ସ୍ପର୍ଶରେ ଲୁଚି ରହିଥିଲା । ସ ଶ୍ରାଦ୍ଧ୍ୟ ବୋଲିବେ ଆଳ ଗନ୍ଧ ଅନ୍ତରରେ ଅଟେ ଦେଇ ସ୍ୱାଧୀନତା ଲୁଟ ହେଉଛନ୍ତି । ଛନ୍ଦେଶୀଙ୍କ ଅନୁକରଣରେ ଜାହ୍ନବୀ ଅନୁରୂପ ଦଳ କରିବାରେ ସ୍ମୃତି ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲି । ତାହାର ଦ ଅର୍ଥ ତ ଉଦିତ

ଭରତ ର ଦରଜାରେ ଏ କଥା କେବଳ ଅସ୍ବୀକାର କରୁନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଗାନ୍ଧୀନଙ୍କ ସମସ୍ତ ଉପଦେଶ କେବଳ ଦେଶରୁଥିରେହିଁ ବନ୍ଧ ନାହିଁ । ମୋର କହିବାର ଅର୍ଥ—କେବଳ ନେତୃତ୍ୱତାରେ ସ୍ୱରାଜ ଲାଭ କରିଗଲେ ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ହୁଏନାହିଁ । ସମସ୍ତ ଅଟେ ସେତେବେଳେ ପ୍ରାଣ ବୋଲିବ ନା ଅଧିକ ଭାଲିଛି ବୁଝିପାରି, ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଉନ୍ନତି ଆକାଂକ୍ଷା କରେ । ଅସ୍ମେମାନେ ଯେତେ ବେଳେ ଯେ ଅମଦେଶ ଦୁଃଖ ଦାରିଦ୍ର୍ୟରେ ସବୁ ଛୁ, ତାହାହେଲେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତି ହୋଇଛି ଅସ୍ମେମାନେ ସ୍ଥାପନ୍ତି ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦନ୍ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଦେଶ ବୃଦ୍ଧି ଜାଗ୍ରତ ଜୀବନ ଚଳାଇବା । ଆପଣ କେବଳ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତୁ ।

ଆପଣମାନଙ୍କର ଯୋଗିଏ ଜାତୀୟ କଂଗ୍ରେସ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଓ ତାସଙ୍ଗେ ଅନେକ ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ଆଶ୍ରମ ରହିଅଛି । ଏହି କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରୁ ଆପଣ- ମାନେ ଦେଶରେ ଗଠନ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇଅଛନ୍ତି । ଯେ ସ୍ଥାନରେ ଆଶାନୁରୂପ ଫଳ ହୋଇ ନ ଥିଲେ, ସକଳ ନ୍ୟୁନତାସବୁ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟର ଗତି କ୍ଷୀଣ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାବାଳେ ଦନ୍ଦ୍ୱ ଭୁଲ ଅଟେଣାଙ୍କର ହୋଇଥିଲେ ନିରାଶ ହେବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ପଥ ଆପଣମାନେ ବାଛି ନେଇଛନ୍ତି ତାହା ଆପଣମାନଙ୍କପକ୍ଷେ ନୂତନ ଓ କଠିନ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସ୍ୱଦେଶକ ଶିକ୍ଷା ଏତେକାଳ କେବଳ ସର୍ବାଙ୍ଗସମ୍ପନ୍ନରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ବକ୍ତୃତାମାନ ଦେବାରେ ସୀମାବଦ୍ଧ ଥିଲା । ସେହି ବକ୍ତୃତା ଦେବା ଅଭ୍ୟାସ ଛାଡ଼ି ଅସ୍ମମାନଙ୍କୁ ପୁଣି ଦେଶ ମଧ୍ୟକୁ ଯାଇ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରବାର ପଡ଼ିଛି । ଅବଶ୍ୟ ସବୁ ସମିତି ଓ ସମ୍ମିଳନୀ- ଗୁଡ଼ିକ ଦରକାର, କିନ୍ତୁ ଏ ସବୁଥାଉ ଯେ ସ୍ୱରାଜ୍ୟପ୍ରାପ୍ତିପାଇଁ ଅସ୍ମେମାନେ ଅଧିକତର ଦୁଃଖ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ ହେବୁ, ତାହାହେଲେ ସଭା ସମିତି, ସମ୍ମିଳନୀଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ନିରର୍ଥକ ନୁହେଁ, ତାହାପାରୁ ମଧ୍ୟ ଅପର କ୍ଷତି । ମହାତ୍ମାଜୀ ନେତୃତ୍ୱରେ ଅତି ଯେଉଁ ସ୍ୱରାଜ୍ୟସେନା ଗଠିତ ହୋଇଛନ୍ତି, ତାହାର ସର୍ବାଗ୍ରରେ ତରୁଣାଟମାନେ ସ୍ୱାଭାବିକ ରୂପେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛନ୍ତି । ମୁଁ ଅପଣମାନଙ୍କର ସ୍ଥାନସ୍ଥ ଅବସ୍ଥା ଭଲକରି ଜାଣେନାହିଁ, କେଣୁ ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ପ୍ରଣାଳୀ ଉଦ୍ଭାବନ ବିଷୟରେ ଆପଣମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇପାରୁନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ମୋର ଆଶା, ଆପଣମାନେ ସମସ୍ତେ ଏହି ସମ୍ମିଳନୀରେ ମିଳି, କର୍ମୀର ଚିନ୍ତାକରିବାରେ ଉପାୟ ବାହାର କରିବେ— ଯେପରି ଏ ଦେଶର ଜନସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ି ଚାଲିଛି ସାନ୍ନିଧ୍ୟ, କପର ଆପଣମାନେ ହିନ୍ଦୁ ଭାଇମାନଙ୍କଠାରୁ ଲାଭ, ସେମାନଙ୍କୁ ତୁଳା ଧୁଣିବାକୁ ଓ ସୂତା କାଟିବାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଦେଇପାରିବେ, ଉପରି ଯେହି ପ୍ରକାରୁ ଅଣ ଆପଣମାନେ କେଣ ମୁଲମ, ସୁନ୍ଦର ମୋଟା ଏବଂ ଏକ ଜାତର ଲୁଗା ବୁଣିଲ ନେଇ ପାରିବେ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, ସୂତାକଟାଳିଙ୍କ ଓ ବୁଣିବାବାଲଙ୍କୁ ସହଯୋଗିତା ଏବଂ ମଙ୍ଗଳକାମୀଙ୍କୁ ସଙ୍ଗଠ ହେବ, ଅଭ୍ୟାସରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦରସଞ୍ଚାରିତ । ଅବଶ୍ୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୃଢ଼ତର କାର୍ଯ୍ୟପନ୍ଥ ଆପଣମାନେ ମନ୍ଦିବେବେ, କିନ୍ତୁ ତେବେ ଏହି ସୂତାକଟା ଓ ଲୁଗାବୁଣାଦିଗରେ ଯଦ ଆପଣମାନେ ପୂର୍ବ- ଦେଶପ ହୁଏ ହେଲେ ଅଧିକ ଲାଭ ଦେଖି ପାରନ୍ତି, ଆପଣଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳରେ ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ଆଶ୍ରମ- ମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ାଇ ଦେଇ ସେହି ଆଶ୍ରମ

ମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମ ଓ ସୂତା କଟାଇବେ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱରାଜ୍ୟସୈନିକରଖିଥା ସକଳ ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ଶିଖାନ୍ତୁ, ଆଉ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରହଣକରି କେବଳ ଏହି ଗୋଟିକ କାର୍ଯ୍ୟର ସୂଚନାରସ୍ତ ଯଦି ଏହି ସମ୍ମିଳନୀ କରିପାରନ୍ତି ତାହାହେଲେ ମୁଁ ଅନ୍ତ୍ୟନ୍ତ ଏକଡ଼ଗୁଣ ପର୍ଚ୍ଚ କରିବାରେ ମୁଁ ସାଥ କଥା ହୋଇବି ବୋଲି ମନେକରନ୍ତି ଏବଂ ଆପଣମାନେ ପ୍ରକୃତ କିଛି ଉତେଶ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ହୃଦୟରେ ଅନୁଭବ କରନ୍ତୁ ।

ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକହିଁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟର ଉପଯୋଗୀ ଯେତ । ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେହିଁ ଅସ୍ମେ- ମାନେ ସମସ୍ତ ଗଠନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ ଠିକରୂପରେ ଆରମ୍ଭ କରିପାରିବା । ଉଦାହରଣସ୍ୱରୂପ ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷା ଚଳେଇବା କଥା । ଗାଁମାନଙ୍କରେ ଯେଉଁ ସ୍କୁଲମାନଙ୍କରେ ଅଛି ସେହିଠାରୁହିଁ ପ୍ରକୃତ ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷା ଆରମ୍ଭ ହେବା କଥା । ସରକାରୀ ସ୍କୁଲମାନଙ୍କରେ ଯେଉଁ ସବୁ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ସେଗୁଡ଼ିକ ଯେ କେବଳ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଚରିତ୍ର କଳୁଷିତ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗଢ଼ା ହୁଏ ଏ କଥା ନୁଆକରି ଆପଣଙ୍କୁ କହିବାକୁ ହେବନାହିଁ । ଇଂରେଜମାନେ ଯା କହିଅଛନ୍ତି, ଇଂରେଜମାନେ ତା କରିଅଛନ୍ତି ଏହିସବୁ କଥା ଛୋଟ ଛୋଟ ପିଲାଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ । ଗୋଟିଏ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତ- କରେ ଏପରିମଧ୍ୟ ଲେଖା ଅଛି ଯେ ଇଂରେଜ ମାନେ ଅମ ଦେଶର ସମସ୍ତ ସ୍କୁଲ ଓ ଡାକ୍ତର- ଖାନାମାନ ସ୍ଥାପନ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହିପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷାପଦ୍ଧତିକୁ ଯୋଗୁଁ ଅମଦେଶର ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ସ୍ୱବ ଦେଶଭକ୍ତିର ଭାବ ନଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯାହା ଅଧ ଜାତସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଗଣ୍ଡିଏ ପୁସ୍ତକର କମ୍ପକ୍ଷିତ ପଙ୍କ୍ତିକୁ ଅତି ଅଳ୍ପେଣରେ ବୁଝାଯାଇ । ଏହି ଅର୍ଥଶିଖ ପୁସ୍ତକଶ୍ରେଣୀ ଆପଣମାନଙ୍କ ପ୍ରଦେଶରେ କେତେ ସୁଦୃଢ଼ଭାବ ଶିକ୍ଷାପଦ୍ଧତିରୁ ଆପଣମାନଙ୍କପାଇଁ ଦେଖିଅଛନ୍ତି । ଏହି ଲେଖକମହାଶୟ ମାଲବେରିଙ୍କ ଲେଖା ଉଦ୍ଧାରକରି ପ୍ରମାଣ କରନ୍ତି ୫— "ଏମାନରେ ଅସଭ୍ୟ ଲୋକ ବୋଲି ସେମାନଙ୍କୁ କହନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଅଭ୍ୟ ଜାତଜନ୍ତୁମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ସଙ୍ଗେ ପ୍ରାୟ ସମାନ । ସଭ୍ୟତାର ମାତ୍ରା ସେଥିରେ କଦ୍ଧି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅଭ୍ୟସ୍ତ ସେମାନଙ୍କ କରିଦେଇଛି ।" ଅତଏବ "ସଭ୍ୟତାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ" ଏ କଥାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଅଭ୍ୟବର ଅଧିକ୍ୟ, କିନ୍ତୁ ଲେଖକମହାଶୟ ପୁଣି ପ୍ରାଙ୍ଗ ପ୍ରଶ୍ନ ବାହାରନ୍ତି "ଭାରତରେ ସୁଖ ଓ ଲୋକ ଲୋକ ଯାହାକୁ କହନ୍ତି ତାହାର ପରିଣାମ ପ୍ରକୃତ ଦ୍ୟମ ଏବଂ ଏଠାରେ ବଦେଶୀ ଶାସନର ସାହିତ ଏକାବେଳକେ ନାହିଁ ବୋଲି କହନ୍ତେ ତ ଲୋକ ବିଶ୍ୱାସ କରିବା ଯେଉଁ ସୁଖ ଏହି ଅସଭ୍ୟ ଓ ଅଜ୍ଞାନ ଲୋକଙ୍କ ସନ୍ତାନ ମୋହରେ ଦଲାଇବାପାଇଁ ଏବେ ସୁଖ ଅଣା ଅଛି । କାରଣ "ବିଲାତ ଭଣ୍ଡାର ଏ ସମୟରେ ସାକ୍ଷ ଚିନ୍ତା ଚଳାଇ ଦନ୍ଦୁକରି ବଢ଼ୁଅଛି । ଲୋକେ ତାଙ୍କ ପୁଅ ଝିଅଙ୍କୁ ସନଙ୍କୁ ଦେଇ ଦାଣ୍ଡି ଯେଉଁଠି ଖୋଲିଅଛନ୍ତି ବିଦେଶଗତ ଦେଖି ସେ ଦେଶର ଲୁଗାପଟା ଓ ଜିନିଷ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଦେଖୁଛନ୍ତି, ତାଙ୍କ ସ୍କୁଲ ବନ୍ଦ କରି ଶାଳେଶ୍ୱର ଦେଖିଛନ୍ତି ଓ ସେମାନେ ଲୁଗା ପିନ୍ଧିଲେ ସେହି ଲୋକରେ ଉଦ୍ଧ ଜ୍ଞାନ ସେଇ ସାଇ ବିଦେଶୀଙ୍କ ଦାହା ଅଭେଦ୍ୟ ସ୍ୱଭାବ କେଣୀ ଜାତରେ ଭଞ୍ଜୁଅଛନ୍ତି । ମଧ୍ୟ- ଦେଶୀୟ ଅନ୍ୟଲୋକ ବଡ଼ ପିଲାଙ୍କୁ ଦୋଷାଦି- ଶରେ ବଢ଼ାଇବାପାଇଁ କହେ ବଡ଼ ଦମ୍ଭରେ ଚଳନ୍ତି । ମୁଁ ଜାଣେ କଣେ ଗନ୍ଧବ ସୁଶିକ୍ଷିତ

ବିରେ ଛୁଟି ଦଶ ଜୋରା ଶନ୍ତ ବୁଝିଥାଏ, କିନ୍ତୁ ତା ପିଲାମାନଙ୍କପାଇଁ ସେ ବୃଦ୍ଧକାଳ ଓ ଥାଏ ଥାଇଲେ କଣେ, କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ମୂର୍ଖଙ୍କ ଲୋକଙ୍କର ଯାହା ଚଳାସଥାଏ, ଏମନ୍ତି ପରୁଷ ଲୋକଙ୍କର ତାହା ନ ଥିଲେ ନ ଚଳେ । ପିଲାମାନେ ଏହି ପ୍ରକାର ଢଙ୍ଗରେ ବଢ଼ି ସେତେବେଳେ କମ୍ପୁ ହୁଅନ୍ତି ସେତେବେଳେ ସେମାନେ ପୂର୍ବ ପୁରୁଷଙ୍କର ସରଳ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବାକୁ ନାରାଜ ହୁଅନ୍ତି — ସୁତରାଂ ସମସ୍ତ ସମାଜର ଜୀବନର ଆକାଂକ୍ଷା କ୍ଷତ କରିଯାଏ । ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକରେ ଏହି ପ୍ରକାର ଚିନ୍ତା ଲଭି ଲୁଚି ଯାଉଛି ଏବଂ ସମାଜକୁ ନିଷ୍ଫଳକୁ ବ୍ୟାପୁଅଛି ।"

ଉପରେ ଦେଶର ଯେଉଁ ଅବନତ ଦଶ ହୋଇଅଛି ତାକୁ ଦର୍ଶମାନେ ଭୂଷଣ ଅଦର୍ଶର ବୋଲି ପ୍ରଶଂସା କରୁଅଛନ୍ତି । ଭରମାନେ । ବିଭର ପିଲାମାନଙ୍କ ସ୍ୱଭାବ ରୁଣିଷ ଉ ସ୍ୱଦମଣ୍ଡ ଫଳ କେବଳ ସାଧାରଣ ଆପଣମାନଙ୍କ ଉଚିତ । ଦେଶର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଓ ଯୁବକବର୍ଗଙ୍କୁ ଦେଶଦ୍ୟାଳସ୍ୱର ଏପରି କଳୁଷିତ ଶିକ୍ଷାରୁ ରକ୍ଷାକରିବାକୁ ହେଲେ ଅମଲୁ ସମୂଲକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଦେଶର ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଜାତୀୟ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନ ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ହେବ, ଯେଉଁଠାରେ ଆମ୍ଭର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାବଲମ୍ବନ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯିବ ଓ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଉପରି ଶକ୍ତି କରିବାକୁ ହୁଏ ତାହା ମଧ୍ୟ ଶିଖାଯିବ ।

ସହରରେ ଓ କଲକାରଖାନା ଅଞ୍ଚଳମାନଙ୍କରେ ଛଣାଛିଆ ଅଭ୍ୟାସ କରି [illegible] ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଏ ସ୍ଥାନରେ [illegible] କରିବାକୁ ହେଲେ ଓଡ଼ିଶାର ଗ୍ରାମମାନଙ୍କୁ ଏ ଅଭ୍ୟାସ ଏକାବେଳକେ ମୂଳୋତ୍ପାଟନ କରି ଦେବାପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା ହେବା ଉଚିତ । ସରକାର ଏଥିରେ ଅବକାରୀଦ୍ୱାରା ଆୟ [illegible] ସଣ୍ଡ କରିବାପାଇଁ କହିବେ କିନ୍ତୁ କଥାରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଉପାୟ କର୍ମ ନ [illegible] ଦେଖିବାର କଥା । ସରକାର ଏ ସ୍ଥାନରେ ଅମଲ୍ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଦୂରେଥାଉ ବରଂ [illegible] ଭଲରେ ଲୋକ ମାଦକତା ଲୋଭ [illegible] ନେଇ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଲୋଭ ଦେଖାଇ [illegible] ସେ ଗ୍ରାମ ସାଧ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତେ ଓ ଜାତି ଲଜ୍ଜାସ୍ପଦରେ ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇ [illegible] ଏହାଦ୍ୱାରା ସରକାରଙ୍କ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି [illegible] ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ କେବଳ ଯେ ଏହି [illegible] ରକ୍ଷାରେ ଉଦ୍ୟମ କରନ୍ତୁ [illegible] ଜନ୍ମେଙ୍କୁ ଲାଗୁଥିବା ଯେଉଁ ସରକାର [illegible] ବୃଦ୍ଧିରେ ଦେଖି ଗଭୀର ନଜର [illegible] କରିବାରେ ଲଗିଥିବ ଏବଂ କଳିକ [illegible] ଦୃଢ଼ ସହର ସମର୍ଥନ କରିବା [illegible] ଗୋଷ୍ଠିରେ ଏଲୁଗିଅଛନ୍ତି ଲୋକ [illegible] କରୁଅଛନ୍ତି, ସେହି ସରକାରଙ୍କ [illegible] ପ୍ରଚାର କରିବାକୁ ହେବ ।

ମୋର ଆଶା—ପୁଣି ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରୁ ସେବକମାନେ ଏ ସମ୍ମିଳନୀକୁ ଆସିଛନ୍ତି ସେମାନେ ଏଠାରୁ ଏହି ସଂକଳ୍ପ କରି ଯିବେ [illegible] ଯେଉଁ ସେମାନେ ନିଜ ନିଜ ଗ୍ରାମରେ ଗାଁ ଆଶ୍ରମ ବା ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ଆଶ୍ରମମାନ ସ୍ଥାପନ କରିବେ ଏବଂ ସେଠାରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ [illegible] ଉଠାଇଦେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ [illegible] ପବିତ୍ରତା, ସରଳତା ଓ ପ୍ରେମର [illegible] ଜାହିର କରାଇବେ ।

---

263 2[illegible]

କଟକ ଉତ୍କଳ ଟାନେରୀ ।

ଉତ୍କଳ ଟାନେରୀ [ମଧୁବାବୁଙ୍କ ଚମଡ଼ା କାରଖାନା] ପାଠକମାନଙ୍କ ପାଖରେ ସୁପରିଚିତ ଅଟେ । ଉତ୍କଳ ଟାନେରୀକୁ ଲିମିଟେଡ଼ କମ୍ପାନୀରେ ପରିଣତ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ [illegible]

[illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

ନ ୬୫ମ ସୂଚ ତା ୬।୭।୨୪ ରଖ

ଉତ୍କଳ ଟାନେରୀ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶ ଦର ଟ ୧୦ ଟଙ୍କା

ଡାଇରେକ୍ଟର ଶେୟାରହୋଲ୍ଡର ଦରଖାସ୍ତ ସହିତ ପ୍ରତିଅଂଶକୁ ଆଠ ଟ ୮୦ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ହେବ ।

ସାଧାରଣ ଶେୟାର ସବୁଙ୍କ ଦରଖାସ୍ତ ସହିତ ମୂଲ ଟ ୪୦ ଙ୍କା ଅଂଶ ବଣ୍ଟନ ସମୟରେ ଟ ୪୦ ଙ୍କା ଦେବାକୁ ହେବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ କେବଳ ସାଧାରଣଙ୍କ ଅଂଶ ବିକ୍ରୟ ହେଉଥିବ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହା ପ୍ରଥମ କାରଖାନା, ରଙ୍ଗଦେଶ କାଉନ୍ସିଲ୍‌ମାନଙ୍କରେ ଲଗ ୨ ପ୍ରେଷ କାମ କରନ୍ତି ।

ସ୍ୱପ୍ରାପ୍ତ ଗୋହତ୍ୟାର ଓ ସବୁକାରୁ ହେମାନେ ସ୍ୱଦେଶରେ ଯାଇଁ ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

କାରଖାନା ବଢ଼ୋଇବା ପାଇଁ ଜମିର ଦର ଜମିଦାରଙ୍କ; ଜମିବାସୀ ମୂଲ୍ୟ ମଧ କମ୍ପ ନାହିଁ । ସେତେ ଜମିରେ ଜମିଦାର ଦେବେ ଜଣ୍ଡିଅଛନ୍ତି ବଢ଼ୋଇବା ପରେ ତାହାର ସେ ମୂଲ୍ୟ ରହିବ ନାହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍ କେଉଁ ଦୁଇଟ ଜମିଦାରୀ ଲୋକ କଟକରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଜାଗା କମିଯିବ ଏହା କେହି କେ କହୁପାରୁନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳ ଟାନେରୀରେ ଟଙ୍କା ଦେଇ । ଜଣକ ବ୍ୟକ୍ତି ଡାଇରେକ୍ଟର ହେବ । ଟେଣ ଆଠହଜାର ଟଙ୍କା ଦେଲେ ସେ ସାଧାରଣ ଡାଇରେକ୍ଟର ହୋଇପାରିବେ ।

କାରିଗରର ଶାସ୍ତ୍ରଜ୍ଞମାନେ କେଉଁମାନଙ୍କର କାରବାରରେ ପାରଦର୍ଶିତା ଥିବ ସେମାନଙ୍କର ଡାଇରେକ୍ଟର ହେବା ବାଞ୍ଛନୀୟ । ଡାଇରେକ୍ଟର ହେବାକ୍ରମରେ ୧୦° ଟଙ୍କାଟି ଅଂଶ ନେବାର ଆବଶ୍ୟକ । ସାଧାରଣତ କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କରେ ଡାଇରେକ୍ଟରର ପ୍ରତିବର୍ଷ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୁଅନ୍ତି, ମାତ୍ର ଏ କମ୍ପାନିରେ,* ୨ ଜଣ ଡାଇରେକ୍ଟରଙ୍କୁ ସାବଜୀବନ ଡାଇରେକ୍ଟର ରହିବାକୁ ହେବ ଓ ଅନ୍ୟ ଡାଇରେକ୍ଟରମାନଙ୍କୁ ୧ହଜାର ଅଂଶ ନେଇ ଆଠହଜାର ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ହେବ ।

ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେବଳ ମଧୁବାବୁଙ୍କ ଅଧିକାଂଶ ଏକହଜାର ଶେୟାର ବିକ୍ରି ହୋଇଅଛନ୍ତି କାରବାର ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ବର୍ଷରେ ମଧ୍ୟରୁ ଅଳପ ଓ ଡାଇରେକ୍ଟର ପଦରେ ସୁରକ୍ଷଣ ହେଲେ କାରଖାନାର ପରିଶୋଧିତ ଦଶ ଶ ସ୍ଥିତ ହେବ ।

ଯେ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଧିକ ବୁଝିବାକୁ ଇଚ୍ଛାକରନ୍ତି ସେ ଅମ୍ଭ ପାଖକୁ ଆସିଲେ ଆମ୍ଭେ ବୁଝାଇଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁଁ । କିନ୍ତୁ । କୌଣସି ପ୍ରକାର ଲେଖାମାନେ ଏ ବିଷୟ ବୁଝିବାକୁ ଯେତେ ଦରକାରନ୍ତି ଆମ୍ଭେ ସେଥିରୁ ସୀକାର ନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁଁ ।

ଉତ୍କଳ ଦର୍ଶନକାର ଓ ଅନ୍ୟ ଭଲ ବିଷୟ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧ ବୁଝି ନେଲେ ଅମ୍ଭ ସ୍ୱଦେଶ ଜାତିର ହିତ ହେଉନ୍ତୁ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ କମ୍ପାନୀର ଡାଇରେକ୍ଟର ହେବାପାଇଁ ଅର୍ଥାତ୍ ପରିଚାଳନା ଭାର ନେବାକୁ ସମ୍ମତ ଅଛନ୍ତି ।

ଜାବଙ୍ଗା ପ୍ରବାସୀ ବାବୁ କ୍ଷେତ୍ରବାସୀ ସାହୁ, ଚୌଧୁରୀ ବଜାରର ଉତ୍କଳ ସେଭିଂସ ବ୍ୟାଙ୍କ ଓ ଟେଲୁଟ କଲେଜର ରାୟ ବାହାଦୁର ଭଗବଙ୍ଗଶୋର ଦାସ

ସାଧାରଣର ଜନ୍ମ ।

ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକ, କଟକ } ମଧୁସୂଦନ ଦାସ
ତା ୬।୭।୨୪ ରଖ } (ଆଗନାମ ମଧୁବାବୁ)

"ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ସର ଆଶୁତୋଷ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ ।

Dr. Sir Profulla Chandra Ray, Kt, Dsc, who presided at the Provincial Congress on the 28th and 29th of last month, visited the Utkal Tannery and his opinion on what he saw is given below:—

Cuttack 28th June 1924.

This day I visited the Utkal Tannery and was shown round the various processes in the manufacture of leather and of Boots, Shoes etc. I also saw certain new kinds of leather which are the special products of this Tannery. There are plantations of trees and plants within the premises, the bark and pods of which are used as tanning materials. The trees and plants have been grown for the last fifteen years in order to give practical training to students interested in leather industry. Mr. M. S. Das, the grand old man of Orissa, has spent the best portion of his life in creating this new industry in Orissa and as such he deserves encouragement and sympathy from the general public. I wish this novel enterprise every success.

P. C. Ray.

Split by PDF Splitter

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

Registered NO. D—6

275 265

ଉତ୍କଳଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

THE UTKAL DIPIKA

Cuttack Saturday the July. 12th. 1924.

ସମ୍ମିଳନୀ ସପ୍ତାହରୁ

ଅବଶିଷ୍ଟ ବିବରଣ।

ଶଶିଳ ଉତ୍କଳ ଖଣ୍ଡ ଓ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ।

[illegible]

ଦ୍ରବ୍ୟଜାତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ସେହିପରି ସେ ଶିଳ୍ପୀମାନେ, ଏହା ଏଠାରେ ଭାରତୀୟ ଅବସ୍ଥାରୁ ଜଣାପଡ଼େ। ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟମାନେ ...

[illegible]

"We have brought Manchester Cotton goods to every Indian home and at the same time we have ruined their industry"

[illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା।

ଶନିବାର ତା ୧୭ ... ଏଷ ଏପ୍ରେଲ

ସେହିପରି ଏକ ସମ୍ମିଳନୀ ସଦାନୁକୂଳ ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଅଛନ୍ତି ।

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

ବିଶେଷ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ।

[illegible]

ନୋଟିସ

କଲିକତାରେ ନୂତନ ଉଦ୍ୟମ ।

[illegible]

ଇସ୍ତାହାର ନୋଟିସ

[illegible]

ଶିକ୍ଷିତ ଯୁବକମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ।

[illegible]

କୋର୍ଟ ଅଫ୍ ୱାର୍ଡସ

[illegible]

B. DAS & Co.
Engineers, Contractors & agent
Chandnichauk, Cuttack.

[illegible]

No 262 12-7-24

LAW BOOKS.

Reprints of all criminal rulings of H. C. R., W. R. and I. L. R. Calcutta Allahabad, Madras and Bombay upto 1918 and unrepealed Acts of Supreme Councils from 1834 to 1915, all bound are for sale. Apply to the Manager Utkal Herald, Cuttack.

No 256. 12-7-24

WANTED.

Wanted temporarily with prospect of being permanent one graduate and one under-graduate or two experienced under-graduates able to teach Geography in high and lower classes for the Jubaraj High English School at Talcher on Rs 15. to Rs 50. according to qualification with free quarters. Applications will be received by the under signed up to the 20th July. 1924. Preference will be given to Oriya candidates.

H. C. Dei.
Jubaraj. Talcher Feudatory State. Orissa

ଗାନ୍ଧିର ଟାବ୍‌ଲେଟ

[illegible]

Rabi Sey
14 A Deb
Serampur Road
Calcutta

No. 151

Hollow Ground Razor Free of Charge.

Each tablet will give an ink-pot of brilliant blue black ink. Each gross of 144 tablets is packed in a fancy printed tin box. Price Re 1/2 postage 7 as. Anyone taking one such gross will get as reward one strong durable hollow ground razor with a fine case. This razor does not require whetting and also it is free from rust. Trial solicited.

Teachers & co.
Post Box 7838, Bowbazar,
CALCUTTA.

[illegible]

Student's Store
Post Box 7889
Bowbazar
Calcutta

[illegible]

No 255 19-7-24

WANTED.

One Clerk having experience in English correspondence works. Knowledge of type-writing essential Pay according to qualification.

Two Mohurirs for Tauzi Department. Those who have worked in the same capacity in court of wards and Govt. offices need only apply Pay according to qualification.

Applications with copies of testimonials will be received by the Manager, Kanika Raj P. O. Raj-Kanika, Dist Cuttack up to 25th July 1924

NOTICE.

No 258 19-7-24

Wanted a Sub Inspector for Schools in this state for two years on pay of Rs 25 per month. Preference will be given to an I. A. passed candidate with teaching experience. Applications will be received by the undersigned till the 31st instant.

Sd. B. B. Das,
Superintendent,
Khandpara Feudatory State
P. O. Khandpara Garh,
Via. Kantilo.

ଗୋଲଡ଼ ମେଡାଲ ଅଫିସ

[illegible]

S. H. FARUQ
Qazi Street, Bijnor.

Digitized by srujanika@gmail.com

No 257.   WANTED.   12-7-24

1. Office	Chief Secretary's Office.
2. Post vacant and pay	An Assistant in the Upper Division Rs. 150. a month.
3. Qualification required	Must be a gradnate, Preference will be given to one who has Office experience.
4. Officer to whom application should be made	Under Secretary to Government in the Political and Appointment Departments.
5. Date by which application should be submitted.	22nd July 1924

Note— Only persons who are natives of or domiciled in, Bihar and Orissa will be considered A Candidate who claims to be domiciled in Bihar and Orissa should submit with his application a copy of his domicile certificate from the district officer of his home district. Applicants already in the service of Governmenment should submit their applications through the head of the office.

2. The selected candidate will have to join at once. He will be on probation for one year and will receive an allowance of Rs 100, a month during that pariod.

Sd: B, G. Hunt,
Under-Secretary to Government in the
Political and Appointment Departments.

No 261   Advertisement.   12.7-24

A Maurbhanj Scholarship of Rs 7. a month is vacant under the District Board of Cuttack which is available for those who after passing the Matriculation Examination wish to read for the Intermediate Examination. The candidate must have been a native of Orissa. poor and deserving of help.

The candidates are required to apply in the annexed form to the Chairman, District Board, Cuttack on or before the 31st July 1924.

Name and age of the candidate.	1
Name of his father and his occupation	2
Residence in Orissa temporary or permanent, whether he has home elsewhere where educated; Race and mother tongue.	3
What examination the candidate has passed, In what division and in what chanbe.	4
Name of college class in whic he is reading.	5
Certificates from respectable persons about the character and circumstances of the candidate.	6
Remarks giving other particulars which the candidate may wish to give.	7

Sd. Lakshmidhar Mahanty
Vice-Chairman
District Board Cuttack

No. 254   NOTICE   12-7-24

Wanted an experienced Kavyatirth for the post of the Head Pandit in the R. N. H. E. School, Raj-Kanika P. O. Cuttack Dt. on Rs. 30 to Rs. 35 according to qualifications. Applications will be received up to 25th inst. by the Head master.

ଉତ୍କଳ ନିଲାମ (?)

[illegible]

[illegible] Superintendent

ନିଲାମ ଇସ୍ତାହାର

[illegible]

[illegible]

Robinscyne & Co.
P. O. Intaly
Calcutta

ସଂସ୍କୃତ ସାହିତ୍ୟ ମନ୍ଦିର

[illegible]

Split by PDF Splitter

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

গুণের পরীক্ষা

দুই সপ্তাহ মাত্র, স্বর্ণ-ঘটিত

অমৃতকুণ্ড সালসা

সেবন করিয়া আপনার দেহ ওজন করিবেন।
দেখিবেন ওজন পূর্ব্বাপেক্ষা বৃদ্ধি পাইতেছে।

[illegible]

ସ୍ୱରାଜ ଔଷଧାଳୟ

[illegible]

[illegible]

No. 20

Imperial bank of India

BANKERS TO THE GOVERNMENT OF INDIA

Authorised Capital.	Rs. 11,25,00,000.
Paid up Capital.	Rs. 5,63 [illegible] 250
Reserve Fund.	Rs. [illegible],01,79,005
Reserve liability of shareholders.	Rs. 5,61,72,750.

BRANCHES in all principal towns of India, Burma and Ceylon.
CURRENT ACCOUNTS opened free of charge
FIXED DEPOSITS received at interest
SAVINGS BANK. Small sums received at interest.
Present rate 4 o/o P. A.
GOVERNMENT AND OTHER SECURITIES received for safe custody. Purchases and sales effected. Interest and dividends collected and credited to account or remitted according to instructions.
DRAFTS AND TELEGRAPHIC transfers issued.
LOANS granted on approved security and all general banking business transacted.

Rates and rules on application
to the Officer in Charge.

CUTTACK BRANCH.

Situated Collectorate building.

ନୋଟିସ୍ ।

[illegible]

ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୟୀ [illegible]

[illegible]

Swornamayee
Int. Store
14 Deb
Seramp[ur] Road
Intaly
Calcutta

[illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ଗୃହଚିକିତ୍ସା

[illegible]

ଶ୍ରୀ ଉଦୟନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ କବିରାଜ ।

[illegible]

ଜ୍ୟୋତିଷ ବା ଆର୍ଯ୍ୟଶାସ୍ତ୍ର ।

[illegible]

କାମାଖ୍ୟା ଚନ୍ଦ୍ର ବା ବଶୀକରଣ ଚନ୍ଦ୍ର

[illegible]

ନୋଟିସ ।

ଡାକ୍ତର ଜେ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଦ୍ୱାରେ [illegible] ଔଷଧ [illegible]

Dr. J. Pattanaik & Sons.
Tusura. P. O. Balangir.
Dt. Sambalpur. B. N. Ry

Ulcerine

No OPERATION, NO BANDAGE NO DRESSING. A (free from Mercury, Copper, Sulphur)

Sovereign remedy for all sorts of boils sarbuli sinuses gangrenes whitlow, ceetoscle, piles, fistula, bessures necrosis, buboe syphilis burns, cuts ect. On application; it may also be taken internally as the best blood purifier, relieves pain of poisonous boils and ulcers magically in a day. It plays miracle in Syphilis and Burns ask for free particulars.

Price Rs 1-4 per bottle
Postage Extra.

Baboo Atulchandar Gangooly Professor Ravenshaw College Cuttack Chemist, says—Ulcerine contains no mercury, copper, sulphur.

KEEP YOUR EYE,

From any trouble cataract Cornea ulcer iritis, Glaucoma, Redness etc, without knife by our safe remedy of nature Lotus Honey, one dram Rs. 1-8 two drams Rs 4 Postage Extra,

Ask for free particular,

Itch and Ulcer Kundi | New formula & Co. Kasi Hegai

ବିଦ୍ୟାନିଧି ଔଷଧାଳୟ

[illegible]

[illegible]

Salav Agency
No. 186 Upper Chitpur
Hatkhola Calcutta

ବିଜ୍ଞାପନ

[illegible]

ଏହି ଉତ୍କଳଦୀପିକା [illegible] ଛାପାଖାନାରେ [illegible] ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ

Digitized by srujanika@gmail.com